

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНКЫНЫН

ЧЕНЕМДИК АКТЫЛАРЫ

№ 3/2025

НОРМАТИВНЫЕ АКТЫ

НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары

Редакциялык коллегия:

Төрага: Темиров К.А.
Коллегия мүчөлөрү: Абдыразаков Э.О.
Жаныбекова Ч.А.
Байгулова Н.А.
Жоробекова А. Т.

Жооптуу катчы: Момункулова А.О.

Басылманын мазмунуна тиешелүү маселелер боюнча маалымат алуу үчүн:

Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
Юридикалык башкармалыгына:

телефон: (996 312) 61 10 38 телефону

факс: (996 312) 61 10 59 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот

<http://www.nbkr.kg>

Басылманы таркатуу маселеси боюнча:

Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
басылмалары бөлүмүнө:

телефон: (996 312) 61 08 59 телефону

факс: (996 312) 61 09 92 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот

<http://www.nbkr.kg>

Республиканын коммерциялык банктарын жана коомчулукту Улуттук банктын ченемдик документтери жана банктын иши жөнүндөгү расмий маалыматтар менен камсыз кылуу, ошондой эле Кыргыз Республикасынын банктык мыйзамдарын кеңири жайылтуу үчүн Улуттук банктын ченемдик актыларын расмий жарыялоо бул басылманын негизги максаты болуп саналат.

Басылма айына бир жолу кыргыз жана орус тилдеринде жарыяланып турат.

Уюштуруучусу – Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы.

Басылма Кыргыз Республикасынын Адилет министрлигинде каттоодон өткөн жана 1998-жылдын 5-октябрында 321-номердеги күбөлүктү алган.

Жоопкерчилиги чектелген коом "М-Махита" тарабынан даярдалган жана басылып чыгарылган.

Бишкек шаары, К.Тыныстанов атындагы көчө, 197/1.

2026-жылдын 19-январында басууга кол коюлган.

2026-жылдын 26-январында басылган.

100 нускада чыгарылат.

© Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, 2023-жыл.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын уруксатысыз басылманы кайсы формада, кайсы каражаттар менен болбосун көчүрүп басууга жана таркатууга жол берилбейт. Кайра басууда жана андан шилтеме келтирүүдө "Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары" басылмасына таянуу зарыл.

Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики

Редакционная коллегия:

Председатель: Темиров К.А.
Члены коллегии: Абдыразаков Э.О.
Жаныбекова Ч.А.
Байгулова Н.А.
Жоробекова А. Т.
Ответственный секретарь: Момункулова А.О.

По вопросам, связанным с содержанием публикаций, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, пр. Чуй, 168, Национальный банк Кыргызской Республики,
Юридическое управление:
телефон: (996 312) 61 10 38
факс: (996 312) 61 10 59
<http://www.nbkr.kg>

По вопросам, связанным с распространением публикаций Национального банка Кыргызской Республики, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, пр. Чуй, 168, Национальный банк Кыргызской Республики,
Отдел публикаций Национального банка:
телефон: (996 312) 61 08 59
факс: (996 312) 61 09 92
<http://www.nbkr.kg>

Целью издания журнала является официальная публикация нормативных актов Национального банка для обеспечения коммерческих банков и общественности нормативными документами Национального банка и официальной информацией о деятельности Национального банка, а также проведение пропаганды банковского законодательства Кыргызской Республики.

Предположительная периодичность издания журнала – один раз в месяц на кыргызском и русском языках.

Учредитель: Национальный банк Кыргызской Республики.

Издание зарегистрировано Министерством юстиции Кыргызской Республики, свидетельство о регистрации СМИ № 321 от 5.10.1998 года.

Подготовлено к печати и отпечатано ОсОО «Maxima».

г. Бишкек, ул. Тыныстанова, 197/1

Подписано в печать 19 января 2026 года.

Отпечатано 26 января 2026 года.

Тираж 100 экз.

© Национальный банк Кыргызской Республики, 2023 год.

Настоящее издание не подлежит воспроизведению и распространению в любой форме и любыми средствами без разрешения Национального банка Кыргызской Республики. При перепечатке и переводе выдержек ссылка на издание «Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики» обязательна.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банканын башка басылмалары

Кыргыз Республикасынын Улуттук банканын жылдык отчету

Басылма Кыргыз Республикасынын Улуттук банканын (Улуттук банктын) өткөн жыл үчүн отчету болуп саналат. Ал өзүндө республиканын экономикалык өнүгүшү жана акча-кредит саясаты, финансылык отчеттуулук, Улуттук банк жөнүндө жалпы маалыматтарды, статистикалык тиркемелерди камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банканын бюллетени

Бул ай сайын чыгарылуучу маалыматтык басылма Кыргыз Республикасынын негизги макроэкономикалык көрсөткүчтөрү, экономика секторлору боюнча статистикалык маалыматтарды камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми

Басылмада тышкы секторду өнүктүрүү тенденциялары жана төлөм балансы, тышкы соода, эл аралык камдар, тышкы карыз жана Кыргыз Республикасынын инвестициялык позициялары боюнча маалыматтар чагылдырылат. Чейрек сайын – февраль, июнь, август, ноябрь айларында кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланып турат.

Кыргыз Республикасынын финансы секторунун туруктуулугу жөнүндө отчет

Бул отчет финансылык туруктуулукка таасир этүүчү тышкы жана ички экономикалык факторлор боюнча Улуттук банктын жалпы баа берүүсүн, банктардын жана башка финансылык ортомчулук институттарынын абалын, ошондой эле Кыргызстандын финансы рынокторунун күндөлүк абалын жана финансы секторунун туруктуулугун талдап-иликтөөнү чагылдырат. Жарым жылдык негизде кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланат.

Другие издания Национального банка Кыргызской Республики

Годовой отчет Национального банка Кыргызской Республики

Данная публикация является отчетом Национального банка Кыргызской Республики (НБКР) за прошедший год. Содержит краткую информацию об экономическом развитии республики и денежно-кредитной политике, финансовую отчетность НБКР, общие сведения о НБКР, статистические приложения. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Бюллетень Национального банка Кыргызской Республики

Это ежемесячное информационное издание содержит статистические сведения по основным макроэкономическим показателям и секторам экономики Кыргызской Республики. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Платежный баланс Кыргызской Республики

«Платежный баланс Кыргызской Республики» отражает тенденции развития внешнего сектора и данные по платежному балансу, внешней торговле, международным резервам, внешнему долгу и международной инвестиционной позиции Кыргызской Республики. Публикуется ежеквартально в феврале, июне, августе, ноябре на кыргызском, русском и английском языках.

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики отражает общую оценку Национального банка относительно внешнеэкономических и внутриэкономических факторов, влияющих на финансовую стабильность, состояния банков, других институтов финансового посредничества, а также анализ текущего состояния финансовых рынков и устойчивости финансового сектора Кыргызстана. Публикуется два раза в год, на кыргызском, русском и английском языках.

МАЗМУНУ:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 27-августундагы № 2025-П-14/43-1-(ПС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2025-жылдын 28-августунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 12
2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 27-августундагы № 2025-П-09/43-4-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2024-жылдын 13-декабрындагы № 2024-П-09/67-2-(БС) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарына эскилиги жеткен нак АКШ долларларын алып чыгууга убактылуу уруксат берүү жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2025-жылдын 28-августунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 17
3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 10-сентябрындагы № 2025-П-14/45-2-(ПС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2025-жылдын 11-сентябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 19
4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 10-сентябрындагы № 2025-П-09/45-3-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 18-июнундагы №2025-П-09/28-2-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 18-мартындагы №2022-П-09/16-1-(БС) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын, алмашуу бюролорунун, микрофинансылык жана микрокредиттик компанияларынын казак теңгеси менен операцияларды жүргүзүүсү боюнча убактылуу тартип жөнүндө» токтомунун аракетин токтотуп туруу тууралуу» токтомуна өзгөртүү киргизүү жөнүндө» токтому (2025-жылдын 11-сентябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 23
5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 12-сентябрындагы № 2025-П-12/46-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2025-жылдын 15-сентябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 25

6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 17-сентябрындагы № 2025-П-19/47-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 27-майындагы № 25/11 «Кыргыз Республикасында Эсептешүүлөрдүн grosстук системасы аркылуу айкын убакыт ыргагында төлөмдөрдү өткөрүү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2025-жылдын 23-сентябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 60
7. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 24-сентябрындагы № 2025-П-14/48-4-(ПС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2024-жылдын 4-сентябрындагы № 2024-П-14/41-3-(ПС) «Экономикалык коопсуздукту камсыз кылуу жана финансылык туруктуулукту колдоо жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтому (2025-жылдын 25-сентябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 66
8. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 26-сентябрындагы № 2025-П-09/49-1-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 14-июлундагы № 2025-П-09/34-1-(БС) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарына эскилиги жете элек нарк чет өлкө валютасын сыртка алып чыгууга убактылуу уруксат берүү жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2025-жылдын 30-сентябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 68
9. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 26-сентябрындагы № 2025-П-09/49-2-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2025-жылдын 30-сентябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 70
10. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 26-сентябрындагы № 2025-П-12/49-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтому (2025-жылдын 2-октябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 76
11. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 8-октябрындагы № 2025-П-12/50-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2025-жылдын 10-октябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 89
12. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 8-октябрындагы № 2025-П-12/50-4-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү

- киргизүү жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтому (2025-жылдын 13-октябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 104
13. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 8-октябрындагы № 2025-П-07/50-7-(ДКП) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2025-жылдын 10-октябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 110
14. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 15-октябрындагы № 2025-П-12/52-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын микрофинансы уюмдарында ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү системасына карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому (2025-жылдын 15-октябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 119
15. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 23-октябрындагы № 2025-П-09/55-2-(НПА) «Кредиттер боюнча талап кылуу укугу түрүндө күрөөлүк камсыздоонун максималдуу көлөмүн аныктоо жөнүндө» токтому (2025-жылдын 27-октябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 130
16. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 23-октябрындагы № 2025-П-12/55-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2025-жылдын 27-октябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган). 132

СОДЕРЖАНИЕ:

1. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Государственного классификатора платежного оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4» от 27 августа 2025 года № 2025-П-14/43-1-(ПС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 28 августа 2025 года)..... 158
2. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временном разрешении на вывоз ветхих наличных долларов США коммерческими банками Кыргызской Республики» от 13 декабря 2024 года № 2024-П-09/67-2-(БС)» от 27 августа 2025 года № 2025-П-09/43-4-(БС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 28 августа 2025 года)..... 163
3. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Государственного классификатора платежного оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4» от 10 сентября 2025 года № 2025-П-14/45-2-(ПС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 11 сентября 2025 года)..... 165
4. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О приостановлении действия постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временном порядке по проведению операций с казахским тенге коммерческими банками, обменными бюро, микрофинансовыми и микрокредитными компаниями Кыргызской Республики» от 18 марта 2022 года №2022-П-09/16-1-(БС)» от 18 июня 2025 года №2025-П-09/28-2-(БС)» от 10 сентября 2025 года № 2025-П-09/45-3-(БС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 11 сентября 2025 года). 169
5. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 12 сентября 2025 года № 2025-П-12/46-1-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 15 сентября 2025 года)..... 171

6. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О порядке проведения платежей и расчетов в Гроссовой системе расчетов в режиме реального времени в Кыргызской Республике» от 27 мая 2009 года № 25/11» от 17 сентября 2025 года № 2025-П-19/47-3-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 23 сентября 2025 года). 205
7. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об обеспечении экономической безопасности и поддержании финансовой стабильности» от 4 сентября 2024 года № 2024-П-14/41-3-(ПС)» от 24 сентября 2025 года № 2025-П-14/48-4-(ПС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 25 сентября 2025 года). 210
8. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временном разрешении на вывоз неветхой наличной иностранной валюты коммерческими банками Кыргызской Республики» от 14 июля 2025 года № 2025-П-09/34-1-(БС)» от 26 сентября 2025 года № 2025-П-09/49-1-(БС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 30 сентября 2025 года). 212
9. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 26 сентября 2025 года № 2025-П-09/49-2-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 30 сентября 2025 года). 214
10. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 26 сентября 2025 года № 2025-П-12/49-3-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 2 октября 2025 года). 220
11. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 8 октября 2025 года № 2025-П-12/50-3-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 10 октября 2025 года). 233

12. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 8 октября 2025 года № 2025-П-12/50-4-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 13 октября 2025 года).....248
13. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 8 октября 2025 года № 2025-П-07/50-7-(ДКП) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 10 октября 2025 года).....254
14. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к системе противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству в микрофинансовых организациях Кыргызской Республики»» от 15 октября 2025 года № 2025-П-12/52-3-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 15 октября 2025 года).....264
15. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об определении максимального объема залогового обеспечения в виде прав требования по кредитам» от 23 октября 2025 года № 2025-П-09/55-2-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 27 октября 2025 года).....276
16. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 23 октября 2025 года № 2025-П-12/55-3-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 27 октября 2025 года).....278

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 27-августундагы
№ 2025-П-14/43-1-(ПС)
Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр киргизилсин (кошо тиркелет).

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтер алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом 2025-жылдын 10-сентябрынан тартып күчүнө кирет.

4. Бухгалтердик эсепке алуу жана отчеттуулук башкармалыгы жана Банктык эсептешүүлөр башкармалыгы Улуттук банктын «Башкы китеп» банктык маалымат системасындагы, Пакеттик клиринг системасындагы жана Айкын убакыт ыргагында эсептешүүлөрдүн grosstук системасындагы төлөм коддорунун маалымдамасына зарыл өзгөртүүлөрдү киргизсин.

5. Төлөм системалары методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы 3 (үч) жумуш күнү ичинде:

- ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигин жана Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарын тааныштырсын;

- Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигине караштуу Стандартташтыруу жана метрология борборуна белгиленген тартипте андан ары мамлекеттик каттоодон өткөрүү үчүн жөнөтсүн.

6. Башкарманын катчылыгы бөлүмү 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Төлөм системалары методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгын, Банктык эсептешүүлөр башкармалыгын, Бухгалтердик эсепке алуу жана отчеттуулук башкармалыгын тааныштырсын.

7. Токтомдун аткарылышын контролдоо Төлөм системалары методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төраганын милдетин аткаруучу

М. Аттокуров

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 27-августундагы
№ 2025-П-14/43-1-(ПС)
токтомуна карата тиркеме

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм
жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун
бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторунун:

1) «Кирешелер» бөлүгүнүн:

- 111-тобунун 11122-статьясы төмөнкү мазмундагы элементтер менен толукталсын:

«

11122400	Соода ишине патент
11122900	Атайын режимдер боюнча башка салыктар

»;

- 1113-чакан тобунун 11131-статьясы төмөнкү мазмундагы элементтер менен толукталсын:

«

11131300	Транзакцияларга салык
11131900	Категориялар боюнча бөлүштүрүлбөй турган башка салыктар

»;

- 133-тобунун 13331-статьясы төмөнкү мазмундагы элемент менен толукталсын:

«

13331810	Республикалык бюджеттен каржылануучу пенсияларды, жөлөк пулдарды жана компенсациялык кызмат көрсөтүүлөрдү жеткирүүгө каражаттар
----------	---

»;

2) «Чыгашалар» бөлүгүнүн:

- 263-тобунун 26313-статьясы төмөнкү мазмундагы элемент менен толукталсын:

«

26313810	Республикалык бюджеттен каржылануучу пенсияларды, жөлөк пулдарды жана компенсациялык кызмат көрсөтүүлөрдү жеткирүүгө каражаттар
----------	---

»;

- 272-тобунун 27211-статьясы төмөнкү мазмундагы элемент менен толукталсын:

«

27214500	Социалдык контракт
----------	--------------------

»;

3) Б тиркемесинин (маалымат катары):

- «Кирешелерге жана пайдага салыктар» тобу (111) өзүнө эки топчону камтыйт» деген көрсөтмөсүндөгү:

«эки» деген сөз «төрт» деген сөзгө алмаштырылсын;

төмөнкү маанидеги көрсөтмөлөр менен толукталсын:

«1113 Категориялар боюнча бөлүштүрүлбөй турган салыктар

1114 Бирдиктүү салык төлөмү»;

- «11122200 Патенттин негизиндеги салык» көрсөтмөсү төмөнкү мазмундагы көрсөтмөлөр менен толукталсын:

«11122400 Соода ишине патент;

11122900 Атайын режимдер боюнча башка салыктар»;

- «1113 «Категориялар боюнча бөлүштүрүлбөй турган салыктар» көрсөтмөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«11131 Кумтөрдүн дүң киреше салыгы;

11131100 Кумтөрдөн дүң киреше салыгы;

11131200 Кумтөрдөн Кыргыз Республикасынын минералдык-чийки зат базасын өнүктүрүүгө жылдык сумма;

11131100, 11131200 элементтеринде 2009-жылдын 24-апрелиндеги «Кумтөр» долбоору боюнча жаңы шарттар жөнүндө макулдашуунун 1.4.2 «Дүң киреше салыгы» пунктуна жана 1.4.3 «Кошумча салыктар» пунктунун б пунктчасына ылайык Кумтөрдөн түшкөн акча каражаттарынын эсеби жүргүзүлөт;

11131300 Транзакцияларга салык;

11131900 Категориялар боюнча бөлүштүрүлбөй турган башка салыктар.»;

- «13331800 Пенсияларга үстөк акылар» көрсөтмөсүнөн кийин төмөнкү көрсөтмө менен толукталсын:

«13331810 Республикалык бюджеттен каржылануучу пенсияларды, жөлөк пулдарды жана компенсациялык кызмат көрсөтүүлөрдү жеткирүүгө каражаттар»;

- 22181400 элементинин көрсөтмөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«22181400 Тамак-аш боюнча үлүшкө төлөөгө чыгымдар, аскер кызматчыларынын өз күчтөрү жана каражаттары менен ысык тамак даярдоо мүмкүн эмес болгон же максатка ылайыксыз болгон учурларда, эл аралык макулдашуулардын алкагында союздаш өлкөлөрдүн аймактарындагы иш-чараларга тартылган, ошондой эле Кыргыз Республикасынын аймагында күжүрмөн нөөмөттөргө тартылган Куралдуу күчтөрдүн жана башка аскердик түзүлүштөрдүн өздүк курамынын тамак-ашы үчүн акы төлөө чыгымдары кирет.»;

- «26313800 Пенсияларга үстөк акылар» көрсөтмөсүнөн кийин төмөнкү мазмундагы көрсөтмө менен толукталсын:

«26313810 Республикалык бюджеттен каржылануучу пенсияларды, жөлөк пулдарды жана компенсациялык кызмат көрсөтүүлөрдү жеткирүүгө каражаттар»;

- «27214400 Жумуш ордуна чек» көрсөтмөсүнөн кийин төмөнкү мазмундагы көрсөтмө менен толукталсын:

«27214500 Социалдык контракт».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 27-августундагы
№ 2025-П-09/43-4-(БС)
Токтому

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2024-жылдын 13-декабрындагы № 2024-П-09/67-2-(БС)
«Кыргыз Республикасынын коммерциялык
банктарына эскилиги жеткен нак АКШ долларларын
алып чыгууга убактылуу уруксат берүү жөнүндө»
токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2024-жылдын 13-декабрындагы № 2024-П-09/67-2-(БС) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарына эскилиги жеткен нак АКШ долларларын алып чыгууга убактылуу уруксат берүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөрүүлөр киргизилсин:

- 1-пунктундагы «2025-жылдын 1-сентябрына» деген сөздөр жана сандар «2026-жылдын 1-мартына» деген сөздөргө жана сандарга алмаштырылсын;

- 2-пунктундагы «2025-жылдын 1-сентябрына» деген сөздөр жана сандар «2026-жылдын 1-мартына » деген сөздөргө жана сандарга алмаштырылсын;

- 5-пунктундагы «2025-жылдын 1-сентябрына» деген сөздөр жана сандар «2026-жылдын 1-мартына » деген сөздөргө жана сандарга алмаштырылсын.

2. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде:

- ушул токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы жана Банк эмес уюмдарды көзөмөлдөө башкармалыгы токтом күчүнө кирген күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарын, чет өлкө валютасын сатууга жана сатып алууга укуктуу микрофинансылык жана микрокредиттик компанияларын, алмашуу бюролорун, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, «Микрофинансы уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин жана «Альянс» алмашуу бюролорунун ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигин, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине караштуу Мамлекеттик бажы кызматын жана Кыргыз Республикасынын Улуттук коопсуздук мамлекеттик комитетинин Чек ара кызматын тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү токтом күчүнө кирген күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бардык түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо банктык көзөмөл блогун тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төраганын милдетин аткаруучу

М. Аттокуров

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 10-сентябрындагы
№ 2025-П-14/45-2-(ПС)
Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр киргизилсин (кошо тиркелет).

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтер алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

4. Бухгалтердик эсепке алуу жана отчеттуулук башкармалыгы жана Банктык эсептешүүлөр башкармалыгы Улуттук банктын «Башкы китеп» банктык маалымат системасындагы, Пакеттик клиринг системасындагы жана Айкын убакыт ыргагында эсептешүүлөрдүн grosстук системасындагы төлөм коддорунун маалымдамасына зарыл өзгөртүүлөрдү киргизсин.

5. Төлөм системалары методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы 3 (үч) жумуш күнү ичинде:

- ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигин жана Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарын тааныштырсын;

- Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигине караштуу Стандартташтыруу жана метрология борборуна белгиленген тартипте андан ары мамлекеттик каттоодон өткөрүү үчүн жөнөтсүн.

6. Башкарманын катчылыгы бөлүмү 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Төлөм системалары методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгын, Банктык эсептешүүлөр башкармалыгын, Бухгалтердик эсепке алуу жана отчеттуулук башкармалыгын тааныштырсын.

7. Токтомдун аткарылышын контролдоо Төлөм системалары методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын
10-сентябрындагы
№ 2025-П-14/45-2-(ПС)
токтомуна карата тиркеме

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4
«Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун
бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 30-ноябрындагы № 51/4 «Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторун бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Төлөм жүгүртүлүшүнүн мамлекеттик классификаторунун:

- 321 «Финансылык ички активдер» тобу төмөнкү мазмундагы чакан топ, статья, кичи статьялар жана элементтер менен толукталсын:

«

3219	Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсеби
32191	Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү каражаттары
321911	Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсебинен каражаттардын келип түшүүсү
32191110	Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсебинен каражаттардын келип түшүүсү
321912	Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсебине каражаттарды которуу
32191210	Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсебине каражаттарды которуу

»;

Б тиркемесинин (маалымат катары):

- «Активдер жана милдеттенмелер менен операциялардын классификациясы» деп аталган IV бөлүмү «32181210 Кыргыз Республикасынын Турукташтыруу фондуна акча каражаттарды которуу» деген абзацтан кийин төмөнкү мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«- 3219 Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсеби

Бул статья Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсебинен каражаттардын келип түшүүсүн жана Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсебине каражаттарды которууну камтыйт.

- 32191 Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү каражаттары

- 321911 Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсебинен каражаттардын келип түшүүсү

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсебинен бюджетке түшүүчү каражаттар кирет. Каражаттар Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсеби менен иштөө жөнүндө жобого ылайык бюджетке багытталат.

- 32191110 Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсебинен каражаттардын келип түшүүсү

- 321912 Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсебине каражаттарды которуу

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсебине бюджеттен которулуучу каражаттар кирет. Каражаттар Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсеби менен иштөө жөнүндө жобого ылайык которулат.

- 32191210 Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсебине каражаттарды которуу.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 10-сентябрындагы
№ 2025-П-09/45-3-(БС)
Токтому

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 18-июнундагы №2025-П-09/28-2-(БС)
«Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2022-жылдын 18-мартындагы №2022-П-09/16-1-(БС)
«Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын,
алмашуу бюролорунун, микрофинансылык жана
микрокредиттик компанияларынын казак теңгеси
менен операцияларды жүргүзүүсү боюнча убактылуу
тартип жөнүндө» токтомунун аракетин токтотуп туруу
тууралуу» токтомуна өзгөртүү киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 18-июнундагы №2025-П-09/28-2-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 18-мартындагы №2022-П-09/16-1-(БС) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын, алмашуу бюролорунун, микрофинансылык жана микрокредиттик компанияларынын казак теңгеси менен операцияларды жүргүзүүсү боюнча убактылуу тартип жөнүндө» токтомунун аракетин токтотуп туруу тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

- 1-пунктундагы «2025-жылдын 15-сентябрына» деген сандар жана сөздөр «2026-жылдын 15-мартына» деген сандарга жана сөздөргө алмаштырылсын.

2. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде:

- токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы жана Банк эмес уюмдарды көзөмөлдөө башкармалыгы токтом күчүнө кирген күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарын, чет өлкө валютасын сатууга жана сатып алууга укуктуу микрофинансылык жана микрокредиттик компанияларын, алмашуу бюролорун, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, «Микрофинансы уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин жана «Альянс» алмашуу бюролорунун ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигин тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү токтом күчүнө кирген күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бардык түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо банктык көзөмөл блогун тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 12-сентябрындагы
№ 2025-П-12/46-1-(НПА)
Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр киргизилсин (кошо тиркелет):

1) «2003-жылдын 20-ноябрындагы № 32/7 «Коммерциялык банктарда аудит боюнча Комитетти түзүүгө карата негизги Талаптар тууралуу»;

2) «2004-жылдын 27-августундагы № 22/9 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан коммерциялык банктардын жана финансы-кредит уюмдардын ишинде сактоо мөөнөттөрүн көрсөтүү менен түзүлгөн негизги документтердин тизмеси жөнүндө»;

3) «2009-жылдын 14-октябрындагы № 41/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылуучу операцияларды жүргүзүүчү банктар тарабынан ачык валюта позициясынын жана баалуу металлдар түрүндө ачык позициясынын лимиттеринин сакталышынын тартиби жөнүндө» нускоо тууралуу»;

4) «2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө

ашырышкан банктардын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоону бекитүү тууралуу»;

5) «2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/6 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө»;

6) «2012-жылдын 12-октябрындагы № 40/1 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган каржылоо чектери жөнүндө» нускоону бекитүү жөнүндө»;

7) «2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/13 «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

8) «2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/14 «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

9) «2013-жылдын 23-декабрындагы № 52/7 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздарда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

10) «2014-жылдын 30-майындагы № 24/11 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдардын ишин жөнгө салуу эрежелерин» бекитүү тууралуу»;

11) «2017-жылдын 31-майындагы № 21/13 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган коммерциялык банктар финансылык отчетторду түзүүсүнө карата талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

12) «2017-жылдын 15-июнундагы № 2017-П-12/25-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан лицензияланган жана иши ал тарабынан жөнгө салынган банктарда жана банктык эмес финансы-кредит уюмдарында ички контролдук жана ички аудит системаларын жөнгө салуу эрежелерин бекитүү жөнүндө»;

13) «2018-жылдын 18-июлундагы № 2018-П-12/30-3-(БС) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды

жүзөгө ашырган банктарда тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

14) «2020-жылдын 25-ноябрындагы № 2020-П-12/67-3-(НПА) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) эсептери боюнча пайданы/ чыгымды бөлүштүрүү боюнча нускоону бекитүү тууралуу»;

15) «2024-жылдын 14-февралындагы №2024-П-12/5-4-(НПА) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банк эмес финансы-кредит уюмдарынын финансылык отчетторун түзүүгө, жарыялоого жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына берүүгө карата талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу.

2. Ушул токтом күчүнө киргенден тартып төмөнкүлөр күчүн жоготкон катары таанылсын:

1) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 30-октябрындагы № 32/2 «Кыргыз Республикасында каржылоонун ислам принциптерин алгачкы долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндөгү» жобо тууралуу» токтому;

2) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 15-ноябрындагы № 36/1 «Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 30-октябрындагы № 32/2 «Кыргыз Республикасында каржылоонун ислам принциптерин алгачкы долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндөгү» жобо тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндөгү» токтому;

3) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 30-ноябрындагы № 38/1 «Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 30-октябрындагы № 32/2 «Кыргыз Республикасында каржылоонун ислам принциптерин алгачкы долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндөгү» Жобо тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндөгү, 2006-жылдын 15-ноябрындагы № 36/1 «Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 30-октябрындагы № 32/2 «Кыргыз Республикасында каржылоонун ислам принциптерин алгачкы долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндөгү» жобо тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө токтому тууралуу» токтому;

4) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 29-июнундагы № 33/1 «Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 30-октябрындагы № 32/2 «Кыргыз Республикасында каржылоонун ислам принциптерин пилоттук (алгачкы) долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндө» жобо тууралуу токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому;

5) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2008-жылдын 25-апрелиндеги № 18/2 «Улуттук банк Башкармасы тарабынан 2006-жылдын 30-октябрында кабыл алынган, Кыргыз Республикасынын Адилет министрлигинде 2006-жылдын 30-ноябрында 120-06 номеринде каттоодон өткөртүлгөн № 32/2 «Кыргыз Республикасында ислам каржылоо принциптерин пилоттук (алгачкы) долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомго толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому;

6) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2008-жылдын 17-декабрындагы № 47/3 «Улуттук банк Башкармасы тарабынан 2006-жылдын 30-октябрында кабыл алынган, Кыргыз Республикасынын Адилет министрлигинде 2006-жылдын 30-ноябрында 120-06 номеринде каттоодон өткөртүлгөн № 32/2 «Кыргыз Республикасында ислам каржылоо принциптерин алгачкы (пилоттук) долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомго өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому;

7) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-августундагы № 32/8 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун экинчи абзацы;
- тиркеменин I пункту;

8) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 11-июнундагы № 25/9 «Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 30-октябрындагы № 32/2 «Кыргыз Республикасында каржылоонун ислам принциптерин алгачкы долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндөгү» Жобо тууралуу» токтомуна толуктоо киргизүү жөнүндө» токтому;

9) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 16-июлундагы № 32/6 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун үчүнчү абзацы;
- тиркеменин 2-пункту;

10) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 10-февралындагы № 7/2 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун жыйырма бешинчи абзацы;
- тиркеменин 24-пункту;

11) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 28-сентябрындагы № 40/4 «Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 30-октябрындагы №32/2 «Кыргыз Республикасында каржылоонун ислам принциптерин алгачкы долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндөгү» жобо тууралуу» токтомуна толуктоолорду жана өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому;

12) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 21-декабрындагы № 49/8 «Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун төртүнчү абзацы;
- тиркеменин 3-пункту;

13) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 31-майындагы № 21/10 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун алтынчы абзацы;
- тиркеменин 4-пункту;

14) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 27-декабрындагы № 2017-П-12/54-12-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 30-октябрындагы № 32/2 «Кыргыз Республикасында каржылоонун

ислам принциптерин алгачкы долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндөгү» жобо тууралуу» токтомуна өзгөртүү киргизүү жөнүндө» токтому;

15) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 28-мартындагы № 2018-П-12/10-6-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун экинчи абзацы;

- тиркеменин 1-пункту;

16) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 14-августундагы № 2019-П-12/42-1-(НПА) «Террористтик иш-аракеттерди каржылоого жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) каршы аракеттенүү максатында коммерциялык банктарда ички контролдукту уюштурууга карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобону, «Кыргыз Республикасында нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү тартиби жөнүндө» жобону бекитүү жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына террористтик иш-аракетти каржылоого жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) каршы аракеттенүү маселеси боюнча тиешелүү өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу» токтомунун:

- 3-пунктунун он төртүнчү абзацы;

- 3-тиркеменин 13-пункту;

17) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 23-сентябрындагы № 2020-П-12/51-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун экинчи абзацы;

- тиркеменин 1-пункту;

18) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 16-ноябрындагы № 2022-П-12/70-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтомунун:

- 1-пунктунун үчүнчү абзацы;
- 1-пунктунун он экинчи абзацы;
- тиркеменин 2-пункту;
- тиркеменин 11-пункту;

19) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 31-майындагы № 21/14 «Кыргыз Республикасында ислам каржылоо принциптерин колдонууга киргизүү боюнча пилоттук (алгачкы) долбоорду жүзөгө ашыруунун чегинде жүргүзүлгөн операциялардын жыйынтыгы боюнча «ЭкоИсламикБанк» ЖАКтын финансылык отчетту түзүүсүнө карата талаптар жөнүндө» Жобону бекитүү тууралуу» токтому.

3. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтер келип түшкөн күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Токтом расмий жарыялангандан 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

5. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы ушул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен коммерциялык банктарды, банк эмес финансы-кредит уюмдарын, «Кыргызстан Банктарынын Союзу» юридикалык жактардын бирикмесин, «Микрофинансылык Уюмдарынын Ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ачык акционердик коомун, «Кредиттик союздардын жана кооперативдердин улуттук ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин тааныштырсун.

6. Башкарманын катчылыгы бөлүмү 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Банктарды көзөмөлдөө башкармалыгын, Банк эмес уюмдарды көзөмөлдөө башкармалыгын, лицензиялоо

башкармалыгын, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

7. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын
12-сентябрындагы
№ 2025-П-12/46-1-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2003-жылдын 20-ноябрындагы № 32/7 «Коммерциялык банктарда аудит боюнча Комитетти түзүүгө карата негизги Талаптар тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Коммерциялык банктарда аудит боюнча Комитетти түзүүгө карата негизги Талаптардын:

- 2.2-пунктунун бешинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- банктын Директорлор кеңеши, жетекчилиги, ички жана тышкы аудиторлор менен, ал эми ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктар үчүн, Инвестициялык эсеп ээлеринин каражаттарын тескөө боюнча Комитет, ички шариат аудити боюнча ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүм (же ыйгарым укуктуу ички аудитор), Шариат кеңеши менен да өз ара иш алып баруу тартибин;»;

- 6.1-пунктунун он тогузунчу абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда - банктын ишинде Шариат стандарттарынын сакталышын, анын ичинде ички шариат аудити боюнча ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүмдүн (же ыйгарым укуктуу ички аудитордун) отчетторунун негизинде талдоо жана баа берүү.»;

- 7.1-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«7.1. Комитеттин банктын Директорлор кеңеши, жетекчилиги, ички жана тышкы аудиторлор менен, ал эми ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктар үчүн, Инвестициялык эсеп ээлеринин каражаттарын

тескөө боюнча Комитет, ички шариат аудити боюнча ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүм (же ыйгарым укуктуу ички аудитор), Шариат кеңеши менен да өз ара иш алып баруу тартиби ар бир банк тарабынан өз алдынча жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына ылайык аныкталууга тийиш.»;

- 7.2-пунктунун үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- Комитеттин банктын жетекчилиги, ички жана тышкы аудиторлор менен, ал эми ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктар үчүн, Инвестициялык эсеп ээлеринин каражаттарын тескөө боюнча Комитет, ички шариат аудити боюнча ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүм (же ыйгарым укуктуу ички аудитор), Шариат кеңеши менен да өз ара иш алып баруусу Комитеттин укуктарынын жана милдеттеринин негизинде аныкталууга тийиш.».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 27-августундагы № 22/9 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан коммерциялык банктардын жана финансы-кредит уюмдардын ишинде сактоо мөөнөттөрүн көрсөтүү менен түзүлгөн негизги документтердин тизмеси жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан коммерциялык банктардын жана финансы-кредит уюмдардын ишинде сактоо мөөнөттөрүн көрсөтүү менен түзүлгөн негизги документтердин тизмесинин:

- 7-пунктундагы «байкоо кеңешинин» деген сөздөрдөн кийин «, Шариат кеңешинин» деген сөздөр менен толукталсын.

3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 14-октябрындагы № 41/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылуучу операцияларды жүргүзүүчү банктар тарабынан ачык валюта позициясынын жана баалуу металлдар түрүндө ачык позициясынын лимиттеринин сакталышынын тартиби жөнүндө нускоо тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылуучу

операцияларды жүргүзүүчү банктар тарабынан ачык валюта позициясынын жана баалуу металлдар түрүндө ачык позициясынын лимиттеринин сакталышынын тартиби жөнүндө нускоонун:

- 3.1.1-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«3.1.1. Операциялык күндүн акырына карата абал боюнча банктын ар бир чет өлкө валютасындагы ачык узун/кыска валюталык позициялары төмөнкүдөн жогору болбоого тийиш:

а) Экономикалык кызматташуу жана өнүктүрүү уюмуна мүчө мамлекеттердин валюталары жана/же ЭВФ менен «Макулдашуу статьяларынын» 8-статьясына кол койгон өлкөлөрдүн валюталары үчүн – банктын таза суммардык капиталынан 15%.

Эскертүү: ОЭСР – Экономикалык кызматташуу жана өнүктүрүү уюму.

Экономикалык кызматташуу жана өнүктүрүү уюмуна мүчө мамлекеттердин тизмеги www.oecd.org расмий сайтында, ал эми ЭВФ менен «Макулдашуу статьяларынын» 8-статьясына кол койгон өлкөлөрдүн тизмеги www.imf.org расмий сайтында жайгаштырылган;

б) ЭВФ менен «Макулдашуу статьяларынын» 8-статьясына кол койбогон өлкөлөрдүн валюталары үчүн – банктын таза суммардык капиталынан 0% (жабык позиция).».

- 6.2-пунктунун жетинчи абзацындагы «ички аудитке» деген сөздөрдөн кийин «жана ички шариат аудитке» деген сөздөр менен толукталсын.

4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоонун:

24-пунктунун:

- үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«а) Кыргыз Республикасынын, ЕАЭБге жана Экономикалык кызматташуу жана өнүктүрүү уюмуна мүчө мамлекеттердин жана Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ мамлекеттердин банкноттору жана монеталары.»;

- жетинчи жана сегизинчи абзацтары төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«г) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болуп саналган мамлекеттердин борбордук (улуттук) банктарына карата талаптар;

д) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон

экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болуп саналган мамлекеттердин өкмөттөрүнө карата талаптар (өкмөттөр тарабынан чыгарылган ислам баалуу кагаздары);»;

- он биринчи абзац төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«ж) ЕАЭБге жана Уюмга мүчө болуп саналган мамлекеттердин, ошондой эле Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ мамлекеттердин валюталары менен камсыздалган, ошондой эле өзүнчө депозиттик эсепте жайгаштырылган активдер (же алардын бөлүгү);»;

- он бешинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«б) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болуп саналган мамлекеттердин өкмөттөрү тарабынан чыгарылган жана учурдагы рыноктук баа боюнча ислам

баалуу кагаздары менен камсыздалган активдер (же алардын бөлүгү);»;

- он тогузунчу абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«в) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service рейтингдик агенттикеринин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болуп саналган мамлекеттердин банктары жана башка финансы-кредит уюмдары менен эсептешүүлөрдөгү акчалай активдер;»;

- жыйырма биринчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«д) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service рейтингдик агенттикеринин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болуп саналган, отчет берүүчү банкка карата аффилирленген уюм болуп саналбаган мамлекеттердин банктарына жана башка финансы-кредит уюмдарына карата талаптар, ошондой эле ошол институттардын гарантияларына негизделген бардык активдер;»;

- отуз экинчи, отуз үчүнчү, отуз төртүнчү, отуз бешинчи абзацтар төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«б) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «А» деңгээлинен төмөн узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болуп саналбаган мамлекеттердин өкмөттөрүнө жана борбордук банктарына карата талаптар (бул мамлекеттердин өкмөттөрү тарабынан чыгарылган баалуу кагаздар жана башка талаптар);

в) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «А» деңгээлинен төмөн узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болуп саналбаган мамлекеттердин банктары жана башка финансы-кредит уюмдары менен эсептешүүлөрдөгү акчалай активдер;

г) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон

экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болуп саналган отчет берүүчү банкка карата аффилирленген уюм болуп саналган мамлекеттердин банктарына жана башка финансы-кредит уюмдарына карата талаптар;

д) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «А» деңгээлинен төмөн узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болуп саналбаган мамлекеттердин банктарына жана башка финансы-кредит уюмдарына карата талаптар;».

5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/6 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырууда активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга каралган камга тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобонун:

- 27-пунктунун экинчи абзацы күчүн жоготкон катары таанылсын;

- 27-1-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;

- 27-2-пункту төмөнкү мазмундагы экинчи сүйлөм менен толукталсын:

«Кредиттик тобокелдикти камтыган колдонуудагы актив боюнча үстөк акы/киреше (жылдык, номиналдык пайыздык мааниде) Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасында сүткорлук ишти чектөө жөнүндө» мыйзамында белгиленген чектүү жол берилген пайыздык

чендин өлчөмү төмөндөтүлгөн күндөгүдөн ашпаган деңгээлге чейин төмөндөгөндө (кардардын финансылык абалы начарлабаса да), үстөк акы/киреше (жылдык, номиналдык пайыздык мааниде) төмөндөгөн күндөн тартып бул актив боюнча классификациялоо ушул Жобонун талаптарына ылайык жүргүзүлүүгө тийиш.»;

- 9-глава төмөнкү мазмундагы 36-1, 36-2, 36-3-пункттар менен толукталсын:

«36-1. Бул Жобонун максаттарында банктын баалуу кагаздарга жана/же компаниянын капиталына инвестициялары рыноктук жана рыноктук эмес болуп бөлүнөт.

36-2. Эгерде банк баалуу кагаздар котировкаланган рыноктор жана мындай баалуу кагаздар рыногу өнүккөн, натыйжалуу, транспаренттүү экендигин жана мындай баалуу кагаздардын адилет наркын аныктоого шарт түзө тургандыгы жөнүндө тиешелүү так документтерди сунуштай алса, рыноктук баалуу кагаздар классификацияланбайт.

Ушул Жобого карата 1-тиркемеде белгиленген минималдуу талаптар сакталган шартта, Кыргыз Республикасынын фондулук биржаларынын листингине эң жогорку жана андан кийинки категориядагы листингге кирген башка баалуу кагаздар классификацияланбайт.

36-3. Баалуу кагаздарга жана/же компаниянын капиталына рыноктук эмес инвестициялар, финансылык отчеттуулугун, келечекте акча каражаттарынын агымын талдоону, рыноктогу абалды, компаниянын бизнес-планын жана бул инвестициялардын сапатын баалоого мүмкүндүк берген башка маалыматтарды кошо алганда, инвестицияланып жаткан компания тууралуу маалымат жок болсо, кеминде шектүү катары классификацияланат.

Баалуу кагаздарга рыноктук эмес инвестициялар, инвестицияланып жаткан компания, анын финансылык отчеттуулугу жөнүндө маалымат болгон учурда жана акча каражаттарынын келечектеги агымына, компаниянын рыноктогу абалына, компаниянын бизнес-планына талдоо жүргүзүлгөн болсо, ошондой эле бул инвестициялардын сапатын баалоого мүмкүндүк берген, документ менен тастыкталган башка маалыматтар болсо, 5 пайыздан 15 пайызга чейинки өлчөмдө РППУ түзүү менен кеминде «байкоого алынган актив» катары классификацияланат.»;

- 40-пунктунун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Эскертүү: Standard & Poors (АКШ) рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган рейтингге эквиваленттүү же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Ratings Service (DBRS) агенттиктеринин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган рейтингге барабар болгон рейтинг.»;

- 1-тиркеменин 1-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«1. Баалуу кагаздар эмитенти/оригинатору Standard & Poor's, Fitch Ratings, Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган «BBB» же «Baa2» деңгээлинен төмөн эмес рейтингге ээ болушу.».

6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 12-октябрындагы № 40/1 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган каржылоо чектери жөнүндө» нускоону бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган каржылоо чектери жөнүндө нускоонун:

- 8-пунктунун:

- 2-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «BBB» деңгээлинен төмөн болбогон узак мөөнөттүү кредиттик рейтингге же Fitch Ratings, Moody's Investors Service, Japan Credit

Rating Agency (JCR), Dominion Bond Rating Service (DBRS) рейтингдик агенттикеринин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ коммерциялык банктарда жайгаштырылган каражаттар, ошондой эле ушундай эле банктар тарабынан гарантияланган кредиттер. Мындай өзгөчө учурларга ылайык келүү үчүн ислам банктын ыйгарылган рейтингди тастыктоочу тиешелүү документтери, атап айтканда: рейтингдик агенттиктин аталышы, рейтинг алгач ыйгарылган жана ыйгарылган рейтинг акыркы жолу тастыкталган дата, рейтинг жөнүндө алгылыктуу маалымат булагы, ошондой эле банк-корреспонденттин акыркы жылдык отчету болууга тийиш;»;

- 4-пунктча төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«4) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «А» деңгээлинен төмөн болбогон узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service сыяктуу рейтингдик агенттиктердин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ өкмөттөргө же борбордук банктарга карата талаптар.»;

- 9-пунктунун 5 жана 6-пунктчалары төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«5) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «А» деңгээлинен төмөн болбогон узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service сыяктуу рейтингдик агенттиктердин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын

14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан же гарантияланган эл аралык финансы институттары (ЕӨРБ, АӨБ ж.б.) тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ өкмөттөр же борбордук банктар тарабынан гарантияланган талаптар;

6) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «А» деңгээлинен төмөн болбогон узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service сыяктуу рейтингдик агенттиктердин бири жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-декабрындагы № 2022-П-12/78-7-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобонун 3-пунктунда белгиленген критерийлерге ылайык келген башка рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган бирдей рейтингге ээ борбордук банктар же өкмөттөр алар боюнча бенефициар болуп саналган ислам банкы кабыл алган баланстан тышкаркы милдеттенмелер;».

7. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/13 «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

- 12-пунктунун биринчи абзацындагы «ички аудит» деген сөздөрдөн кийин «жана ички шариат аудити» деген сөздөр менен толукталсын;

16-пунктунун:

- төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- банктын Директорлор кеңеши, Башкармасы жана комитеттери менен өз ара алып баруу тартиби;»;

- төмөнкү мазмундагы бешинчи жана алтынчы абзацтар менен толукталсын:

«- отурумдарды өткөрүү тартиби, алар бетме-бет же аралыктан өткөрүлүшү мүмкүн. Мында Шариат кеңешинин мүчөлөрүнүн түз катышуусу менен отурумдар жылына кеминде бир жолу өткөрүлүүгө тийиш экендигин, ал эми эгерде отурумга Шариат кеңешинин мүчөлөрүнүн 2/3 бөлүгү катышса, Шариат кеңеши күн тартибиндеги маселелерди кароого жана чечим кабыл алууга укуктуу экендигин аныктоо зарыл;

- Шариат кеңешинин мүчөлөрүнүн ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу тартиби.»;

- 71-пунктунун экинчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Активдердин шариат стандарттарына ылайык келүүсүнө көз карандысыз баа берүү ички шариат аудит бөлүмү (же ыйгарым укуктуу ички аудитор) тарабынан жүргүзүлүүгө тийиш.».

8. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/14 «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

- «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөөнүн өзгөчөлүктөрү» деп аталган 8-бөлүмү төмөнкү мазмундагы 45-1-пункт менен толукталсын:

«45-1. Шариат кеңеши жөнүндө жободо төмөнкүлөр аныкталууга тийиш:

- Шариат кеңешинин ишин уюштуруу (регламент) - кеңештин курамы, отурумдарды өткөрүү тартиби;

- Шариат кеңешинин ыйгарым укуктары жана жоопкерчилиги;

- башкаруу органдары жана Кредиттик комитети (же ыйгарым укуктуу кызмат адамы) менен өз ара иш алып баруу тартиби;

- отурумдарды өткөрүү тартиби, алар бетме-бет же аралыктан өткөрүлүшү мүмкүн. Мында Шариат кеңешинин мүчөлөрүнүн түз катышуусу менен отурумдар жылына кеминде бир жолу өткөрүлүүгө тийиш экендигин, ал эми эгерде отурумга Шариат кеңешинин мүчөлөрүнүн 2/3 бөлүгү катышса, Шариат кеңеши күн тартибиндеги маселелерди кароого жана чечим кабыл алууга укуктуу экендигин аныктоо зарыл;

- Шариат кеңешинин мүчөлөрүнүн ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу тартиби.».

9. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-декабрындагы №52/7 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздарда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар» жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздарда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар» жөнүндө жобонун:

- 8-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«8. Шариат кеңеши жөнүндө жободо төмөнкүлөр аныкталууга тийиш:

- Шариат кеңешинин ишин уюштуруу (регламент) - кеңештин курамы, отурумдарды өткөрүү тартиби;

- Шариат кеңешинин ыйгарым укуктары жана жоопкерчилиги;

- Башкарма жана Каржылоо боюнча комитет менен өз ара иш алып баруу тартиби;

- отурумдарды өткөрүү тартиби, алар бетме-бет же аралыктан өткөрүлүшү мүмкүн. Мында Шариат кеңешинин мүчөлөрүнүн түз катышуусу менен отурумдар жылына кеминде бир жолу өткөрүлүүгө тийиш экендигин, ал эми эгерде отурумга Шариат кеңешинин мүчөлөрүнүн 2/3 бөлүгү катышса, Шариат кеңеши күн тартибиндеги маселелерди кароого жана чечим кабыл алууга укуктуу;

- Шариат кеңешинин мүчөлөрүнүн ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу тартиби.».

10. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 30-майындагы № 24/11 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдардын ишин жөнгө салуу эрежелерин» бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдардын ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

- 8-пунктунун биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«8. МФУ эсептеринин аныктыгын текшерүү, өз ички контролдук системасынын шайкештигине жана натыйжалуулугуна жана анын Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына, ошондой эле шариат стандарттарына ылайык келишине баа берүү максатында ички аудит жүргүзөт.».

11. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 31-майындагы № 21/13 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган коммерциялык банктар финансылык отчетторду түзүүсүнө карата талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган коммерциялык банктар финансылык отчетторду түзүүсүнө карата талаптар жөнүндө» жобонун:

- 8-пунктунун жетинчи абзацындагы «корутундусу» деген сөз «отчету» дегенге алмаштырылсын;

- «Шариат кеңешинин корутундусу» деген 8-главасынын аталышындагы «корутундусу» деген сөз «отчету» дегенге алмаштырылсын;

- 56-пунктундагы «корутундусунда» деген сөз «отчетунда» дегенге алмаштырылсын;

- 57-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«57. Шариат кеңешинин отчетунда төмөнкү маалыматтар камтылууга тийиш:

- чыгарылган шариат чечимдери (фатвалар), корутундулар жөнүндө;

- банктын контракттары, бүтүмдөрү жана операциялары жөнүндө жыйынтык маалымат жана мониторинг жүргүзүү жөнүндө;

- инвестициялык эсептерге тиешелүү пайданы бөлүштүрүүлөрдүн жана чыгымдарды эсептөөлөрдүн шайкештиги жөнүндө;

- кайрымдуулукка багытталган каражаттар жөнүндө;

- банктын шариат стандарттары сакталгандыгын тастыктоо;

- башка маалымат.»;

- 70-пунктунун алтынчы абзацында «корутундусу» деген сөз «отчету» дегенге алмаштырылсын;

- «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган коммерциялык банктардын финансылык отчетторду түзүүсүнө карата талаптар жөнүндө» жобого карата 2-тиркеме күчүн жоготкон катары таанылсын.

12. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 15-июнундагы № 2017-П-12/25-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан лицензияланган жана иши ал тарабынан жөнгө салынган банктарда жана банктык эмес финансы-кредит уюмдарында ички контролдук жана ички аудит системаларын жөнгө салуу эрежелерин бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан лицензияланган жана иши ал тарабынан жөнгө салынган банктарда жана банктык эмес финансы-кредит уюмдарында ички контролдук жана ички аудит системаларын жөнгө салуу эрежелеринин:

3-пункту:

- төмөнкү мазмундагы үчүнчү жана төртүнчү абзацтар менен толукталсын:

«Ички шариат аудити – бул, ички аудит жүргүзүү жана банкты объективдүү баалоонун жана ички контролдук системасын өнүктүрүү жана банктын ислам банк иши жана каржылоо

принциптерине ылайык операциялары жана иши боюнча ички контролдук системасынын жеткиликтүүлүгүн (шайкештигин) жана натыйжалуулугун текшерүү жана баалоо боюнча сунуш-көрсөтмөлөрдүн негизинде, банкты шариат боюнча натыйжалуу башкарууну камсыз кылууда, банктын башкаруу органдарына, Шариат кеңешине көмөк көрсөтүү үчүн түзүлгөн ички шариат аудити боюнча көз карандысыз ыйгарым укуктуу бөлүмдүн (ички аудитордун) (мындан ары - ички шариат аудити кызматы) иши (же көз карандысыз эксперттик функция).

Шариат стандарттарынын сакталышын ички контролдоо – бул банк тарабынан ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүргүзүлгөн операциялардын жана иштин Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына, банктын ички документтерине жана шариат стандарттарына ылайык ырааттуу жана натыйжалуу ишке ашырылышын камсыз кылуу максатында жүргүзүлүүчү үзгүлтүксүз процесс.»;

- 4-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«4. Тобокелдиктерди тескөө системасы 2017-жылдын 15-июнундагы № 2017-П-12/25-8-(НПА) «Кыргыз Республикасынын банктарында тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жана 2018-жылдын 18-июлундагы № 2018-П-12/30-3-(БС) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жоболордун талаптарына ылайык уюштурулат.»;

- 9-пунктундагы «ички аудит» деген сөздөр «ички аудит, ички шариат аудити» дегенге алмаштырылсын;

- 10-пунктунун 3-пунктчасынын:

- он төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- комплаенс-контролдук кызматы, ички аудитор, ички шариат аудитору, тышкы аудитор, шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо боюнча ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүм жана банктын көзөмөл органдары тарабынан аныкталган бузуулардын жана кемчиликтердин банк Башкармасы тарабынан өз убагында, толук жана сапаттуу четтетилиши тууралуу;»;

- он бешинчи абзац төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- банк Башкармасынын комплаенс-контролдук, тобокелдик-менеджменти кызматтарынын, ички аудит, ички шариат аудити, ошондой эле тышкы аудит, шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо боюнча ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүмү жана банктык көзөмөл органдарынын сунуш-көрсөтмөлөрүн аткаруусу жөнүндө.»;

- 19-пункт төмөнкү мазмундагы үчүнчү абзац менен толукталсын:

«- Шариат кеңеши тарабынан тобокелдик-менеджменти кызматынан, ички шариат аудити кызматынан жана шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо боюнча ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүмдөн отчетторду алуу аркылуу жүзөгө ашырылуучу контролдоо аракети;»;

- 27-пункт төмөнкү мазмундагы сүйлөмдөр менен толукталсын:

«Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча операцияларды жүргүзгөн банкта кошумча ички шариат аудити кызматы жана шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо боюнча ыйгарым укуктуу бөлүм (мындан ары – шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо бөлүмү) туруктуу негизде иштейт. «Ислам терезеси» бар банкта шариат контролеру жана шариат аудитору шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо жана ички шариат аудити функциялары жүктөлгөн бөлүмдөрдүн курамына кириши мүмкүн деп каралышы мүмкүн.»;

- 39-пункттун он биринчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Ички аудит кызматынын кызматкерлери Аудиттин эл аралык стандарттары жана Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттары боюнча билими болуусу зарыл.»;

- 41-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;

- 6-бөлүм күчүн жоготкон катары таанылсын;

- төмөнкү мазмундагы 7-бөлүм менен толукталсын:

«7. Шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо боюнча ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүмдү уюштуруу

57. Банк Шариат кеңешинин чечимдерин натыйжалуу аткаруусу максатында, банктын Директорлор кеңеши Шариат кеңешинин сунуш-көрсөтмөсү боюнча шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо боюнча түзүмдүк бөлүмдү түзөт (же банкта шариат стандарттарынын сакталышын контролдоого жооптуу кызматкерди

дайындайт). Банктын Директорлор кеңеши Шариат кеңешинин сунуш-көрсөтмөлөрүн эске алуу менен шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо боюнча түзүмдүк бөлүмдүн жетекчисин жана анын кызматкерлерин дайындайт, эмгек акы өлчөмүн аныктайт, ошондой эле бул кызматтын сандык жана персоналдык курамын аныктайт.

58. Кызыкчылыктардын кагылышуусун болтурбоо үчүн шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо боюнча бөлүмдүн жетекчисинин функциясына тобокелдиктерди шарттаган банктын бөлүмдөрүнүн (бизнес-багыттар, бизнес-процесстер) жана кызматкерлеринин ишин башкаруу (операциялык, аброй, стратегиялык тобокелдиктерди кошпогондо), тобокелдиктерди жөнгө салуучу, банкта бухгалтердик эсепке алуу жана финансылык отчеттуулукка жооптуу, анын ичинде ички аудит кызматын башкаруу милдеттери кирбөөгө тийиш.

59. Банктын бөлүмдөрүнүн кызматкерлери шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо бөлүмүнө алар өз функцияларын ишке ашыруусуна көмөк көрсөтүүгө тийиш. Банктын башкармасы шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо бөлүмүнүн жетекчисинин сунушу боюнча банктын түзүмдүк бөлүмдөрүнүн шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо бөлүмү менен өз ара иш алып баруу тартибин белгилейт.

60. Банк башкармасы шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо бөлүмүнөн ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча ишмердүүлүктүн жүрүшүндө аныкталган бузуулар жана кемчиликтер жөнүндө маалыматты алардын келип чыгуу себептерин жана аларды жоюу боюнча сунуштарды көрсөтүү менен алат.

Банк башкармасы алынган маалыматты талдоонун жыйынтыгы боюнча аныкталган кемчиликтерди жоюуга багытталган оңдоо же тартип чараларынын кабыл алынышын камсыздайт.

Аныкталган кемчиликтерди жоюу боюнча жүргүзүлгөн иштердин жыйынтыгы боюнча шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо бөлүмүнүн жетекчиси Шариат кеңешине, ошондой эле зарылчылыкка жараша банктын Директорлор кеңешине, бирок чейрек ичинде бир жолудан кем эмес отчет берет.

61. Шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо бөлүмү Шариат кеңешине жана банктын Директорлор кеңешине шариат стандарттарынын сакталбай калуу тобокелдигине алып келиши мүмкүн болгон кандай болбосун олуттуу бузуулар (окуялар, бүтүмдөр) жөнүндө ыкчам маалымат берет.

62. Шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо бөлүмү төмөнкү функцияларды аткарат, бирок алар менен гана чектелбейт:

1) Шариат кеңешинин катчысынын функцияларын аткарат (Шариат кеңешинин жыйналыштарын даярдоо, уюштуруу жана протоколун түзүү, Шариат кеңешинин чечимдеринин (фатвалардын) аткарылышын контролдоо);

2) Шариат кеңешинин чечимдеринин (фатваларынын) жана резолюцияларынын негизинде шариат маселелери боюнча консультация берет (келишимдер, саясаттар, ички жол-жоболор, шариат стандарттарына байланыштуу суроо-талаптар жана маселелер, банктык продукттар боюнча жарнамалык материалдар жана басылмалар, ошондой эле банк дуушарланган шариат стандарттарына байланыштуу башка маселелер);

3) эгерде бул маселелер боюнча мурда чечимдер (фатвалар) кабыл алынбаса, Шариат кеңеши тарабынан каралуучу бардык маселелер жана аткарган бардык тапшырмалар боюнча Шариат кеңешине кайрылат;

4) Шариат кеңешинин суроо-талабы боюнча тиешелүү маселелер жана жол-жоболор боюнча изилдөө жүргүзөт;

5) банктын продукттарын, саясаттарын, жол-жоболорун жана келишимдерин иштеп чыгууга катышат;

6) банктын башкармасына жана тобокелдик-менеджменти кызматына шариат стандарттарынын сакталбашы тобокелдигин тескөөгө көмөктөшөт;

7) банктын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык иши боюнча кардарлардын даттанууларын (арыздарын) кароо боюнча банктын ишинин уюштурулушун контролдойт;

8) банктын бардык кызматкерлерин банктык кызматтарды көрсөтүү жана банктык операцияларды шариат стандарттарына ылайык жүргүзүү тартибин жөнгө салган банктын ички документтеринин

талаптары менен тааныштыруу боюнча банктын ишинин уюштурулушун контролдойт;

9) банктын башкаруу органдарын жана кызматкерлерин шариат стандарттарын, ислам банк иши жана каржылоо принциптери маселелери боюнча окутууну уюштурат;

10) банк жана анын кызматкерлери Шариат кеңешинин чечимдерин (фатваларын) аткаргандыгына мониторинг жүргүзөт;

11) ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча жүргүзүлгөн операциялардын шариат стандарттарына ылайык келүүсүн ички шариат аудитке чейинки учурдагы контролду жүргүзөт.

Банк тарабынан шариат стандарттарынын аткарылышын контролдоо функциясын башка уюмдарга аутсорсингге өткөрүп берүүгө жол берилбейт.»

- төмөнкү мазмундагы 8-бөлүм менен толукталсын:

«8. Ички шариат аудитин уюштуруу

63. Банктын ишинде шариат стандарттарынын сакталышына ички контролдук системаларынын жана шариат стандарттарынын сакталбай калуу тобокелдиктерин башкаруунун натыйжалуулугуна объективдүү баа берүү, банктын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган натыйжалуу ишин камсыз кылуу жана аны жакшыртуу боюнча таасирдүү сунуштарды берүү максатында, Директорлор кеңеши ички шариат аудитин түзөт (же банкта ички шариат аудитти жүргүзүүгө жооптуу кызматкерди дайындайт).

64. Ички шариат аудити кызматынын иши «Банктын ички аудитин уюштуруу» 5-главасына ылайык ички аудит кызматынын ишине окшош жана ушул главанын талаптарын эске алуу менен уюштурулушу зарыл.

65. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банкта ички шариат аудитору банкта шариат стандарттарынын сакталышын кошо алганда, ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча жүргүзүлгөн операцияларга жана ишке аудит жүргүзөт жана Директорлор кеңешине, Шариат кеңешине, Аудит боюнча комитетке отчетторду жана банк Башкармасына отчеттордун көчүрмөсүн сунуштайт.

66. Ички шариат аудити кызматынын иши банктын ички документине ылайык жөнгө салынууга тийиш, анда кеминде төмөнкүлөр аныкталууга тийиш:

- ички шариат аудити кызматынын максаты жана иш чөйрөсү;
- ички шариат аудити кызматынын принциптери (стандарттары) жана методдору;
- ички шариат аудити кызматынын, анын ичинде анын кызматкерлеринин жана жетекчисинин милдеттери, функциялары, укуктары жана жоопкерчиликти;
- ички шариат аудити кызматы Директорлор кеңешине, Шариат кеңешине, Аудит боюнча комитетке, банктын Башкармасына, ошондой эле анда ички шариат аудити жүргүзүлгөн банктын бөлүмүнүн жетекчисине текшерүүлөрдүн жыйынтыктары жөнүндө маалымдоо шарттары жана тартиби;
- ички шариат аудити кызматынын жетекчисине жүктөлгөн милдеттерди аткарбагандыгы (талаптагыдай аткарбагандыгы) үчүн жоопкерчилик;
- координациялоо жана корутундулары жана отчеттору менен алмашуу үчүн ички шариат аудити кызматынын шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо боюнча бөлүмү менен өз ара иш алып баруу тартиби;
- координациялоо жана өзүнүн корутундулары жана отчеттору менен алмашуу үчүн ички шариат аудити кызматынын ички аудит кызматы менен өз ара иш алып баруу тартиби;
- ички шариат аудити кызматынын банктын бөлүмдөрү жана кызматкерлери менен өз ара иш алып баруу тартиби, ички шариат аудити кызматынын банктын жайларына кирүү, банктын документтеринен пайдалануу боюнча ыйгарым укуктары, ошондой эле ички шариат аудит кызматы өз функцияларын ишке ашыруусу үчүн зарыл болгон маалыматты жана түшүндүрмөлөрдү банк кызматкерлеринен алуусу.

67. Ички шариат аудити кызматы төмөнкүлөргө милдеттүү:

- ички шариат аудити кызматынын иш планын иштеп чыгуу, аны Шариат кеңеши менен макулдашуу боюнча (банктын шариат стандарттарын сактоо маселелери боюнча) Директорлор кеңешинин

(байкоочу кеңештин) бекитүүсүнө киргизүү, ошондой эле Директорлор кеңешине (байкоочу кеңешти), Шариат кеңешине (банктын шариат стандарттарын сактоо маселелери боюнча) жана Аудит боюнча комитетке анын аткарылышы жөнүндө маалымдоо;

- ички шариат аудити кызматынын иш планын даярдоо үчүн кыйла тобокелдүү операцияларды жана иш багыттарын (бизнес-линияларды, бизнес-процесстерди) аныктоо;

- банктын ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча жүргүзүлгөн ишмердүүлүгүнүн шариат стандарттарына жана банктын ички ченемдик талаптарына ылайык келүүсүн камсыз кылуу үчүн ички шариат контролдоо ишинин натыйжалуулугун, түзүмдүк бөлүмдөрдүн өз ара иш алып баруусун баалоо;

- банк иши банктын шариат стандарттарын сактоого багытталган банктын саясаттарына жана жол-жоболоруна ылайык келүүсүн контролдоо;

- банктын филиалдарында шариат стандарттары сакталгандыгын текшерүү үчүн банктын филиалдарына, анын бөлүмдөрүнө үзгүлтүксүз көчмө текшерүүлөрдү жүргүзүүнү аныктоо;

- банктын ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча ишмердүүлүгүн жүзөгө ашырууда банк мыйзамдарынын жана банктын ички документтеринин сакталышын текшерүү;

- банк ишин мурунку текшерүүлөрдүн, ошондой эле Улуттук банк жана тышкы аудиторлор тарабынан текшерүүлөрдүн жыйынтыгы боюнча аныкталган бузууларды жана кемчиликтерди четтетүү боюнча көрүлгөн чаралардын натыйжалуулугун, анын ичинде бизнес-процесстерди уюштуруу, ички контролдоо жана тобокелдиктерди тескөө боюнча текшерүүлөрдүн натыйжалуулугун жана аларды өркүндөтүү боюнча сунуш-көрсөткүчтөрдүн аткарылышын текшерүү;

- ички шариат аудити кызматы тарабынан жүргүзүлгөн текшерүүлөрдүн жыйынтыктары жөнүндө Аудит боюнча комитетке, Шариат кеңешине жана банктын Башкармасына маалымат берүү;

- Аудит боюнча комитетке жана банктын Башкармасына банктын ишинде шариат стандарттарынын сакталышын камсыз кылуу жөнүндө маалымат берүү;

- банк ишинин натыйжалуулугун жогорулатуу, анын ичинде ички контролдоо, шариат стандарттарынын сакталышын контролдоо,

шариат стандарттарын сактоо тобокелдиктерин тескөө, бизнес-процесстерди уюштуруу боюнча өз сунуштарын киргизүү.

68. Ички шариат аудитин жүргүзүү программасы Аудит боюнча комитет жана Шариат кеңеши тарабынан жактырылууга тийиш (шариат стандарттарын сактоого тиешелүү маселелер боюнча).

69. Аудитордук отчет:

- шариат маселелери боюнча чечим кабыл алуу үчүн түздөн-түз Шариат кеңешине жөнөтүлүүгө тийиш. Отчет каралгандан кийин Шариат кеңешинин резолюциясы менен Директорлор кеңешине жана Аудит боюнча комитетке жөнөтүлөт. Аудит боюнча комитет карап чыккандан кийин бул отчет банктын Башкармасына берилет.

70. Аудитордук отчеттун негизинде Аудит боюнча комитет банктын ички контролдоо системасына корректировкалоо чараларын киргизүү боюнча иш-чаралар планын бекитет жана алардын натыйжалуулугун жана өз убагында киргизилишин көзөмөлдөө боюнча чараларды караштырат, алар Шариат кеңеши менен макулдашылып, Директорлор кеңеши тарабынан жактырылат.

71. Шариат аудити кызматынын кызматкерлери Эл аралык аудит стандарттары, Эл аралык финансылык отчеттуулук стандарттары, Эл аралык финансылык отчеттуулук стандарттары жана Ислам финансы институттары үчүн бухгалтердик эсеп жана аудит уюмунун (AAOIFI) стандарттары боюнча билими болууга тийиш.

Шариат аудитинин контролдоо функциясы башка уюмдарга аутсорсингге берилбеши зарыл.»;

- төмөнкү мазмундагы 9-бөлүм менен толукталсын:

«9. Корутунду жоболор

72. Банктын Директорлор кеңеши банктын жетекчилери жана кызматкерлери банктын стратегиялары, саясаттары жана ички документтери менен таанышуусун камсыз кылууга тийиш. Банктын түзүмдүк бөлүмдөрүнүн жетекчилери өз кызматкерлерине ички контролдоо функцияларын жүзөгө ашыруунун маанилүүлүгүн жана банктын ички документтерин аткаруу зарылчылыгын түшүндүрүүгө жеке жоопкерчиликтүү болушат.

73. Директорлор кеңеши комплаенс-контролдоо, ички аудит, ички шариат аудити, тобокелдик-менеджменти

кызматтарынын жетекчилери квалификацияларын жана иш аброюн талаптагыдай деңгээлде камсыз кылуулары үчүн алардын белгиленген квалификациялык талаптарга жана иш аброю боюнча тиешелүү талаптарга шайкеш келүүлөрүнө баа берүүлөрдү жүргүзөт.

74. Улуттук банк комплаенс-контролдоо, тобокелдик-менеджменти, ички аудит жана ички шариат аудити кызматынын жетекчилери менен банк ишине байланыштуу план чегинде жана пландан тышкары талкууларды жүргүзө алат.

75. Банктын ички аудит, ички шариат аудити, комплаенс-контролдоо, тобокелдик-менеджменти кызматтарынын жетекчилери иштен бошогон учурда банк иштен бошоо себептерин чагылдыруу менен иштен бошоо фактысы тууралуу үч жумуш күнү ичинде Улуттук банкка маалымдоого милдеттүү.».

13. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 18-июлундагы № 2018-П-12/30-3-(БС) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

28-пункту төмөнкү мазмундагы 8-пунктча менен толукталсын:

«8) ишенимдүү шариаттык башкаруу системасын жана шариат стандарттарын ишке киргизүүнү жана сакталышын камсыз кылуу.»;

33-пункт төмөнкү мазмундагы жетинчи абзац менен толукталсын:

«Банк иши, банк мыйзамдары, эл аралык стандарт маселелерин кошо алганда, Шариат кеңешинин ар бир мүчөсүнүн кесиптик окутуудан өтүшүн жана билимин өркүндөтүшүн камсыз кылуу зарыл.»;

37-пункт төмөнкү мазмундагы 7-пунктча менен толукталсын:

«7) банктын бардык уюштуруу деңгээлдерине багытталган шариат стандарттарын сактоо боюнча окутуу жана маалымдоо.».

14. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 25-ноябрындагы № 2020-П-12/67-3-(НПА) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) эсептери боюнча пайданы/чыгымды бөлүштүрүү боюнча нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) эсептери боюнча пайданы/чыгымды бөлүштүрүү боюнча нускоонун:

- 35-пунктундагы «бөлүштүрүлүшү» деген сөз «бөлүштүрүү тартиби» дегенге алмаштырылсын;

- 36-пункт төмөнкү мазмунда баяндалсын:

«36. Банктын ички шариат аудити ушул Нускоонун талаптарынын сакталышына жана аткарылышына жарым жылдык негизде тандалма текшерүү жүргүзүүсү зарыл. Талаптар сакталбаган/бузулган учурда, ички шариат аудити кызматы (же ыйгарым ички аудитор) банктын жетекчилигине жана Шариат кеңешине бул тууралуу маалымдоого милдеттүү.».

15. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2024-жылдын 14-февралындагы №2024-П-12/5-4-(НПА) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банк эмес финансы-кредит уюмдарынын финансылык отчетторун түзүүгө, жарыялоого жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына берүүгө карата талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банк эмес финансы-кредит уюмдарынын финансылык отчетторун түзүүгө, жарыялоого жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына берүүгө карата талаптар жөнүндө» жобонун:

- 12-пунктунун жетинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

- «- Шариат кеңешинин отчету;»;

- 37-пунктундагы «корутундусу» деген сөздөр «отчету» дегенге жана «корутундусун» деген сөз «отчетун» дегенге алмаштырылсын;

- «Шарият кеңешинин корутундусу» деген 12-главанын аталышындагы «корутундусу» деген сөз «отчету» дегенге алмаштырылсын;

- 93-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«93. Шарият кеңешинин отчетунда төмөнкү маалымат камтылууга тийиш:

- чыгарылган шариат чечимдери (фатвалар), корутундулар жөнүндө;

- БФКУнун контракттары, бүтүмдөрү жана операциялары жөнүндө жалпы маалыматты карап чыгуу жана мониторинг жүргүзүү жөнүндө;

- кайрымдуулукка багытталган каражаттар жөнүндө;

- банктын шариат стандарттарын сактагандыгын тастыктоо;

- башка маалымат.»;

-94-пунктундагы «корутундусунда» деген сөз «отчетунда» дегенге алмаштырылсын;

- 95-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«95. Шарият кеңешинин отчету ушул Жобонун 94-пунктуна ылайык түзүлөт жана жылдык финансылык отчеттун курамында сунушталат.»;

- 98-пункттун алтынчы абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- Шарият кеңешинин отчету.»;

- «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банк эмес финансы-кредит уюмдарынын финансылык отчетторун түзүүгө, жарыялоого жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына берүүгө карата талаптар жөнүндө» жобого карата 4-тиркеме күчүн жоготкон катары таанылсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 17-сентябрындагы
№ 2025-П-19/47-3-(НПА)
Токтому

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2009-жылдын 27-майындагы № 25/11
«Кыргыз Республикасында Эсептешүүлөрдүн grosстук
системасы аркылуу айкын убакыт ыргагында
төлөмдөрдү өткөрүү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү
тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу»
токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 27-майындагы № 25/11 «Кыргыз Республикасында Эсептешүүлөрдүн grosстук системасы аркылуу айкын убакыт ыргагында төлөмдөрдү өткөрүү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин.

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде бул токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик

реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Банктык эсептешүүлөр башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, Мамлекеттер аралык банкты, Евразия өнүктүрүү банкын, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Борбордук казыналыгын, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Кыргыз Республикасынын Социалдык фондун, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун алдындагы Мамлекеттик топтомо пенсиялык фондун, Кыргыз Республикасынын Депозиттерди коргоо боюнча агенттигин, «Борбордук депозитарий» жабык акционердик коомун жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банктык эсептешүүлөр башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын
17-сентябрындагы
№ 2025-П-19/47-3-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2009-жылдын 27-майындагы № 25/11
«Кыргыз Республикасында Эсептешүүлөрдүн grosстук
системасы аркылуу айкын убакыт ыргагында төлөмдөрдү
өткөрүү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө»
нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 27-майындагы № 25/11 «Кыргыз Республикасында Эсептешүүлөрдүн grosстук системасы аркылуу айкын убакыт ыргагында төлөмдөрдү өткөрүү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

Жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасында Эсептешүүлөрдүн grosстук системасы аркылуу айкын убакыт ыргагында төлөмдөрдү өткөрүү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө нускоонун:

- 1.7-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«1.7. Улуттук банк ГСРРВнын оператору жана катышуучулардын Улуттук банкта ачылган эсептери боюнча системада эсептешүүлөрдү жүргүзүүчү эсептешүүчү банк болуп саналат.»;

- 3.1-пунктунун 3.1.1-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«3.1.1. ЭТДны иштеп чыгуу ГСРРВнын иш регламентине ылайык жүзөгө ашырылат жана ал төмөнкүдөй мезгил аралыктарына бөлүштүрүлгөн:

Мезгил аралыгы	Мезгил узактыгы
Күндүн башталышы	8:30-8:40
Бизнес үчүн ачык	8:40-9:00

Тутумдаш системалар, анын ичинде төлөм карттары менен эсептешүү системалары боюнча катышуучулардын таза позицияларын акыркы эсептөө ¹	9:00-17:00
ГСРРВда ЭТДны жана билдирүүлөрдү кабыл алуу жана иштеп чыгуу	9:00-17:20
ГСРРВ катышуучуларынын акча каражаттарынын резервин Пакеттик клиринг системасындагы дебеттик таза позицияга берүүсү	8:45-13:30
Дебеттик таза позицияга резерв түзүү жана аны Пакеттик клиринг системасына берүү	13:30-13:50
Пакеттик клиринг системасынын клиринг сессиясынын жыйынтыгы боюнча катышуучулардын таза позицияларын акыркы эсептөө	13:50-14:20
Баштапкы өчүрүү (эсептешүү мезгил аралыгы)	16:30
Жыйынтыгында өчүрүү	17:00
Эсептешүүлөрдү аяктоо	17:20

Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 55-беренесине таянуу менен иштебеген майрам күнүнөн мурдагы жумуш күнүнүн, ошондой эле иштеген майрам күнүнүн узактыгы боюнча айкын убакыт ыргагында эсептешүүлөрдүн grosstук системасынын иш регламенти бир саатка кыскартылат жана төмөнкүдөй убакыт аралыктары белгиленет:

Мезгил аралыгы	Мезгил узактыгы
Баштапкы өчүрүү (эсептешүү мезгил аралыгы)	15:30
Жыйынтыгында өчүрүү	16:00
Эсептешүүлөрдү аяктоо	16:20

»;

- 3.6-пунктунун 3.6.1-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«3.6.1. Тутумдаш системаларда дебеттик таза позицияга акча каражаттарынын резерви, катышуучулар тарабынан алардын Улуттук

¹ Таза позициялардын файлдарын жөнөтүү убактысы эки тараптуу келишимдерде макулдашылат

банкта ачылган эсептеринде ГСРРВда акыркы эсептешүүлөрдү жүргүзүү үчүн зарыл болгон каражаттардын бөлүгүн резервге коюу аркылуу же катышуучулардын корреспонденттик эсептеринде акча каражаттарынын жетиштүү көлөмүн алдын ала резервдөө үчүн белгиленген форматтагы файлды ГСРРВга жөнөтүү жолу менен тутумдаш системалардын операторлору тарабынан күн сайын белгиленет.»;

- 3.8-пунктундагы «Чекене төлөмдөр системасынын» деген сөздөр «Тутумдаш системалардын» деген сөздөргө алмаштырылсын;

- 3.8-пунктунун 3.8.1-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«3.8.1 Тутумдаш системалардан таза позиция файлдарын алгандан кийин, ГСРРВда ЭК файлдарынын аныктыгы, ЭТДнын бүтүндүгү жана ЭТДнын белгиленген форматка ылайык келүүсү текшерилет. Эгерде алынган файлдарда каталар аныкталган болсо, ГСРРВда аларды көрсөтүү менен белгиленген форматта электрондук төлөмдөр даярдалат. Бул билдирүүгө ЭК коюлуп, катасын көрсөтүү менен колдо болгон байланыш каналдары аркылуу тутумдаш системанын дарегине жөнөтүлөт.»;

- 3.8-пунктунун 3.8.2-пунктчасындагы «СПКга» деген аббревиатура «тутумдаш системага» деген сөздөргө алмаштырылсын;

- 3.8-пунктунун 3.8.3-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«3.8.3. Эгерде тутумдаш системада эсептешүүлөрдүн натыйжалары боюнча дебеттик таза позиция каражаттардын жетишсиздигинен улам ГСРРВда бир эле катышуучунуку төлөнбөй калса, анда таза позициялардын бүтүндөй файлы ГСРРВ системасында четке кагылат. Мында, бир же бир нече катышуучу үчүн нөлдүк эмес жетпей калган суммаларды (позицияларды) көрсөтүү менен тиешелүү форматта жооптук файл түзүлүп, ал таза позицияларды жөнгө салуу үчүн колдо болгон байланыш каналдары аркылуу тутумдаш системага жөнөтүлөт же катышуучу корреспонденттик эсепте акыркы эсептешүүлөрдү камсыз кылуу үчүн зарыл болгон ликвиддүүлүктү камсыздагандан кийин белгилүү бир убакыт аралыгы өткөндөн кийин кайра жөнөтүлөт.»;

- 3.8-пунктунун 3.8.5-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«3.8.5. Төлөм карттары менен эсептешүү системаларын кошо алганда, тутумдаш системалар боюнча катышуучулардын таза

позицияларынын акыркы эсептөөсү кол коюлган келишимдердин жана макулдашуулардын негизинде, ошондой эле Улуттук банктын ички жол-жоболоруна ылайык жүргүзүлөт.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 24-сентябрындагы
№ 2025-П-14/48-4-(ПС)
Токтому

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2024-жылдын 4-сентябрындагы № 2024-П-14/41-3-
(ПС) «Экономикалык коопсуздукту камсыз кылуу
жана финансылык туруктуулукту колдоо жөнүндө»
токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу**

Экономикалык коопсуздукту камсыз кылуу жана финансылык туруктуулукту колдоо максатында, Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 4, 5, 9, 28, 41 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2024-жылдын 4-сентябрындагы № 2024-П-14/41-3-(ПС) «Экономикалык коопсуздукту камсыз кылуу жана финансылык туруктуулукту колдоо жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

- 1-пунктунун биринчи абзацындагы «бир жылдык мөөнөткө» деген сөздөр алынып салынсын;

- 3-пункту « жана 2026-жылдын 1-сентябрына чейин колдонулат» деген сөздөр менен толукталсын.

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтер алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестрине киргизүү үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

4. Төлөм системалары методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы токтом жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган тиешелүү уюмдарды тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Төлөм системалары методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 26-сентябрындагы
№ 2025-П-09/49-1-(БС)
Токтому

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 14-июлундагы № 2025-П-09/34-1-(БС)
«Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарына
эскилиги жете элек нак чет өлкө валютасын сыртка
алып чыгууга убактылуу уруксат берүү жөнүндө»
токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 14-июлундагы № 2025-П-09/34-1-(БС) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарына эскилиги жете элек нак чет өлкө валютасын сыртка алып чыгууга убактылуу уруксат берүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

- 1-пунктундагы «2025-жылдын 1-октябрына» деген сөздөр жана сандар «2026-жылдын 1-апрелине» деген сөздөргө жана сандарга алмаштырылсын;

- 4-пунктундагы «2025-жылдын 1-октябрына» деген сөздөр жана сандар «2026-жылдын 1-апрелине» деген сөздөргө жана сандарга алмаштырылсын.

2. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде:

- ушул токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;
- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы жана Банк эмес уюмдарды көзөмөлдөө башкармалыгы токтом күчүнө кирген күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарын, чет өлкө валютасын сатууга жана сатып алууга укуктуу микрофинансылык жана микрокредиттик компанияларын, алмашуу бюролорун, «Кыргызстан Банктарынын Союзу» юридикалык жактардын бирикмесин, «Микрофинансылык Уюмдарынын Ассоциациясы» юридикалык жактардын бирикмесин, «Альянс» алмашуу бюролорунун ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигин, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик бажы кызматын жана Кыргыз Республикасынын Улуттук коопсуздук мамлекеттик комитетинин Чек ара кызматын тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү токтом күчүнө кирген күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бардык түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо банктык көзөмөл башкармалыгын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 26-сентябрындагы
№ 2025-П-09/49-2-(НПА)
Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр киргизилсин (кошо тиркелет):

- 2013-жылдын 28-мартындагы № 10/7 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын «овернайт» кредити жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу;

- 2014-жылдын 29-январындагы № 2/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жети күндүк кредити жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу.

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 7 (жети) жумуш күнү өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен коммерциялык банктарды жана «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгын, Банктык көзөмөл башкармалыгын, Бухгалтердик эсепке алуу жана отчеттуулук башкармалыгын, Акча-кредит саясаты башкармалыгын жана Юридика башкармалыгын тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Акча-кредиттик операциялар башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын
26-сентябрындагы
№ 2025-П-09/49-2-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-мартындагы № 10/7 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын «овернайт» кредити жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын «овернайт» кредити жөнүндө жобонун:

1) 2-пунктунда «6 жана 17-беренелерине» деген сөздөр жана сандар «6, 16 жана 17-беренелерине» деген сөздөргө жана сандарга алмаштырылсын;

2) 5-пунктунун экинчи сүйлөмү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин мамлекеттик баалуу кагаздары, Улуттук банктын ноталары жана Moody's Investor Service (АКШ), Standard & Poors (АКШ), Fitch Ratings (Улуу Британия) рейтингдик агенттиктер тарабынан ыйгарылган эң жогоркудан төмөн болбогон (AAA) жана эң жогоркудан кийинки категориядагы (AA+) узак мөөнөттүү кредитти төлөө жөндөмдүүлүгү рейтингине ылайык келген рейтингге ээ болгон шартта эл аралык финансы уюмдарынын Кыргыз Республикасынын аймагында чыгарылган жана жайгаштырылган баалуу кагаздары (мындан ары – баалуу кагаздар) күрөө предмети болуп саналат.»;

3) 10-пункту төмөнкүдөй мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Борбордук депозитарий» ЖАК эл аралык финансы уюмдарынын баалуу кагаздары боюнча Депозитарий болуп эсептелет.»;

4) 17-пункту төмөнкүдөй мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Эгерде күрөөлүк камсыздоо катары эл аралык финансы уюмдарынын баалуу кагаздары кабыл алынса, Банк АТСтин «Банктар аралык кредиттөө» модулу аркылуу саат 12-00гө чейин «овернайт» кредитин алууга билдирме берүүгө тийиш.»;

5) төмөнкүдөй мазмундагы 29-1-пункт менен толукталсын:

«29-1. Эл аралык финансы уюмдарынын баалуу кагаздарын «овернайт» кредитинин күрөөлүк камсыздоосу катары кабыл алуу боюнча өз ара иш алып баруунун шарттары жана тартиби «Борбордук депозитарий» ЖАК менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жана «Борбордук депозитарий» ЖАК менен Банктын ортосундагы өзүнчө эки тараптуу макулдашуулар менен жөнгө салынат.»;

6) 35-пункту төмөнкүдөй мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Эл аралык финансы уюмдарынын күрөөгө коюлган баалуу кагаздарын бошотуу жана которуу «Борбордук депозитарий» ЖАК тарабынан ишке ашырылат.».

7) 1-тиркеменин:

- төмөнкүдөй мазмундагы 3.4-пункт менен толукталсын:

«3-4. Эл аралык финансы уюмдарынын баалуу кагаздарын «овернайт» кредитинин күрөөлүк камсыздоосу катары кабыл алуу боюнча өз ара иш алып баруунун шарттары жана тартиби «Борбордук депозитарий» ЖАК менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ортосундагы жана «Борбордук депозитарий» ЖАК менен Банктын ортосундагы өзүнчө эки тараптуу макулдашуулар менен жөнгө салынат.»;

- 4.2-пункту төмөнкүдөй мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Эл аралык финансы уюмдарынын күрөөгө коюлган баалуу кагаздарын бошотуу жана которуу «Борбордук депозитарий» ЖАК тарабынан ишке ашырылат.».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 29-январындагы № 2/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жети күндүк кредити жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жети күндүк кредити жөнүндө» жобонун:

1) 2-пунктунда «6 жана 17-беренелерине» деген сөздөр жана сандар «6, 16 жана 17-беренелерине» деген сөздөргө жана сандарга алмаштырылсын;

2) 7-пункту төмөнкүдөй мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Борбордук депозитарий» ЖАК эл аралык финансы уюмдарынын баалуу кагаздары боюнча Депозитарий болуп эсептелет.»;

3) 29-пункту төмөнкүдөй мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Эл аралык финансы уюмдарынын баалуу кагаздары күрөө катары кабыл алынган учурда баалуу кагаздарды которуу Улуттук банк менен «Борбордук депозитарий» ЖАКтын ортосундагы башкы келишимге ылайык «Борбордук депозитарий» ЖАК тарабынан жүзөгө ашырылат.»;

4) 39-пункту төмөнкүдөй мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Эл аралык финансы уюмдарынын баалуу кагаздары күрөө катары кабыл алынган учурда баалуу кагаздарды которуу Улуттук банк менен «Борбордук депозитарий» ЖАКтын ортосундагы башкы келишимге ылайык «Борбордук депозитарий» ЖАК тарабынан жүзөгө ашырылат.»;

5) 45-пунктунун төртүнчү абзацында «Депозитарийдеги» деген сөздөн кийин /«Борбордук депозитарий» ЖАКтын» деген сөздөр менен толукталсын;

6) төмөнкүдөй мазмундагы 47-1-пункт менен толукталсын:

«47-1. Эл аралык финансы уюмдарынын баалуу кагаздарын жети күндүк кредитинин күрөөлүк камсыздоосу катары кабыл алуу боюнча өз ара иш алып баруунун шарттары жана тартиби «Борбордук депозитарий» ЖАК менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ортосундагы жана «Борбордук депозитарий» ЖАК менен Банктын ортосундагы өзүнчө эки тараптуу макулдашуулар менен жөнгө салынат.»;

7) 52-пункту төмөнкүдөй мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Эл аралык финансы уюмдарынын күрөөгө коюлган баалуу кагаздарын бошотуу жана которуу «Борбордук депозитарий» ЖАК тарабынан ишке ашырылат.»;

8) 1-тиркеменин:

- 2.6-пункту төмөнкүдөй мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Эл аралык финансы уюмдарынын баалуу кагаздары күрөө катары кабыл алынган учурда баалуу кагаздарды которуу Улуттук банк менен «Борбордук депозитарий» ЖАКтын ортосундагы башкы келишимге ылайык «Борбордук депозитарий» ЖАК тарабынан жүзөгө ашырылат.»;

-3.3-пункттунун төртүнчү абзацында «Депозитарийлердин» деген сөздөн кийин /«Борбордук депозитарий» ЖАКтын» деген сөздөр менен толукталсын;

- төмөнкүдөй мазмундагы 3.4-пункт менен толукталсын:

«3.4. Эл аралык финансы уюмдарынын баалуу кагаздарын жети күндүк кредитинин күрөөлүк камсыздоосу катары кабыл алуу боюнча өз ара иш алып баруунун шарттары жана тартиби «Борбордук депозитарий» ЖАК менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ортосундагы жана «Борбордук депозитарий» ЖАК менен Банктын ортосундагы өзүнчө эки тараптуу макулдашуулар менен жөнгө салынат.»;

- 4.3-пункту төмөнкүдөй мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Эл аралык финансы уюмдарынын күрөөгө коюлган баалуу кагаздарын бошотуу жана которуу «Борбордук депозитарий» ЖАК тарабынан ишке ашырылат.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 26-сентябрындагы
№ 2025-П-12/49-3-(НПА)
Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин:

- 2005-жылдын 15-декабрындагы № 37/5 «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарында операциялык тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндөгү» Жобону бекитүү тууралуу»;

- 2012-жылдын 31-октябрындагы № 41/12 «Банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептер менен иш алып баруу боюнча нускоону бекитүү тууралуу».

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик

реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом, ушул токтомго карата тиркеменин 2026-жылдын 1-мартынан тартып күчүнө кирүүчү 1-пунктунун он бешинчи, он алтынчы, он жетинчи жана он сегизинчи абзацтарын кошпогондо, расмий жарыяланган күндөн тартып 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен коммерциялык банктарды, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Банктык көзөмөл башкармалыгын, Юридика башкармалыгын, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 26-сентябрындагы
№ 2025-П-12/49-3-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 15-декабрындагы № 37/5 «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарында операциялык тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» Жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарында операциялык тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобо төмөнкү мазмундагы VI глава менен толукталсын:

«VI. Ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү системасына карата минималдуу талаптар (антифрод)

6.1. Банк ушул главанын талаптарына ылайык ички жана тышкы алдамчылыктарга каршы аракеттерди көрүү (антифрод) системасынын болушун жана натыйжалуу иштешин камсыз кылууга милдеттүү.

6.2. Ушул главанын талаптары банктык маалымат системаларында ички жана тышкы алдамчылыктарга, анын ичинде банктык маалымат системаларындагы ички жана тышкы алдамчылыктарга каршы аракеттенүү алгоритмдери ушул главанын талаптарына ылайык келбесе, каршы аракеттенүү боюнча негизги механизм катары колдонулат.

6.3. Банк обочо туруп/аралыктан банктык тейлөө системаларында алдамчылыкка каршы аракеттенүү саясатын (мындан ары – Саясат) иштеп чыгууга, ал Директорлор кеңеши тарабынан бекитилгенден кийин аны колдонууга киргизүүгө милдеттүү. Саясат өзүнчө документ түрүндө таризделиши же банктын тобокелдиктерди тескөө саясатынын курамдык бөлүгү болушу мүмкүн.

Саясатта кеминде төмөнкүлөр камтылышы зарыл:

- кардарларды обочо туруп/аралыктан банктык тейлөө системаларында ички жана тышкы алдамчылыктан коргоого артыкчылык берүүсүн тастыктаган жетекчиликтин аракети;

- обочо туруп/аралыктан банктык тейлөө системаларында алдамчылыкты алдын ала аныктоо, эскертүү жана жол бербөө принциптери;

- бааланган тобокелдик деңгээлине шайкеш келген, аныкталган алдамчылык учурларына же аракеттерине шайкеш автоматташтырылган же жарым автоматташтырылган чараларды өз убагында көрүү тартиби;

- алдамчылыкка каршы аракеттенүү чөйрөсүндө аракеттенбей коюулары же талапка ылайык аракеттерди көрбөгөндүгү үчүн банк кызматкерлерине карата Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык колдонулуучу жоопкерчилик чаралары, анын ичинде коркунучтарга мониторинг жүргүзүү, каршы аракеттенүү чараларын иштеп чыгуу жана аларды колдонууга киргизүү, ошондой эле инциденттерге карата чара көрүү.

Саясат жыл ичинде кеминде бир жолу кайра каралууга жана актуалдаштырылууга тийиш.

Банктын обочо туруп/аралыктан банктык тейлөө системаларында алдамчылыкка каршы аракеттенүүнү жөнгө салган ички жол-жоболору жана документтери зарылчылыкка жараша, бирок колдонулуп жаткан чаралардын натыйжалуулугун, алдыңкы эл аралык тажрыйбаны жана актуалдуу коркунучтарды эске алуу менен кеминде эки жылда бир жолу кайра каралууга тийиш.

Банк жогоруда көрсөтүлгөн жол-жоболорду жана документтерди тобокелдиктерди тескөө системасына интеграциялоого жана банктын тиешелүү кызматкерлеринин бардыгы алар менен таанышуусун камсыз кылууга милдеттүү.

6.4. Банк ички жана тышкы алдамчылыкты алдын алуу үчүн обочо туруп/аралыктан банктык тейлөөнүн маалымат системаларында алдамчылыкка каршы аракеттенүү системаларын колдонууга киргизүүгө милдеттүү. Бул системалар суммасына, үзгүлтүксүздүгүнө жана мурунку транзакциялардын тарыхына карабастан, обочо туруп/аралыктан банктык тейлөө системалары аркылуу жүргүзүлгөн ар бир чыгаша транзакция үчүн алдамчылык тобокелдигине туруктуу негизде

мониторинг жүргүзүүгө жана баа берүүгө тийиш. Бул системаларды эки ыкмада ишке ашырууга жол берилет:

- обочо туруп/аралыктан банктык тейлөөдө колдонулуучу бардык банктык автоматташтырылган системалары менен өз ара иш алып барган өзүнчө, көз карандысыз программалык же программалык-аппараттык комплекс түрүндө;

- алдамчылыкка каршы аракеттенүүнүн адистештирилген модулун түздөн-түз ар бир банктык автоматташтырылган обочо туруп/аралыктан банктык тейлөө системаларына интеграциялоо аркылуу.

6.5. Банктык маалымат системаларында ички жана тышкы алдамчылыктарга каршы аракеттенүү үчүн программалык камсыздоону колдонууда банк Улуттук банкка ишке ашырылган архитектураны, иштөө принциптерин, Жобонун талаптарына ылайык колдонуудагы тобокелдикти баалоо ыкмаларын толук чагылдыруу менен тиешелүү билдирүү жөнөтүүгө тийиш.

6.6. Обочо туруп/аралыктан тейлөө маалымат системаларындагы ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттенүү системасы эрежелердин, иштөө моделдеринин, үлгүлөрдүн жана анализдин жыйынтыктарынын негизинде ишке ашырылган ар бир чыгаша транзакцияга карата алдамчылык тобокелдигине баа берүүгө тийиш. Алдамчылык тобокелдигине баа берүүнүн жыйынтыгы боюнча система төмөнкү үч белгинин кеминде бирин ыйгарууга тийиш:

- төмөн тобокелдик: транзакция коопсуз;
- орточо тобокелдик: транзакция шектүү жана алдамчылыкка жол берилиши мүмкүн;
- жогору тобокелдик: алдамчылык транзакция болуп саналат.

6.7. Кардардын стандарттуу иш-аракетинен олуттуу четтөөнүн же факторлордун жыйындысынын негизинде транзакцияга тобокелдиктин орточо деңгээлин ыйгарууда банк аны милдеттүү түрдө текшерүүгө тийиш. Текшерүү банктын ыйгарым укуктуу кызматкери тарабынан автоматтык түрдө же кол менен жүргүзүлүшү мүмкүн. Текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча банк төмөнкү иш-аракеттердин бирин же бир нечесин аткарууга милдеттүү:

- тобокелдик деңгээлин кайра баалоо жана бүтүмгө жаңы деңгээл ыйгаруу: төмөн же жогорку;

- жогору тобокелдик деңгээлине ээ транзакцияларды талдоодо аныкталган алдамчылык операция белгилери менен толуктоо аркылуу обочо туруп/аралыктан банктык тейлөөдө алдамчылыкка каршы аракеттенүү системасынын эрежелерине жана шаблондоруна зарыл өзгөртүүлөрдү киргизүү;

- жүргүзүлгөн текшерүү жөнүндө толук маалыматтын, анын ичинде жыйынтыктардын, алынган маалыматтардын, чечим кабыл алган кызматкерлер жөнүндө маалыматтардын жана аралыктан банктык тейлөөдө алдамчылыкка каршы аракеттенүү системасында кардарга жөнөтүлгөн билдирмелердин сакталышын камсыз кылууга. Мындай маалымат операция жүргүзүлгөн күндөн тартып кеминде 5 жыл сакталууга тийиш.

6.8. Төмөн тобокелдик деңгээли, колдонуучунун адаттагы иш-аракетине туура келген, андан бир аз гана четтеген же болбосо алгач ыйгарылган орточо тобокелдик деңгээлинен кийин текшерүүдөн ийгиликтүү өткөн транзакцияларга ыйгарылууга тийиш.

6.9. Банк төмөнкү учурларда банктык эсеп боюнча чыгаша операцияларын 30 күнгө чейин токтото турууга укуктуу:

- ушул Жобонун 6.12-пунктунда белгиленген алдамчылык критерийлерине ылайык келген белгилер аныкталганда;

- кардардан операция өз алдынча ишке ашырылгандыгын так тастыктаган маалымат берилбесе;

- кардардын анын банктык эсеби боюнча алдамчылык иш-аракеттери жүргүзүлгөндүгү жөнүндө билдирүүсү боюнча.

Банк аралыктан банктык тейлөө системаларында жеке адамдар анын банктык эсеби боюнча алдамчылык аракеттери жөнүндө билдирүү мүмкүнчүлүгүн алдын алууга, ошондой эле андан ары укук коргоо органдарына кайрылуу үчүн эсеп боюнча транзакциянын/транзакциялардын көчүрмөсүн түзүүгө тийиш.

Мындай мүмкүнчүлүк төмөнкүлөрдү камсыз кылган өзүнчө функция түрүндө ишке ашырылууга тийиш:

- банктын бөлүмдөрүнө кайрылуусуз эле күнү-түнү жеткиликтүү болушу;

- алдамчылык операциялары жөнүндө билдирүүлөрдү берүү үчүн гана каралган өзүнчө байланыш каналынын болушу;

- транзакциянын төмөнкү негизги параметрлерин көрсөтүү мүмкүнчүлүгү менен жөнөкөй жана түшүнүктүү билдирүү формасы: даталар, суммалар, алуучунун реквизиттери, жагдайларды сүрөттөө жана далилдердин болушу;

- убактысын жана кардардын идентификаторун белгилөө менен банктын маалымат системаларында билдирүү берүү фактысын автоматтык түрдө каттоо;

- транзакцияны токтотуу жана талдоо жол-жобосун баштоо.

Көрсөтүлгөн функция аркылуу берилген билдирүү токтоосуз каралууга жана транзакцияны баалоо боюнча тиешелүү чаралар көрүлүүгө тийиш, андан кийин кардарга көрүлгөн чаралар жөнүндө маалымдалууга, анын ичинде укук коргоо органдарына кайрылуу сунушталууга тийиш.

Банк кардарга жеткиликтүү байланыш каналдары (мобилдик тиркеме, электрондук почта, кыска билдирүү кызматы (SMS), телефон чалуу жана башкалар) аркылуу операциян токтотулгандыгы жөнүндө токтоосуз кабарлоого милдеттүү.

6.10. Транзакцияга алдамчылык тобокелдигинин жогору деңгээли ыйгарылган учурда, обочо туруп/аралыктан банктык тейлөө боюнча маалымат системаларында ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттенүү системаларында алдамчылык операцияларын жүргүзүүдө колдонулуучу тейлөөгө тыюу салынган идентификаторлордун жана атрибуттардын реестрин түзүүгө жана андан ары жүргүзүлүшүн камсыз кылууга милдеттүү. Бул реестрде кеминде төлөм/банк системасынын алуучусунун же жөнөтүүчүсүнүн телефон номери, ID QR, сервистик аты (идентификатору), ошондой эле алдамчылык иш менен байланышкан башка идентификаторлор жана атрибуттар камтылууга тийиш.

6.11. Төмөнкүлөргө байланыштуу жана аралыктан тейлөө системасы аркылуу жүргүзүлгөн бардык транзакциялар алдамчылык тобокелдигин баалоодон өтүүгө тийиш:

- кредиттерди берүүгө;
- төлөм QR-коддорун колдонууга;
- каражаттарды банк ичинде жана банктар аралык которууга;
- «ГРОСС/КЛИРИНГ» системаларын пайдаланууга;

- эл аралык каражаттарды которууга (SWIFT жана башка эл аралык акча которуу системалары);
- накталай акча каражаттарын чыгарып алууга;
- POS-терминалдар аркылуу төлөмдөрдү кабыл алууга;
- каражаттарды виртуалдык актив капчыктарына жана чет өлкөлүк виртуалдык активдердин тооругунун операторунун эсептерине которууга;
- пайдалануучу үчүн мүнөздүү болбогон булактардан карыздарды төлөөгө;
- товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу үчүн алдын ала төлөнгөн карталарды пайдаланууга;
- депозиттик түзүлүштөр (кэш-ин түзүлүштөр) аркылуу акча каражаттарын чегерүүгө;
- виртуалдык карталарды колдонуу менен ишке ашырылган транзакцияга;
- онлайн-казинонун, оюн сервистеринин жана букмекердик сайттардын эсептерине жана платформаларына которууга;
- алдамчылыкты алдын алуу боюнча өз саясатынын алкагында банк тарабынан аныкталган башка операцияларга.

Банк айкын убакыт ыргагында транзакцияларга мониторинг жүргүзүүгө жооптуу адистештирилген бөлүмдөрдү аныктоого, ошондой эле зарыл болгон учурда жаңы алдамчылык схемаларындагы жана санариптик коопсуздуктагы өзгөрүүлөрдү эске алуу менен тобокелдикке баа берилүүчү операциялардын тизмесин туруктуу негизде карап чыгууга тийиш.

6.12. Транзакцияларды ишке ашырууда алдамчылыктын тобокелдигин баалоо максатында банк транзакцияны шектүү же алдамчылык катары таануу үчүн негиз болуп саналган алдамчылык критерийлерин колдонууга милдеттүү.

Алдамчылык критерийлери бул кардардын стандарттуу активдүүлүгүнөн четтөө жана алдамчылык транзакцияларды ишке ашыруу аракетин билдирген белгилердин жана иш-аракеттер моделинин бири же жыйындысы.

Колдонулуучу алдамчылык критерийлеринде төмөнкүлөр камтылууга тийиш, анын ичинде, бирок төмөнкүлөр менен гана чектелбестен:

- транзакциялардын өзгөчө тез-тез жүргүзүлүшү: кардар тарабынан демилгеленген сыяктуу эле, ал тарабынан алынган транзакциялардын санынын кескин көбөйүшү;

- топтун ашкере жигердүүлүгү: суммасы, алуучусу же түрү боюнча окшош транзакцияларды жүргүзгөн кардарлар тобунун жигердүүлүгүнүн кескин өсүшү;

- транзакциялардын ашкере өлчөмү (суммасы): кардардын адаттагы иш-аракетине ылайык келбеген суммаларга транзакциялар, ошондой эле кардар адаттагыдан башка товарлар/кызмат көрсөтүүлөр категорияларында төлөмдөрдү жүргүзүүсү;

- географиялык абалы боюнча шектүү: географиялык жайгашуусу өзгөчө (IP-дарек), жаңы мобилдик түзүлүш аркылуу катталуу, VPN же прокси серверлерди колдонуу;

- операциялардын адаттагыдан башка убакытта жүргүзүлүшү: кардар транзакцияларды сутка же жума ичинде адаттагыдан башка күнү же убакытта ишке ашыруусу;

- бир нече жолу кирүү аракеттери: системада улам авторизациядан өтүү аракеттери;

- байланыш маалыматын тез-тез өзгөртүү: байланыш маалыматтарын тез-тез өзгөртүү, айрыкча ири транзакциялар алдында;

- белгилүү алдамчылык схемаларына шайкеш келүүсү: транзакциянын белгилүү алдамчылык схемаларынын белгилерине дал келиши;

- транзакциялардын тез-тез кайтарылышы же жокко чыгарылышы: адаттагыдан ашкере кайтарылган же жокко чыгарылган транзакциялар;

- шектүү алуучуларды пайдалануу: шектүү катары идентификацияланган алуучулардын эсептерине каражаттарды которуу;

- каражаттарды көптөгөн алуучуларга бөлүштүрүү: транзакцияларды бөлүштүрүү жана каражаттарды көп сандагы алуучуларга бөлүштүрүү;

- каражаттарды толуктоонун аномалдуу булактары: эсепти ошол кардарга мүнөздүү эмес булактардан толуктоо;

- төлөм инструменттерин тез-тез байлоо жана ажыратуу: байланышкан төлөм карталарын же эсептик каттоо жазууларын тез-тез алмаштыруу;

- жеткиликтүүлүк режиминдеги башкача өзгөрүүлөр: жеткиликтүүлүк режиминдеги өзгөрүүлөр, авторизациялоонун жаңы ыкмаларын киргизүү же ошол кардар үчүн мүнөздүү болбогон кирүү ыкмасын өзгөртүү;

- анкеталык маалыматтардын (үй кожойкеси, жумушсуз ж. б.) транзакциялардын жыштыгына жана суммасына ылайык келбеши;

- кардардын эсеби аркылуу акча каражаттардын бөлүштүрүлүшү же ирилештирилүүсү жана кардардын башка банктагы башка эсептерине тез которуу;

- картадан андан ары чыгаруу менен ар кандай инструменттердин жардамы менен ар кандай адамдар тарабынан толуктоо;

- алдамчылыкты алдын алуу боюнча өз саясатынын алкагында банк тарабынан аныкталган башка критерийлер.

6.13. Тейлөөгө тыюу салынган идентификаторлорго байланыштуу бардык транзакциялар кардардын тиешелүү эскертүүсү менен четке кагылышы зарыл.

Банк идентификаторлорду тейлөөгө тыюу салынган реестрге киргизүү тартибин, ошондой эле каталар аныкталганда же кардар тарабынан операциянын өз алдынча жүргүзүлгөндүгү тастыкталган учурда жазууларды жокко чыгаруу тартибин жөнгө салган ички жол-жоболорду жана документтерди иштеп чыгууга тийиш.

Транзакциялар кардардын күнөөсү боюнча ишке ашырылган учурларды эске албаганда, банк тарабынан тейлөөгө тыюу салынган идентификаторлор боюнча транзакцияларды жүргүзүү фактылары, ошондой эле кардар тарабынан ыйгарым укук берилбеген жак тарабынан транзакциялар жүргүзүлгөндүгү фактылары аныкталса же болбосо кредиттерди берүүдө Улуттук банктын ченемдик укуктук

актыларында белгиленген талаптарды бузуу фактылары аныкталса, банк мындай транзакциялардын натыйжасында кардарга келтирилген зыяндын ордун ага кайтарып берүүгө милдеттүү.

Келтирилген зыянды кайтаруу операциялык тобокелдиктердин ордун жабуу үчүн резервге коюлган жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына ылайык эсептелген капитал эсебинен жүргүзүлөт.

6.14. Тейлөөгө тыюу салынган идентификаторлордун реестри, жергиликтүү жана чет өлкөлүк маалымат каражаттарында, анын ичинде белгиленген тартипте катталган тармактык басылмаларда жарыялоолорду же шектүү операция фактылары боюнча бир түрдүү кардарлардан түшкөн кайрылууларды талдоонун натыйжасында мамлекеттик органдардан жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан алынган кардар идентификаторунун алдамчылык мүнөзү жөнүндө ишенимдүү маалыматтын негизинде банктын ыйгарым укуктуу кызматкерлери тарабынан кол менен толукталышы мүмкүн.

6.15. Тейлөөгө тыюу салынган идентификаторлордун реестри банк кызматкерлеринин жана үчүнчү жактардын санкциясыз кийлигишүүсүнө жол берилбей, жазуулардын бүтүндүгүн камсыз кылуу менен корголууга тийиш.

Реестрге банктын ыйгарым укуктуу кызматкерлерине гана көп факторлуу аутентификацияны колдонуу менен кирүүгө уруксат берилет. Системадагы бардык өзгөртүүлөр жооптуу адамды, өзгөртүү киргизилген убакытты жана оңдоолордун негиздерин көрсөтүү менен окуяларды каттоо журналында катталууга тийиш. Окуяларды каттоо журналындагы маалыматтар кеминде 5 жыл сакталышы зарыл.

6.16. Банк алдамчылыкка каршы чаралардын натыйжалуулугуна мониторинг жүргүзүү системаларын, анын ичинде төмөнкү көрсөткүчтөрдү иштеп чыгууга жана ишке киргизүүгө тийиш:

- кийин алдамчылык катары тастыкталган, бөгөттөлгөн шектүү операциялардын үлүшү (Precision);
- жаңылыш иштелген транзакциялардын үлүшү (жаңылыш бөгөттөлгөн транзакциялар) (False positive rate);
- бардык тастыкталган учурлардын арасында өткөрүп жиберилген алдамчылык операцияларынын үлүшү (Recall);
- инцидентти аныктоонун орточо убактысы (Mean time to detect);

- инцидентке карата чара көрүүнүн орточо убактысы (Mean time to respond);

- аныкталган жана документтештирилген алдамчылык ыкмаларынын саны;

- кардарлардын тажрыйбасынын жана системанын так иштөө көрсөткүчү, анын ичинде кайтарым байланыштын ылдамдыгы жана жаңылыш бөгөттөө учурунда кардардын пайдасына алгылыксыз жагдайларды чечүү пайызы;

- тыюу салынган идентификаторлор реестрин жүргүзүүнүн сапат көрсөткүчү (актуалдуулугу, толуктугу, өз убагында жаңыртылышы).

Натыйжалуулукту баалоо жыйынтыктары документ түрүндө даярдалууга жана Улуттук банкка чейрек ичинде кеминде 1 (бир) жолу берилүүгө тийиш.

6.17. Банк ички жана тышкы алдамчылыкка каршы чара көрүү системаларынын натыйжалуулугун, тактыгын жана жаңы коркунучтарга туруктуулугун баалоо үчүн үзгүлтүксүз негизде тесттен өткөрүп турууга тийиш.

Тестирлөө жылына кеминде бир жолу, ошондой эле системага олуттуу өзгөртүүлөр киргизилгенде жүргүзүлөт.

Төмөнкү тесттер милдеттүү түрдө өткөрүлүүгө тийиш:

- системанын туруктуулугун жана натыйжалуулугун баалоо максатында, кардарлардын жогору милдеттенмелерин жана адаттагыдан башкача иш-аракеттеринин моделин түзүү аркылуу стресс-тестирлөө;

- коопсуздукту бузуп кирүүгө тестирлөө;

- алдамчылыктын актуалдуу ыкмаларынын негизинде жаңы алгоритмдерди тестирлөө.

Тестирлөөнүн жыйынтыгы боюнча банк 30 жумуш күнү ичинде аныкталган жогорку деңгээлдеги кооптуу чабал жактарын жоюу үчүн тиешелүү калыбына келтирүү чараларын иштеп чыгып, колдонууга киргизүүгө тийиш, башка учурларда – 60 жумуш күнү ичинде. Мөөнөттөр банктын техникалык корутундусунун негизинде узартылышы мүмкүн.

Банк тестирлөөнүн жыйынтыгын документ түрүндө даярдап, аларды жыл сайын Улуттук банкка сунуштоого тийиш.

Тестирлөө боюнча документтер кеминде 5 жыл сакталууга тийиш.».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 31-октябрындагы № 41/12 токтому менен бекитилген «Банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептер менен иш алып баруу боюнча нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептер менен иш алып баруу боюнча нускоо төмөнкү мазмундагы 22-5-пункт менен толукталсын:

«22-5. Чыгаша операциясы алдамчылык мүнөзүнө ээ экендиги мүмкүндүгү белгилери аныкталган учурда, банк мындай операцияны 30 (отуз) күнгө чейинки мөөнөткө токтото турууга укуктуу.

Көрсөтүлгөн белгилерди аныктоо тартиби, операцияларды токтото туруу жана кайра баштоо алгоритми ички жана тышкы алдамчылыкка (антифрод) каршы туруу системаларынын иштешине минималдуу талаптар белгиленген Улуттук банктын ченемдик укуктук документтеринде белгиленет.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 8-октябрындагы
№ 2025-П-12/50-3-(НПА)
Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр киргизилсин (кошо тиркелет):

- 2009-жылдын 23-сентябрындагы № 38/8 «Банк ишинин жана каржылоонун ислам принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

- 2011-жылдын 26-октябрындагы № 60/8 «Микрофинансылык уюмдар жана кредиттик союздар тарабынан ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

- 2015-жылдын 9-декабрындагы № 76/9 «Микрокредиттик компанияларды жана микрокредиттик агенттиктерди түзүү жана алардын иши жөнүндө» Жобону бекитүү тууралуу»;

- 2015-жылдын 23-декабрындагы № 78/25 «Кредиттик союздарды лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

- 2015-жылдын 23-декабрындагы № 78/26 «Микрофинансылык компаниялардын ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

- 2019-жылдын 13-июнундагы № 2019-П-12/31-2-(НПА) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ачылган банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептер менен иш алып баруу жөнүндө нускоону бекитүү тууралуу».

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтер келип түшкөн күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы ушул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен коммерциялык банктарды, микрофинансы уюмдарын, кредиттик союздарды, «Кыргызстан Банктарынын Союзу» юридикалык жактардын бирикмесин, «Микрофинансылык Уюмдарынын Ассоциациясы» юридикалык жактардын бирикмесин, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ачык акционердик коомун, «Кредиттик союздардын жана кооперативдердин улуттук ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин тааныштырсин.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Улуттук банктын Банктарды көзөмөлдөө башкармалыгын, Банк эмес уюмдарды көзөмөлдөө башкармалыгын, Лицензиялоо башкармалыгын, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсин.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 8-октябрындагы
№ 2025-П-12/50-3-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 23-сентябрындагы № 38/8 «Банк ишинин жана каржылоонун ислам принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобо:

- төмөнкүдөй мазмундагы 2.13-глава менен толукталсын:
- «2.13-глава.

Вакала биль-истисмар келишими

2.13.1. Вакала биль-истисмар келишими – бул пайда алуу максатында принципалдын каражаттарын акы төлөнүүчү же акысыз негизде тескөөнү агентке тапшырган макулдашуу.

Вакала биль-истисмар келишиминин алкагында банк агент катары да, принципал катары да иш алып барат.

2.13.2. Эгерде вакала биль-истисмар келишиминде сый акы каралса, анда принципал келишимге ылайык сый акыны төлөө мөөнөтү жана ыкмасы боюнча агентке төлөп берүүгө милдеттүү.

2.13.3. Вакала биль-истисмар келишими боюнча сый акы төмөнкүдөй аныкталышы мүмкүн:

- белгиленген сумма;
- инвестицияланган каражаттардан алынган үлүш;
- максималдуу жана минималдуу чектери белгиленген, алдын ала макулдашылган көрсөткүч.

2.13.4. Вакала биль-истисмар келишими агенттин ыйгарым укуктары чектелген же чектелбеген түрдө түзүлүшү мүмкүн:

- чектелген келишимдин алкагында принципал агентке инвестициялоого ыйгарым укук берилген активдердин түрлөрүн же долбоорлорду аныктайт;

- чектелбеген келишимдин шарттары боюнча агент Шариат стандарттарына туура келген иштин же активдердин каалаган түрүнө инвестициялап, принципалдын каражаттарын өз каалоосу боюнча пайдаланууга укук алат.

2.13.5. Акча каражаттарын салуунун формасына карабастан, башкача айтканда бардык сумманы бир жолку берүү же транш менен төлөө болсун, инвестициялардын суммасы жана мөөнөтү аныкталып, келишимде белгилениши зарыл.

2.13.6. Вакала биль-истисмар келишиминин алкагында алынган бардык иш жүзүндө алынган пайда, келишимде күтүлгөн кирешелүүлүк алдын ала аныкталган учурларды кошпогондо, принципалга таандык.

Эгерде келишимде күтүлгөн кирешелүүлүк белгиленсе, анда:

- күтүлгөн кирешелүүлүктөн ашпаган пайда толугу менен принципалга таандык;

- күтүлгөн кирешелүүлүктөн ашкан пайда, эгерде бул бөлүштүрүү келишимде так көрсөтүлүп, Шариат стандарттарына каршы келбесе, агент үчүн стимул (бонус) катары принципал менен агенттин ортосунда бөлүштүрүлүшү мүмкүн.

Акча каражаттарын тескегендиги үчүн агенттин сый акысы өзүнчө аныкталат жана күтүлгөн кирешелүүлүктөн ашкан пайданы бөлүштүрүүдөн көз каранды эмес.

Бул механизмдин максаты – принципал менен агенттин ортосундагы мамилелерде адилеттүүлүктү жана ачыктыкты сактоо менен, агентти акча каражаттарын натыйжалуу тескөөгө жана жогорку кирешелүүлүккө жетишүүгө стимулдаштыруу болуп саналат.

2.13.7. Вакала биль-истисмар келишиминин алкагында, принципалдын документ түрүндө таризделген макулдугу болгон учурда, агентке пайданы орточо мааниге келтирүү үчүн резерв түзүүгө уруксат берилет. Көрсөтүлгөн резервди түзүү инвестициялык иштен алынган пайданын өзгөрүүлөрүн текшилөө аркылуу принципалдын кирешесинин туруктуулугун камсыз кылуу максатында жүзөгө ашырылат.

Резервди түзүү, эсепке алуу жана пайдалануу процесси принципал үчүн толугу менен ачык-айкын болууга тийиш, ал резервдин абалы жөнүндө маалыматты каалаган убакта алууга укуктуу. Резервге байланыштуу бардык операциялар Шариат стандарттарына туура келиши зарыл.

Вакала биль-истисмар келишиминин колдонуу мөөнөтү аяктаганда, түзүлгөн резерв толугу менен принципалга өткөрүлүп берилет. Резервди түзүү келишимде белгиленген агенттин сый акысынын өлчөмүн өзгөртүүгө алып келбейт. Келишимде, ошондой эле резерв түзүлгөн мезгил аралыгында резервди натыйжалуу тескегендиги үчүн агентке сый акы каралышы мүмкүн.

Резервди түзүүгө жана пайдаланууга байланыштуу бардык шарттар, ошондой эле агентке сыйлоо төлөмдөрүн эсептөө тартиби вакала биль-истисмар келишиминде так белгилениши зарыл.

2.13.8. Вакала биль-истисмар келишиминин алкагында аракеттенүү менен агент, эгерде жоготуулар агент тарабынан жасалган күнөөлүү, укукка каршы аракеттердин, бузуулардын же алдамчылыктын натыйжасында келип чыккан учурларды эске албаганда, пайда алууга же инвестицияланган капиталды кайтарып берүүгө кепилдик берүү боюнча милдеттенмелерди албайт. Мындай кырдаалда агент келтирилген зыяндын ордун толтурууга милдеттүү.

2.13.9. Эгерде вакала биль-истисмар келишимде минималдуу киреше деңгээли белгиленген болсо жана агент аны камсыз кылуунун жолун таппаса, анда агент принципалды дароо кабардар кылууга милдеттүү. Эгерде инвестициялар белгиленген минималдуу деңгээлден төмөн киреше менен ишке ашырылса, агент иш жүзүндө алынган киреше менен ушул сыяктуу инвестициялар боюнча орточо рыноктук кирешенин ортосундагы айырманы компенсациялоого милдеттүү.

2.13.10. Чектелбеген вакала биль-истисмар келишиминин алкагындагы каражаттар инвестициялык операцияларды жүргүзүү үчүн чектелбеген мудараба келишими боюнча тескөөдө турган каражаттар менен бириктирилиши мүмкүн. Көрсөтүлгөн каражаттар бириктирилген учурда, инвестициялык операциялар инвесторлордун бириктирилген каражаттары менен жүргүзүлүүчү операцияларга окшош тартипте жүзөгө ашырылат.

Бириктирилген каражаттардан алынган пайда салынган инвестицияларга ылайык пропорционалдуу түрдө бөлүштүрүлөт.

Вакала биль-истисмар келишими боюнча каражаттарды берген принципалга, мудараба фондунун алкагында анын каражаттарынан алынган бардык пайда таандык. Бул макулдашууда түздөн-түз каралган учурларды кошпогондо, агент принципалдын каражаттарын ишенимдүү тескөөдөн пайда алууга укугу жок.

2.13.11. Банк төмөнкү талаптарды сактоо шарты менен, иши пайыздарды алууга негизделген өнөктөш-банк/финансы-кредит уюму менен принципал катары вакала биль-истисмар келишимин түзүүгө укуктуу:

- макулдашуунун алкагында банктын Шариат кеңеши тарабынан жактырылган жана Шариат стандарттарына туура келген келишимдерди пайдалануу;

- өнөктөш-банк/финансы-кредит уюму тарабынан ушул келишимдин алкагында колдонулган каржылоо жана инвестициялоо формаларынын Шариат стандарттарына туура келиши;

- бардык бүтүмдөрдү шариаттык көзөмөлгө алуу жана аудит жүргүзүү.

Банк, Шариат кеңеши тарабынан жактырылган шартта жана вакала биль-истисмар келишими Шариат стандарттарына каршы келген шарттарды камтыбаган жагдайда, иши пайыздарды алууга негизделген өнөктөш-банк/финансы-кредит уюмунун акча каражаттарын өзүнүн ишине инвестициялоо боюнча агент катары иштөөгө укуктуу.

2.13.12. Вакала биль-истисмар келишиминин колдонуу мөөнөтү тараптар келишим боюнча милдеттенмелерин толук аткаргыча аяктаган жана аны узартуу жөнүндө макулдашуу жок болгон учурда, агент төмөнкүгө милдеттүү:

- тараптарга тиешелүү акча каражаттарын алууга багытталган аракеттерди жүзөгө ашыруу;

- вакала биль-истисмар келишимине ылайык каражаттар инвестицияланган жактар же карызгерлер тарабынан милдеттенмелерди аткаруу мөөнөтү өтүп кеткен учурда карыздарды өндүрүү боюнча чараларды көрүү.

Көрсөтүлгөн милдеттерди аткаргандыгы үчүн агент кошумча акы талап кылууга укугу жок.

Агент алынган акча каражаттарын өз кызыкчылыгы үчүн пайдаланууга же аларды кайра инвестициялоого укугу жок.

Агент принципалга тиешелүү акча каражаттарын иш жүзүндө алганга чейин өз каражаттарынан төлөмдөрдү жүзөгө ашырууга же карыздык каражаттарды тартууга милдеттүү эмес.

2.13.13. Вакала биль-истисмар келишими тараптардын макулдашуусу боюнча токтотулган же келишим бир тараптуу бузулган учурда, ошондой эле принципал ага тиешелүү акча каражаттарын мөөнөтүнөн мурда талап кылган учурда, агенттин сый акысынын өлчөмү мөөнөтү өтүп кеткен инвестициялоо мезгилине ылайык пропорционалдуу түрдө азайтылат.».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 26-октябрындагы № 60/8 «Микрофинансылык уюмдар жана кредиттик союздар тарабынан ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрофинансылык уюмдар жана кредиттик союздар тарабынан ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобо төмөнкүдөй мазмундагы 9-глава менен толукталсын:

- «9-глава.

Вакала биль-истисмар келишими

154-47. Вакала биль-истисмар келишими - бул пайда алуу максатында принципалдын акча каражаттарын акы төлөнүүчү же акысыз негизде тескөөнү агентке тапшырган макулдашуу.

Вакала биль-истисмар келишиминин алкагында ФКУ Улуттук банктын атайын лицензиясына ээ болгон учурда агент катары да, принципал катары да иш алып барат.

154-48. Эгерде вакала биль-истисмар келишиминде сый акы каралса, анда принципал келишимге ылайык сый акыны төлөө мөөнөтү жана ыкмасы боюнча агентке төлөп берүүгө милдеттүү.

154-49. Вакала биль-истисмар келишими боюнча сый акы төмөнкүдөй аныкталышы мүмкүн:

- белгиленген сумма;
- инвестицияланган каражаттардан алынган үлүш;
- максималдуу жана минималдуу чектери белгиленген, алдын ала макулдашылган көрсөткүч.

154-50. Вакала биль-истисмар келишими агенттин ыйгарым укуктары чектелген же чектелбеген түрдө түзүлүшү мүмкүн:

- чектелген келишимдин алкагында принципал агентке инвестициялоого ыйгарым укук берилген активдердин түрлөрүн же долбоорлорду аныктайт;
- чектелбеген келишимдин шарттары боюнча агент Шариат принциптерине туура келген иштин же активдердин каалаган түрүнө инвестициялап, принципалдын каражаттарын өз каалоосу боюнча пайдаланууга укук алат.

154-51. Акча каражаттарын салуунун формасына карабастан, б.а. бардык сумманы бир жолку берүү же транш менен төлөө болсун, инвестициялардын суммасы жана мөөнөтү аныкталып, келишимде белгилениши зарыл.

154-52. Вакала биль-истисмар келишиминин алкагында алынган бардык иш жүзүндө алынган пайда, келишимде күтүлгөн кирешелүүлүк алдын ала аныкталган учурларды кошпогондо, принципалга таандык.

Эгерде келишимде күтүлгөн кирешелүүлүк белгиленсе, анда:

- күтүлгөн кирешелүүлүктөн ашпаган пайда толугу менен принципалга таандык;
- күтүлгөн кирешелүүлүктөн ашкан пайда, эгерде бул бөлүштүрүү келишимде так көрсөтүлүп, Шариат стандарттарына каршы келбесе, агент үчүн стимул (бонус) катары принципал менен агенттин ортосунда бөлүштүрүлүшү мүмкүн.

Акча каражаттарын тескегендиги үчүн агенттин сый акысы өзүнчө аныкталат жана күтүлгөн кирешелүүлүктөн ашкан пайданы бөлүштүрүүдөн көз каранды эмес.

Бул механизмдин максаты – принципал менен агенттин ортосундагы мамилелерде адилеттүүлүктү жана ачыктыкты сактоо

менен, агентти акча каражаттарын натыйжалуу тескөөгө жана жогорку кирешелүүлүккө жетишүүгө стимулдаштыруу болуп саналат.

154-53. Вакала биль-истисмар келишиминин алкагында, принципалдын документ түрүндө таризделген макулдугу болгон учурда, агентке пайданы орточо мааниге келтирүү үчүн резерв түзүүгө уруксат берилет. Көрсөтүлгөн резервди түзүү инвестициялык иштен алынган пайданын өзгөрүүлөрүн текшилөө аркылуу принципалдын кирешесинин туруктуулугун камсыз кылуу максатында жүзөгө ашырылат.

Резервди түзүү, эсепке алуу жана пайдалануу процесси принципал үчүн толугу менен ачык-айкын болууга тийиш, ал резервдин абалы жөнүндө маалыматты каалаган убакта алууга укуктуу. Резервге байланыштуу бардык операциялар Шариат стандарттарына туура келиши зарыл.

Вакала биль-истисмар келишиминин колдонуу мөөнөтү аяктаганда, түзүлгөн резерв толугу менен принципалга өткөрүлүп берилет. Резервди түзүү келишимде белгиленген агенттин сый акысынын өлчөмүн өзгөртүүгө алып келбейт. Келишимде, ошондой эле резерв түзүлгөн мезгил аралыгында натыйжалуу тескегендиги үчүн агентке сый акы каралышы мүмкүн.

Резервди түзүүгө жана пайдаланууга байланыштуу бардык шарттар, ошондой эле агентке сыйлоо төлөмдөрүн эсептөө тартиби вакала биль-истисмар келишиминде так белгилениши зарыл.

154-54. Вакала биль-истисмар келишиминин алкагында аракеттенүү менен, эгерде жоготуулар агент тарабынан жасалган күнөөлүү, укукка каршы аракеттердин, бузуулардын же алдамчылыктын натыйжасында келип чыккан учурларды эске албаганда, пайда алууга же инвестицияланган капиталды кайтарып берүүгө кепилдик берүү боюнча милдеттенмелерди албайт. Мындай кырдаалда агент келтирилген зыяндын ордун толтурууга милдеттүү.

154-55. Эгерде вакала биль-истисмар келишиминде минималдуу киреше деңгээли белгиленген болсо жана агент аны камсыз кылуунун жолун таппаса, анда агент принципалды дароо кабардар кылууга милдеттүү. Эгерде инвестициялар белгиленген минималдуу деңгээлден төмөн киреше менен ишке ашырылса, агент иш жүзүндө алынган киреше менен ушул сыяктуу инвестициялар боюнча орточо

рыноктук кирешенин ортосундагы айырманы компенсациялоого милдеттүү.

154-56. Чектелбеген вакала биль-истисмар келишиминин алкагындагы каражаттар инвестициялык операцияларды жүргүзүү үчүн чектелбеген мудараба келишими боюнча тескөөдө турган каражаттар менен бириктирилиши мүмкүн. Көрсөтүлгөн каражаттар бириктирилген учурда, инвестициялык операциялар инвесторлордун бириктирилген каражаттары менен жүргүзүлүүчү операцияларга окшош тартипте жүзөгө ашырылат.

Бириктирилген каражаттардан алынган пайда салынган инвестицияларга ылайык пропорционалдуу түрдө бөлүштүрүлөт.

Вакала биль-истисмар келишими боюнча каражаттарды берген принципалга, мудараба фондунун алкагында анын каражаттарынан алынган бардык пайда таандык.

Бул макулдашууда түздөн-түз каралган учурларды кошпогондо, агент принципалдын каражаттарын ишенимдүү тескөөдөн пайда алууга укугу жок.

154-57. ФКУ төмөнкү талаптарды сактоо шарты менен, иши пайыздарды алууга негизделген өнөктөш-ФКУ/банк менен принципал катары вакала биль-истисмар келишимин түзүүгө укуктуу:

- макулдашуунун алкагында банктын Шариат кеңеши тарабынан жактырылган жана Шариат стандарттарына туура келген келишимдерди пайдалануу;

- өнөктөш-ФКУ/банк тарабынан ушул келишимдин алкагында колдонулган каржылоо жана инвестициялоо формаларынын Шариат стандарттарына туура келиши;

- бардык бүтүмдөрдү шариаттык көзөмөлгө алуу жана аудит жүргүзүү.

ФКУ, Шариат кеңеши тарабынан жактырылган шартта жана вакала биль-истисмар келишими Шариат стандарттарына каршы келген шарттарды камтыбаган шартта, иши пайыздарды алууга негизделген өнөктөш-ФКУ/банктын акча каражаттарын өзүнүн ишине инвестициялоо боюнча агент катары иштөөгө укуктуу.

154-58. Вакала биль-истисмар келишиминин колдонуу мөөнөтү тараптар келишим боюнча милдеттенмелерин толук аткаргыча

аяктаган жана аны узартуу жөнүндө макулдашуу жок болгон учурда, агент төмөнкүгө милдеттүү:

- тараптарга тиешелүү акча каражаттарын алууга багытталган аракеттерди жүзөгө ашыруу;

- вакала биль-истисмар келишимине ылайык каражаттар инвестицияланган жактар же карызгерлер тарабынан милдеттенмелерди аткаруу мөөнөтү өтүп кеткен учурда карыздарды өндүрүү боюнча чараларды көрүү.

Көрсөтүлгөн милдеттерди аткаргандыгы үчүн агент кошумча акы талап кылууга укугу жок.

Агент алынган акча каражаттарын өз кызыкчылыгы үчүн пайдаланууга же аларды кайра инвестициялоого укугу жок.

Агент принципалга тиешелүү акча каражаттарын иш жүзүндө алганга чейин өз каражаттарынан төлөмдөрдү жүзөгө ашырууга же карыздык каражаттарды тартууга милдеттүү эмес.

154-59. Вакала биль-истисмар келишими тараптардын макулдашуусу боюнча токтотулган же келишим бир тараптуу бузулган учурда, ошондой эле принципал ага тиешелүү акча каражаттарын мөөнөтүнөн мурда талап кылган учурда, агенттин сый акысынын өлчөмү мөөнөтү өтүп кеткен инвестициялоо мезгилине ылайык пропорционалдуу түрдө азайтылат.».

3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 9-декабрындагы № 76/9 «Микрокредиттик компанияларды жана микрокредиттик агенттиктерди түзүү жана алардын иши жөнүндө» Жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрокредиттик компанияларды жана микрокредиттик агенттиктерди түзүү жана алардын иши жөнүндө» Жобонун:

- 7-пунктун ««кард» жана «Мудараба»» деген сөздөр ««кард», «мудараба» жана «вакала биль-истисмар»» дегенге алмаштырылсын.

4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 23-декабрындагы № 78/25 «Кредиттик союздарды лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кредиттик союздарды лицензиялоо жөнүндө» жобонун:

- 33-пунктунун биринчи абзацында ««мударaba» жана «кард»» деген сөздөр ««мударaba», «кард» жана «вакала биль-истисмар»» дегенге алмаштырылсын;

- Жобого карата 8-тиркемеде ««мударaba» жана «кард»» деген сөздөр ««мударaba», «кард» жана «вакала биль-истисмар»» дегенге алмаштырылсын.

5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 23-декабрындагы № 78/26 «Микрофинансылык компаниялардын ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрофинансылык компаниялардын ишин лицензиялоо жөнүндө» жобонун:

- 9-пунктунун 2-пунктчасында ««мударaba» бүтүмү боюнча» деген сөздөр ««мударaba» жана «вакала биль-истисмар» бүтүмдөрү боюнча» дегенге алмаштырылсын;

- 60-пунктунун экинчи абзацында ««мударaba» бүтүмү боюнча» деген сөздөр ««мударaba» жана «вакала биль-истисмар» бүтүмдөрү боюнча» дегенге алмаштырылсын;

- 67-пунктунтагы ««мударaba» бүтүмү боюнча» деген сөздөр ««мударaba» жана «вакала биль-истисмар» бүтүмдөрү боюнча» дегенге алмаштырылсын;

- Жобого карата 8-тиркеменин 2-пунктунда ««мударaba» бүтүмү боюнча» деген сөздөр ««мударaba» жана «вакала биль-истисмар» бүтүмдөрү боюнча» дегенге алмаштырылсын;

- Жобого карата 10-тиркеменин 2-пунктунда ««мударaba» бүтүмү боюнча» деген сөздөр ««мударaba» жана «вакала биль-истисмар» бүтүмдөрү боюнча» дегенге алмаштырылсын.

6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 13-июнундагы № 2019-П-12/31-2-(НПА) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ачылган банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептер менен иш алып баруу жөнүндө нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ачылган банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептер менен иш алып баруу жөнүндө нускоонун:

- 9-пункту төмөнкүдөй мазмундагы сегизинчи абзац менен толукталсын:

«Вакала биль-истисмар – бул пайда алуу максатында принципалдын акча каражаттарын акы төлөнүүчү же акысыз негизде тескөөнү агентке тапшырган келишим.»;

- 14-пункттун төртүнчү абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«- кайтарып берүүнүн башка шарттарындагы аманат боюнча эсеп (мындан ары - вакала биль-истисмар келишими боюнча инвестициялык эсеп).»;

- 17-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«17. Вакала биль-истисмар келишими боюнча инвестициялык эсеп ачууда, кардар банкты өз каражаттарын тескөө боюнча агент кылып дайындайт.

Вакала биль-истисмар келишими – бул кардардын пайда алуу максатында банкка акча каражаттарын акы төлөнүүчү же акысыз негизде берүүсү.

Эгерде вакала биль-истисмар келишими акы төлөнүүчү болсо, анда сый акы белгилүү болушу үчүн, б.а. белгиленген сумма, инвестицияланган каражаттардын үлүшү же максималдуу жана минималдуу чектери белгиленген, алдын ала макулдашылган көрсөткүч түрүндө аныкталышы зарыл. Келишимде жеке жак-кардар үчүн кирешелүүлүктүн минималдуу деңгээли аныкталууга тийиш.

Сый акы менен бирге, банк – инвестициялык агент милдеттерин жакшы аткаргандыгы үчүн стимулдаштыруу катары пландаштырылган көрсөткүчтөн ашкан иш жүзүндө алынган пайданын белгилүү бир бөлүгүн же бүткүл суммасын алуу шартын караштырууга уруксат берилет.

Вакала биль-истисмар келишимин аткарууда алынган чыгымдар, кыянаттык/шалаакылык же банк тарабынан келишимдин шарттарын бузуу учурларын кошпогондо, аманатчы тарабынан

тарткан чыгымдардын өлчөмүндө, бирок анын банкка берген акча каражаттарынын суммасынан ашпаган өлчөмдө жабылат. Бул учурда ишеним көрсөтүү менен иш алып барган банк чыгымдар үчүн жоопкерчилик тартат. Тартылган чыгымдардын өлчөмүнө жана себептерине карабастан, ишеним көрсөтүү менен иш алып барган банк, эгерде ал келишимде каралса, макулдашылган сый акынын суммасын алат.

Вакала биль-истисмар келишими боюнча күтүлгөн кирешелүүлүктөн ашкан пайданы бөлүштүрүү тартиби так болушу жана кандайдыр бир белгисиздик же пикир келишпестиктерге жол бербеші зарыл. Вакала биль-истисмар келишиминин алкагында алынган пайда келишимде каралган тартипте бөлүштүрүлөт.

Күтүлгөн кирешелүүлүктөн ашкан пайданын үлүшүн аманатчы менен банктын ортосунда бөлүштүрүү пайдага катышуу коэффициенти (ПКК) менен белгиленет. Банкта келишимдин түрүнө, тобокелдиктин даражасына, аманаттын өлчөмүнө жана мөөнөтүнө жараша ПКК матрицасы/торчосу, ошондой эле аларды эсептөө боюнча усулдук көрсөтмөлөр, нускоолор бекитилиши зарыл.

Вакала биль-истисмар келишими боюнча инвестициялык эсеп боюнча пайданын үлүшү, ал банкка келип түшкөн күндөн кийинки күндөн баштап, ал кардарга кайтарылганга чейинки же Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка негиздер боюнча кардардын эсебинен эсептен чыгарылган күнгө чейинки суммага карата ар бир вакала биль-истисмар келишими боюнча чегерилет.

Вакала биль-истисмар келишими төмөнкү түрлөрдө түзүлүшү мүмкүн:

1) инвестор банк тарабынан инвестициялоо үчүн активдердин же объектилердин түрлөрүн белгилеген чектелген вакала биль-истисмар келишими. Мында ар бир актив/инвестициялоо объектисине карата банк менен аманатчынын ортосунда өзүнчө келишим түзүлөт;

2) шарттары боюнча банк инвестор тарабынан берилген каражаттарды өзүнүн инвестициялык саясатына ылайык пайдаланууга укуктуу болгон чектелбеген вакала биль-истисмар келишими.

Банк аманатчынын талабы боюнча эсептер боюнча көчүрмөлөрдү талап кылып алынган учурдан тартып 3 (үч) жумуш күндөн кечиктирбестен берүүгө тийиш.

Вакала биль-истисмар келишими боюнча инвестициялык эсептин ээси өзүнүн инвестициялык эсебине тиешелүү бардык зарыл маалыматтарга толук жетүү укугуна ээ, бул анын банка өз каражаттарын жайгаштыруу үчүн инвестициялык эсепти тандоо жөнүндө туура жана маалымдалган чечим кабыл алууга көмөк көрсөтөт, ошондой эле банк тарабынан анын каражаттарын инвестициялоонун натыйжасына мониторинг жүргүзүүгө укуктуу, бул банктын инвестицияларды тескөө боюнча ишине кийлигишүү болуп эсептелбейт.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 8-октябрындагы
№ 2025-П-12/50-4-(НПА)
Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр киргизилсин (кошо тиркелет):

- 2005-жылдын 19-мартындагы № 6/2 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитети жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу;

- 2017-жылдын 8-июнундагы № 2017-П-12/23-5-(НПА) «Банктарды жоюу жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу;

- 2017-жылдын 8-июнундагы № 2017-П-12/23-8-(НПА) «Убактылуу администрация жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу;

- 2017-жылдын 15-июнундагы № 2017-П-12/25-9-(НПА) «Кыргыз Республикасынын банктарынын убактылуу администрация режимин киргизүү же жоюу жол-жобосу баштоо учурунда айрым банктык операцияларды жүргүзүү тартиби жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу;

- 2020-жылдын 23-декабрындагы № 2020-П-33/73-12-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган

банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу.

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы ушул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен «Кыргызстан банктар Союзу» юридикалык жактар бирикмесин, «Микрофинансылык уюмдардын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, «Кыргызстандын кредиттик союздарынын жана кооперативдеринин улуттук ассоциациясы» юридикалык жактардын бирикмесин, коммерциялык банктарды, микрофинансылык уюмдарды, кредиттик союздарды, «Кепилдик фонду» ачык акционердик коомун, турак жай-аманаттык кредиттик компанияларды, адистештирилген финансы-кредит уюмдарын жана кредиттик бюролорду тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү ушул токтом кабыл алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 8-октябрындагы
№ 2025-П-12/50-4-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 19-мартындагы № 6/2 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитети жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитети жөнүндө» жобонун:

1) 2.1-пунктунун:

- ж) пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«ж) Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына ылайык тике банктык көзөмөлдүктү киргизүү;»;

- з) пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«з) депозиттерди тарткан МФКларды кошпогондо, БФКУга убактылуу администрацияны киргизүү;»;

- и) пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«и) депозиттерди тарткан МФКларды кошпогондо, БФКУнун лицензияларынын аракетин токтотуу/кайтарып алуу;»;

- к) жана л) пунктчалары күчүн жоготту деп таанылсын;

- он төртүнчү абзац төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Комитет, Улуттук банк Башкармасы тарабынан ага ыйгарылган башка маселелерди, ошондой эле банктарга убактылуу администрацияны киргизүүдө жана ишке ашырууда жана банктарды жоюуда айрым маселелерди да кароого алат.»;

- он алтынчы жана он жетинчи абзацтар төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- депозиттерди тарткан МФКларды кошпогондо, БФКУнун убактылуу администрацияны киргизүү жөнүндө;

- депозиттерди тарткан МФКларды кошпогондо, БФКУнун лицензиясынын аракетин токтотуу/кайтарып алуу жөнүндө;»;

- он сегизинчи абзац күчүн жоготту деп таанылсын;

2) 2.1-1-пунктундагы экинчи абзац күчүн жоготту деп таанылсын.

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 8-июнундагы № 2017-П-12/23-5-(НПА) «Банктарды жоюу жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Банктарды жоюу жөнүндө» жобонун:

- 25-пункту төмөнкүдөй мазмундагы он алтынчы жана он жетинчи абзацтар менен толукталсын:

«Жоюучунун жоюунун жүрүшү жөнүндө күндөлүк отчеттору Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети тарабынан угулат.

Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети зарыл болгон учурда айрым маселелерди Улуттук банк Башкармасынын кароосуна алып чыгууну сунуш кылышы мүмкүн.».

3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 8-июнундагы № 2017-П-12/23-8-(НПА) «Убактылуу администрация жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Убактылуу администрация жөнүндө» жобонун:

1) 8-пункту төмөнкүдөй мазмундагы он төртүнчү абзац менен толукталсын:

«Көзөмөл боюнча комитет банк тарабынан эсептешүүлөрдү жана төлөмдөрдү жүзөгө ашыруу тартибин кошо алганда, банктын иштөө режимин өзгөртүү, ошондой эле банкка коюлган иш чектөөлөрүн алып салуу боюнча чечимдерди кабыл алууга укуктуу.»;

2) 17-пункту төмөнкүдөй мазмундагы экинчи абзац менен толукталсын:

«Банктагы Убактылуу администрациянын курамын өзгөртүү боюнча чечим Көзөмөл боюнча комитет тарабынан кабыл алынат.»;

3) 41-пункту төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«41. Убактылуу администратор ушул жобонун 2, 2-1-тиркемелерине ылайык, аткарылган иштер тууралуу отчетту түшүндүрмө кат менен бирге отчеттук айдан кийинки айдын 10 жумуш күнү ичинде ай сайын Улуттук банкка (Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин/Төлөм системасы боюнча комитетинин төрагасынын атына) сунуштап турат.

4) 42-пунктунун экинчи абзацындагы «Улуттук банк Башкармасы/» деген сөздөр алынып салынсын;

5) 45-пунктунун биринчи абзацындагы «Улуттук банк Башкармасынын/» деген сөздөр алынып салынсын.

4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 15-июнундагы № 2017-П-12/25-9-(НПА) «Кыргыз Республикасынын банктарынын убактылуу администрация режимин киргизүү же жоюу жол-жобосу баштоо учурунда айрым банктык операцияларды жүргүзүү тартиби жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Убактылуу администрация режими киргизилген же жоюу жол-жобосу башталган учурда банктардын айрым банктык операцияларды жүргүзүү тартиби жөнүндө» жобонун:

- 13-пункттагы «Улуттук банктын» деген сөздөрдөн кийин «Көзөмөл боюнча комитетинин сунуш-көрсөтмөсү боюнча Улуттук банк Башкармасынын» деген сөздөр менен толукталсын.

5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 23-декабрындагы № 2020-П-33/73-12-(БФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банк эмес финансы-кредит уюмдарына жана башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобонун:

1) 66-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«66. Микрофинансы компаниясынын лицензиясын кайтарып алуу Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасындагы микрофинансы уюмдары жөнүндө» Мыйзамында баяндалган негиздер боюнча жүзөгө ашырылат. Депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансы компаниясынын лицензиясын кайтарып алуу чечими Улуттук банк Башкармасы тарабынан, ал эми депозиттерди тартпаган микрофинансы компаниясы – Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети тарабынан кабыл алынат.»;

2) 67-пункттагы «Улуттук банк Башкармасы» деген сөздөр «Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети» деген сөздөргө алмаштырылсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 8-октябрындагы
№ 2025-П-07/50-7-(ДКП)
Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9, 14 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин:

- 2019-жылдын 13-мартындагы №2019-П-07/10-1-(ДКП) «Милдеттүү камдар жөнүндө» жобо тууралуу»;
- 2019-жылдын 13-мартындагы №2019-П-07/10-2-(ДКП) «Банктар үчүн милдеттүү камдык талаптардын ченемдери тууралуу».

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;
- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестрине киргизүү үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом 2025-жылдын 3-ноябрынан тартып күчүнө кирет.

4. Акча-кредит саясаты башкармалыгы бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде коммерциялык банктарды жана «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү ушул токтом кабыл алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Акча-кредит саясаты башкармалыгын, Финансы статистикасы жана маалымдоо башкармалыгын, Банктык көзөмөл башкармалыгын жана Юридика башкармалыгын тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Акча-кредит саясаты башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 8-октябрындагы
№ 2025-П-07/50-7-(ДКП)
токтомуна карата тиркеме

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр**

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 13-мартындагы № 2019-П-07/10-1-(ДКП) «Милдеттүү камдар жөнүндө» жобо тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Милдеттүү камдар жөнүндө» жобонун:

1) 8-пунктунун экинчи абзацындагы «Улуттук банк Башкармасы» деген сөздөр «Улуттук банктын Акча-кредиттик жөнгө салуу комитети» деген сөздөргө алмаштырылсын;

2) 11-пунктунун биринчи абзацы төмөнкү мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Банк Улуттук банктын талабы боюнча эсептөөлөрдү электрондук түрдө берет.»;

3) 1-тиркеме төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«

_____дан _____чейинки мезгил үчүн
милдеттүү камды эсептөө

(коммерциялык банктын аталышы)

Регулятивдик банктык отчеттуулуктун 1-бөлүмү боюнча калдыгы	Милдеттенмелер				
	Эсептешүү (күнделүк) эсептер	Талап боюнча төлөнүүчү депозиттери	Мөөнөттүү депозиттери	Эсептик база (1+2+3)	Милдеттүү кам*
	1	2	3	4	5
1 күн					
2 күн					
3 күн					
...					
28 күн					
Базалык мезгил үчүн орточо					

Эскертүү: *Милдеттүү кам ушул жобонун 10-пунктуна ылайык эсептелинет.

Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо приваттеринге ылайык, анын ичинде «ислам терезеси» алкагында жүзөгө ашырган банктар чектелген/атайын мударба бүтүмү боюнча банктын эсебинде жайгаштырылган кардарлардын акча каражаттарын милдеттүү камдык талаптарды эсептөөгө эсепке албайт.

Боелгон тилке толтурулбайт

Коммерциялык банктын жетекчисинин кол тамгасы

Мөөр

».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 13-мартындагы № 2019-П-07/10-2-(ДКП) «Банктар үчүн милдеттүү камдык талаптардын ченемдери тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

- Улуттук банк Башкармасынын токтомунун тиркемеси төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Милдеттүү камдарды эсептөө үчүн банктардын милдеттенмелеринин тизмеги»*

№	Милдеттенмелердин түрү	Көрсөткүч коду	Көрсөткүчтүн аталышы
1	Эсептешүү эсептери	211021	Банк-резидент эместердин корреспонденттик эсептери (лоро)
		212021	Башка финансы-кредит уюмдарынын эсептешүү эсептери
		212031	Башка финансылык уюмдардын эсептешүү эсептери
		212041	Коммерциялык уюмдардын эсептешүү эсептери
		212051	Коммерциялык эмес уюмдардын эсептешүү эсептери
		212061	Жеке ишкерлердин эсептешүү эсептери
		212071	Кыргыз Республикасынын Казыналыгынын эсептери
		212081	Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун эсептешүү эсептери
		212111	Жергиликтүү бийлик органдарынын жана башка өкмөттүк уюмдардын эсептешүү эсептери
		212121	Башка финансы-кредит уюмдар-резидент эместердин эсептешүү эсептери
		212131	Башка финансылык уюмдар-резидент эместердин эсептешүү эсептери
		212141	Коммерциялык уюм-резидент эместердин эсептешүү эсептери
		212151	Коммерциялык эмес уюм-резидент эместердин эсептешүү эсептери
		212161	Жеке ишкерлер-резидент эместердин эсептешүү эсептери

2	Талап боюнча төлөнүүчү депозиттер	213021	Башка финансы-кредит уюмдардын талап боюнча төлөнүүчү депозиттери
		213031	Башка финансылык уюмдардын талап боюнча төлөнүүчү депозиттери
		213041	Коммерциялык уюмдардын талап боюнча төлөнүүчү депозиттери
		213051	Коммерциялык эмес уюмдардын талап боюнча төлөнүүчү депозиттери
		213061	Жеке ишкерлердин талап боюнча төлөнүүчү депозиттери
		213071	Жеке адамдардын талап боюнча төлөнүүчү депозиттери
		213081	Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин талап боюнча төлөнүүчү депозиттери
		213091	Банк-резидент эместердин талап боюнча төлөнүүчү депозиттери
		213101	Башка финансы-кредит уюмдар-резидент эместердин талап боюнча төлөнүүчү депозиттери
		213111	Башка финансылык уюмдар-резидент эместердин талап боюнча төлөнүүчү депозиттери
		213121	Коммерциялык уюмдар-резидент эместердин талап боюнча төлөнүүчү депозиттери
		213131	Коммерциялык эмес уюмдар-резидент эместердин талап боюнча төлөнүүчү депозиттери
		213141	Жеке ишкерлер-резидент эместердин талап боюнча төлөнүүчү депозиттери
		213151	Жеке адамдар-резидент эместердин талап боюнча төлөнүүчү депозиттери

3	Мөөнөттүү депозиттер	214021	Башка финансы-кредит уюмдарынын төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		215021	Башка финансы-кредит уюмдарынын төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		216021	Башка финансы-кредит уюмдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери
		214031	Башка финансылык уюмдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		215031	Башка финансылык уюмдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		216031	Башка финансылык уюмдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери
		214041	Коммерциялык уюмдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		215041	Коммерциялык уюмдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		216041	Коммерциялык уюмдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери
		214051	Коммерциялык эмес уюмдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		215051	Коммерциялык эмес уюмдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		216051	Коммерциялык эмес уюмдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери
		214061	Жеке ишкерлердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		215061	Жеке ишкерлердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		216061	Жеке ишкерлердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери
		214071	Жеке адамдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		215071	Жеке адамдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		216071	Жеке адамдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери
		214091	Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		215081	Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		216091	Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери
		214101	Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери

	215091	Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
	216101	Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери
	214121	Жергиликтүү бийлик органдарынын жана башка өкмөттүк уюмдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
	215111	Жергиликтүү бийлик органдарынын жана башка өкмөттүк уюмдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
	216121	Жергиликтүү бийлик органдарынын жана башка өкмөттүк уюмдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери
	214131	Банк-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
	215131	Банк-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
	216131	Банк-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери
	214141	Башка финансы-кредит уюмдары-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
	215141	Башка финансы-кредит уюмдардын төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
	216141	Башка финансы-кредит уюмдар-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери
	214151	Башка финансылык уюмдары-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
	215151	Башка финансылык уюмдар-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
	216151	Башка финансылык уюмдар-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери
	214161	Коммерциялык уюмдар-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
	215161	Коммерциялык уюмдар-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
	216161	Коммерциялык уюмдар-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери

		214171	Коммерциялык эмес уюмдар-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		215171	Коммерциялык эмес уюмдар-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		216171	Коммерциялык эмес уюмдар-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери
		214181	Жеке ишкерлер-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		215181	Жеке ишкерлер-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		216181	Жеке ишкерлер-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери
		214191	Жеке адамдар-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		215191	Жеке адамдар-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 1ден 3 жылга чейин мөөнөттүү депозиттери
		216191	Жеке адамдар-резидент эместердин төлөөгө чейинки мөөнөтү 3 жылдан жогору мөөнөттүү депозиттери
4	Төлөнүүчү металл эсептер	217021	Башка финансы-кредит уюмдарынын төлөнүүчү металл эсептери
		217031	Башка финансылык уюмдардын төлөнүүчү металл эсептери
		217041	Коммерциялык уюмдардын төлөнүүчү металл эсептери
		217051	Коммерциялык эмес уюмдардын төлөнүүчү металл эсептери
		217061	Жеке ишкерлердин төлөнүүчү металл эсептери
		217071	Жеке адамдардын төлөнүүчү металл эсептери
		217081	Резидент эмес банктардын төлөнүүчү металл эсептери
		217091	Резидент эмес башка финансы-кредит уюмдарынын төлөнүүчү металл эсептери
		217101	Резидент эмес башка финансылык уюмдарынын төлөнүүчү металл эсептери
		217111	Резидент эмес коммерциялык уюмдардын төлөнүүчү металл эсептери
		217121	Резидент эмес коммерциялык эмес уюмдардын төлөнүүчү металл эсептери
		217131	Резидент эмес жеке ишкерлердин төлөнүүчү металл эсептери
		217141	Резидент эмес жеке адамдардын төлөнүүчү металл эсептери

».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 15-октябрындагы
№ 2025-П-12/52-3-(НПА)
Токтому

«Кыргыз Республикасынын микрофинансы уюмдарында ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү системасына карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. «Кыргыз Республикасынын микрофинансы уюмдарында ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү системасына карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобо бекитилсин (кошо тиркелет).

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом, «Кыргыз Республикасынын микрофинансы уюмдарында ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү системасына карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун

2026-жылдын 1-мартынан тартып күчүнө кире турган 6-9-пункттарын кошпогондо, расмий жарыяланган күндөн тартып 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен микрофинансылык уюмдарды, «Микрофинансы уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Банк эмес уюмдарды көзөмөлдөө башкармалыгын, Юридика башкармалыгын, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төраганын милдетин аткаруучу

М. Аттокуров

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 15-октябрындагы
№ 2025-П-12/52-3-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

**«Кыргыз Республикасынын микрофинансы уюмдарында
ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү
системасына карата минималдуу талаптар жөнүндө»
ЖОБО**

1-глава. Жалпы жоболор

1. Бул «Кыргыз Республикасынын микрофинансы уюмдарында ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү системасына карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобо микрофинансы уюмдарынын маалыматтык системаларындагы ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүүнүн негизги механизми катары, анын ичинде микрофинансы уюмдарынын маалыматтык системаларындагы ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү алгоритмдери ушул Жобонун талаптарына жооп бербеген учурда да колдонулат.

2. Бул жобонун талаптарын аткаруу Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын лицензиясынын (күбөлүгүнүн) негизинде обочо туруп/аралыктан тейлөө каналдары аркылуу кызмат көрсөткөн бардык микрофинансы уюмдары, ошондой эле мөөнөттүү аманаттарды (депозиттерди) тартуу менен иш алып барган микрофинансылык компаниялар (мындан ары – МФУ) үчүн милдеттүү болуп саналат.

3. МФУлар өз иш масштабына, мүнөзүнө жана түрлөрүнө ылайык келген ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү системасынын (антифрод-системанын) болушун жана натыйжалуу иштешин камсыз кылууга милдеттүү.

4. Ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү системасы кардарлардын жана МФУнун кызыкчылыктарын алдамчылык аракеттерден, анын ичинде кызматкерлердин, кардарлардын, үчүнчү жактардын, ошондой эле аффилирленген жактардын аракеттеринен коргоого багытталууга тийиш

2-глава. Саясат жана уюштуруу чаралары

5. МФУлар обочо туруп/аралыктан тейлөө системаларында Алдамчылыкка каршы аракеттенүү саясатын иштеп чыгууга жана бекитүүгө милдеттүү.

Саясат өзүнчө документ түрүндө түзүлүшү же МФУнун тобокелдиктерди башкаруу саясатынын бир бөлүгү болушу мүмкүн.

Саясатта кеминде төмөнкүлөр камтылышы зарыл:

- жетекчиликтин кардарларды обочо туруп/аралыктан тейлөө системаларында ички жана тышкы алдамчылыктан коргоого артыкчылык берүүсүн тастыктаган аракети;

- обочо туруп/аралыктан тейлөө системаларында алдамчылыкты убагында аныктоо, алдын алуу жана жол бербөө принциптери;

- тобокелдиктин бааланган деңгээлине шайкеш келген аныкталган алдамчылык учурларга же аракеттерине шайкеш жана өз убагында автоматташтырылган же жарым автоматташтырылган чараларды көрүү тартиби;

- алдамчылыкка каршы аракеттенүү чөйрөсүндө аракеттенбей коюулары же талапка ылайык аракеттерди көрбөгөндүгү үчүн МФУнун кызматкерлерине карата Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык колдонулуучу жоопкерчилик чаралары, анын ичинде коркунучтарга мониторинг жүргүзүү, каршы аракеттенүү чараларын иштеп чыгуу жана аларды колдонууга киргизүү, ошондой эле инциденттерге карата чара көрүү.

Саясат жылына кеминде бир жолу кайра каралып, актуалдаштырылууга тийиш.

МФУнун обочо туруп/аралыктан тейлөө системаларында алдамчылыкка каршы аракеттенүүнү жөнгө салган ички жол-жоболору жана документтери зарылчылыкка жараша, бирок эки жылда кеминде бир жолу колдонулуучу чаралардын натыйжалуулугун, мыкты эл аралык тажрыйбаны жана актуалдуу коркунучтарды эске алуу менен кайра каралууга тийиш.

МФУлар жогоруда көрсөтүлгөн жол-жоболорду жана документтерди тобокелдиктерди тескөө системасына интеграциялоого жана МФУнун тиешелүү кызматкерлеринин бардыгы алар менен таанышуусун камсыз кылууга милдеттүү.

3-глава. Антифрод-контролдоону техникалык ишке ашыруу

6. МФУлар ички сыяктуу эле, тышкы алдамчылыкка жол бербөө үчүн обочо туруп/аралыктан тейлөө маалыматтык системаларында алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү системаларын колдонууга киргизүүгө милдеттүү. Бул системалар обочо туруп/аралыктан тейлөө системалары аркылуу өткөрүлгөн ар бир транзакцияга алдамчылык тобокелдик боюнча мониторинг жүргүзүп, баа берип турууга тийиш. Бул системаларды эки ыкмада ишке ашырууга жол берилет:

- обочо туруп/аралыктан тейлөөнүн бардык автоматташтырылган системалары менен өз ара иш алып барган өзүнчө, көз карандысыз программалык же программалык-аппараттык комплекс түрүндө;

- алдамчылыкка каршы аракеттенүүнүн адистештирилген модулун түздөн-түз ар бир обочо туруп/аралыктан банктык тейлөө автоматташтырылган системаларына интеграциялоо аркылуу.

7. Обочо туруп/аралыктан тейлөө маалыматтык системаларындагы ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү системасы эрежелердин, шаблондордун жана талдоонун жыйынтыктарынын негизинде ар бир ишке ашырылган транзакцияга карата алдамчылык тобокелдигин баалоого тийиш.

Ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү системасы кеминде төмөнкүлөрдү камсыз кылышы зарыл:

- транзакцияларды базалык текшерүү;
- кардардын типтүү жүрүм-турум шаблондору менен салыштыруу (тиешелүү маалыматтар болгондо);
- алдын ала аныкталган критерийлер боюнча шектүү транзакцияларды бөгөттөө же токтотуу.

8. Маалыматтык системаларда ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү үчүн программалык камсыздоо колдонулганда, МФУ ишке ашырылган архитектуранын, иштөө принциптеринин, ушул жобонун талаптарына ылайык колдонуудагы тобокелдиктерди баалоо ыкмаларын толук чагылдыруу менен тиешелүү билдирүүнү Улуттук банктын дарегине жөнөтүүсү зарыл.

9. Толук автоматташтыруу мүмкүн болбогон учурда, жооптуу кызматкерлерге колго талдоого жол берилет.

4-глава. Тобокелдиктерди категорияга бөлүү жана инциденттер боюнча көрүлгөн аракеттер

10. Алдамчылык тобокелдигин баалоонун натыйжасында, система кеминде үч белгинин бирин ыйгарууга тийиш:

- төмөн тобокелдик: транзакция коопсуз;
- орточо тобокелдик: транзакция шектүү жана алдамчылык болушу мүмкүн;
- жогору тобокелдик: транзакция алдамчылык болуп саналат.

11. Кардардын стандарттуу иш-аракетинен олуттуу четтөөсүнүн же факторлордун жыйындысынын негизинде транзакцияга тобокелдиктин орточо деңгээлин ыйгарууда МФУлар аны милдеттүү түрдө текшерүүгө тийиш. Текшерүү МФУнун ыйгарым укуктуу кызматкери тарабынан автоматтык түрдө же колго жүргүзүлүшү мүмкүн. Текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча МФУ төмөнкү иш-аракеттердин бирин же бир нечесин аткарууга милдеттүү:

- жеткиликтүү байланыш каналдарын (мобилдик тиркеме, телефон жана башкалар) колдонуу менен мүмкүн болгон алдамчылык транзакция жөнүндө кардарга дароо маалымдоо;

- кардардан алдамчылык аракеттерге ниети жок экенин жана операцияны ыктыярдуу ишке ашыргандыгын тастыктаган маалыматтарды алганга чейин транзакцияны аткарууну токтотуу;

- тобокелдик деңгээлин кайра баалоо жана транзакцияга жаңы деңгээл ыйгаруу: төмөн же жогорку;

- алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү системанын эрежелерине жана шаблондорун тобокелдик деңгээли жогору транзакцияларды талдоодо аныкталган алдамчылык операциялары белгилери менен толуктоо аркылуу зарыл өзгөртүүлөрдү киргизүү;

- алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү системасында жүргүзүлгөн текшерүү жөнүндө толук маалыматтын, анын ичинде алынган жыйынтыктардын, маалыматтардын, чечим кабыл алган кызматкерлер жөнүндө маалыматтын жана кардарга берилген билдирүүлөрдүн кеминде 3 (үч) жыл сакталышын камсыз кылуу.

12. Төмөн тобокелдик деңгээли, колдонуучунун адаттагы иш-аракетине туура келген, андан бир аз гана четтеген же болбосо алгач

ыйгарылган орточо тобокелдик деңгээлинен кийин текшерүүдөн ийгиликтүү өткөн транзакцияларга ыйгарылууга тийиш.

13. МФУлар жогорку тобокелдик деңгээлин ыйгарууда шектүү же алдамчылык иш-аракеттерге байланыштуу идентификаторлордун жана атрибуттардын ички реестрин түзүүгө жана колдоого милдеттүү.

Реестрде кеминде төмөнкүлөр камтылышы зарыл:

- телефон номерлери;
- шектүү аракеттерди жасаган кардарлардын эсеп жазууларынын ID;
- ошол кардарга мүнөздүү эмес кирүүлөр ишке ашырылган түзүлүштөр;
- талдоонун жүрүшүндө аныкталган башка атрибуттар.

Бул реестр жаңы билдирмелер же операциялар боюнча тобокелдикти кийинки баалоодо, бөгөттөө же кошумча текшерүү мүмкүнчүлүгү менен колдонулушу керек.

14. Төмөнкүлөргө байланыштуу операциялардын баардыгына алдамчылык тобокелдигин баалоо жүргүзүлүүгө тийиш:

- микрокредиттерди берүү;
- кардар жөнүндө негизги маалыматты (байланыш маалыматтары, реквизиттер ж.б.) өзгөртүү;
- кыска убакыт ичинде кредит алууга кайрадан билдирме берүү;
- карыздык каражаттарды мурда шектүү катары байкалган эсептерге которуу (анын ичинде реестрден алынган);
- карызды мурда кардар менен байланышы жок булактардан төлөө;
- МФУ тарабынан ички саясаттын алкагында аныкталган башка операциялар.

5-глава. Алдамчылык операциялардын негизги белгилери

15. Операцияларды жана билдирмелерди баалоо иши кардардын иш-аракеттеринин профилиндеги четтөөлөрдү же шектүү белгилерди аныктаган эрежелердин жана шаблондордун топтомуна негизделүүгө тийиш, аларга төмөнкүлөр кирет, бирок булар менен гана чектелбейт:

- бир кардардан же кардарлар тобунан кредит алууга берилген билдирмелердин санынын аномалдуу көбөйүшү;
- ар башка кардарлардан келген арыздардын окшоштугу (IP-даректер, түзүлүштөр, суммалар ж.б.);
- кредиттин суммасынын же мөөнөттөрүнүн карыз алуучунун типтүү профилине дал келбестиги;
- арыз кардар үчүн мүнөздүү эмес аномалдуу убакытта берилиши;
- жаңы мобилдик түзүлүштү колдонуу;
- системада көп жолу ийгиликсиз авторизациядан өтүү аракеттери;
- байланыш маалыматын тез-тез алмаштыруу;
- операциянын белгилүү алдамчылык схемаларынын белгилерине дал келиши;
- анкеталык маалыматтардын (үй кожойкеси, жумушсуз ж.б.) транзакциялардын жыштыгына жана суммасына дал келбестиги;
- жеткиликтүүлүк режиминин өзгөрүшү, жаңы авторизация ыкмаларын кошуу же бул кардар үчүн мүнөздүү эмес кирүү ыкмасын өзгөртүү;
- МФУнун алдамчылыкты алдын алуу боюнча саясатынын алкагында аныкталган башка критерийлер.

6-глава. Операцияларды токтотуу жана кардарлар менен өз ара иш алып баруу милдеттери

16. МФУ төмөнкү учурларда операцияларды 30 күнгө чейин токтото турууга же бөгөт коюуга милдеттүү:

- ушул Жобонун 15-пунктунда белгиленген алдамчылык операциялардын негизги белгилерине ылайык келген белгилер аныкталса;
- кардардан операцияны өз алдынча ишке ашыргандыгын түздөн-түз тастыктаган маалымат жок болсо;
- кардар алдамчылык иш-аракеттер жөнүндө билдирсе.

17. МФУлар аралыктан тейлөө системаларында жеке адамдар алдамчылык иш-аракеттери жөнүндө билдирме берүү жана

андан кийин укук коргоо органдарына кайрылуусу үчүн тиешелүү документтерди түзүү мүмкүнчүлүгүн караштырышы керек.

Мындай мүмкүнчүлүк төмөнкүлөрдү камсыз кылган өзүнчө функция түрүндө ишке ашырылууга тийиш:

- МФУнун бөлүмдөрүнө кайрылуусуз эле күнү-түнү жеткиликтүү болууга;

- алдамчылык операциялар жөнүндө билдирүүлөрдү берүү үчүн гана каралган өзүнчө байланыш каналынын болушу;

- транзакциянын негизги параметрлерин көрсөтүү мүмкүнчүлүгү менен билдирүүнү жөнөкөй, интуитивдик түшүнүктүү формада берүү: даталар, суммалар, алуучунун реквизиттери, жагдайлардын сүрөттөлүшү жана далилдердин болушу;

- МФУнун маалыматтык системаларында билдирүү берүү фактысын убактысын жана кардардын идентификаторун автоматтык түрдө белгилөө менен каттоо;

- транзакцияны токтотуу жана талдоо жол-жобосун баштоо.

Көрсөтүлгөн функция аркылуу берилген билдирүү дароо каралып, транзакцияны баалоо боюнча тиешелүү чаралар көрүлгөндөн кийин кардарга көрүлгөн чаралар, анын ичинде укук коргоо органдарына кайрылуу боюнча сунуш-көрсөтмөлөр жөнүндө маалымдоо зарыл.

18. МФУлар кардарга жеткиликтүү байланыш каналдары (мобилдик тиркеме, электрондук почта, кыска билдирүүлөр кызматы (SMS), телефон чалуу жана башка байланыш каналдары) аркылуу операция токтотулгандыгы жөнүндө дароо маалымдоого милдеттүү.

7-глава. Идентификаторлордун тизмесин жүргүзүү жана кайталоолорго мониторинг жүргүзүү

19. Тейлөөгө тыюу салынган идентификаторлор боюнча бардык транзакциялар кардарга талапка ылайык маалымдоо менен четке кагылууга тийиш.

МФУлар идентификаторлорду тейлөөгө тыюу салынган реестрге киргизүү тартибин, ошондой эле каталар аныкталганда же операция кардар тарабынан өз алдынча жүргүзүлгөндүгү тастыкталган

учурда жазууларды андан чыгаруу тартибин жөнгө салган ички жол-жоболорду жана документтерди иштеп чыгууга тийиш.

Тейлөөгө тыюу салынган идентификаторлорго карата транзакция ишке ашырылгандыгы фактылары аныкталган учурда, ошондой эле кредиттерди берүүдө Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында белгиленген талаптар бузулгандыгы фактылары аныкталган учурда, МФУлар кардарга мындай транзакциянын натыйжасында келтирилген зыяндын ордун толтурууга милдеттүү.

20. Тейлөөгө тыюу салынган идентификаторлордун реестри мамлекеттик органдардан жана Улуттук банк аркылуу алынган тигил же бул кардардын идентификаторунун алдамчылык мүнөзү жөнүндө так маалыматтын негизинде МФУнун ыйгарым укуктуу кызматкерлери тарабынан колго толукталышы мүмкүн.

21. Тейлөөгө тыюу салынган идентификаторлор реестри, жазуулардын толуктугун жана коопсуз сакталышын камсыз кылуу менен МФУнун кызматкерлеринин жана үчүнчү жактардын уруксатсыз кийлигишүүсүнө жол бербөө менен коопсуз жүргүзүлүүгө тийиш.

Реестрге кирүүгө көп факторлуу аутентификацияны колдонуу менен МФУнун ыйгарым укуктуу кызматкерлерине гана уруксат берилет.

22. Системадагы бардык өзгөртүүлөр жооптуу адамды, өзгөртүүлөрдү киргизүү убактысын жана түзөтүү үчүн негиздерди көрсөтүү менен жагдайларды каттоо журналында катталууга тийиш. Жагдайларды каттоо журналынан алынган маалыматтар кеминде 5 жыл сакталууга тийиш.

8-глава. Алдамчылыкка каршы аракеттерди көрүү системанын (антифрод-система) натыйжалуулугун баалоо

23. МФУлар алдамчылыкка каршы аракеттенүү чараларынын натыйжалуулугуна мониторинг жүргүзүү системаларын, анын ичинде төмөнкү көрсөткүчтөрдү иштеп чыгып, ишке киргизүүгө тийиш:

- алдын ала бөгөт коюлган алдамчылык учурларынын саны;
- туура эмес аныкталып, токтотулган операциялардын үлүшү (жаңылыш бөгөт коюлган транзакциялар);

- жагдайларга карата чара көрүү убактысы;

- аныкталган жана документтештирилген алдамчылык ыкмаларынын саны.

24. Натыйжалуулукту баалоо жыйынтыктары документтештирилүүгө жана Улуттук банкка чейрек ичинде кеминде 1 (бир) жолу берилүүгө тийиш.

9-глава. Системаны тесттен өткөрүү жана актуалдаштыруу боюнча милдеттер

25. МФУлар системалардын натыйжалуулугун, тактыгын жана жаңы кооптуу учурларга туруштук берүү мүмкүнчүлүгүн баалоо үчүн ички жана тышкы алдамчылыкка каршы аракеттенүү системаларын үзгүлтүксүз негизде тесттен өткөрүп турууга тийиш.

Тест жылына кеминде бир жолу, ошондой эле системага олуттуу өзгөртүүлөр киргизилгенде жүргүзүлөт.

Төмөнкү тесттердин түрлөрү милдеттүү түрдө өткөрүлүүгө тийиш:

- системанын туруктуулугун текшерүү үчүн массалык алдамчылык чабуулдарынын моделин түзүү каралган стресс-тесттер;

- алдамчылык схемаларынан корголушун тесттен өткөрүү;

- алдамчылыктын актуалдуу ыкмаларынын жана түрлөрүнүн негизинде жаңы алгоритмдерди тесттен өткөрүү.

Тесттен өткөрүүнүн жыйынтыгы боюнча МФУлар аныкталган жогору деңгээлде маанилүү чабал жактарын четтетүү үчүн 30 (отуз) жумуш күнү ичинде, ал эми башка учурларда – 60 (алтымыш) жумуш күнү ичинде, тиешелүү коррективкалаоо чараларын иштеп чыгып, колдонууга киргизүүгө тийиш. Мөөнөттөр МФУнун техникалык корутундусунун негизинде узартылышы мүмкүн.

26. МФУлар тестирилөөнүн жыйынтыктарын документтештирүүгө жана аларды жыл сайын Улуттук банкка 1-февралга чейин берүүгө тийиш.

Тестирилөө боюнча документтер кеминде 5 жыл сакталууга тийиш.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 23-октябрындагы
№ 2025-П-09/55-2-(НПА)
Токтому

Кредиттер боюнча талап кылуу укугу түрүндө күрөөлүк камсыздоонун максималдуу көлөмүн аныктоо жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 27-ноябрындагы № 45/13 токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан кайра каржылоо жана ликвиддүүлүктү колдоо максатында кредиттик аукциондорду өткөрүү тартиби жөнүндө» жобонун 41-1-пунктунда көрсөтүлгөн кредиттер боюнча талап кылуу укугу түрүндө күрөөлүк камсыздоонун максималдуу көлөмү күрөөлүк камсыздоонун жалпы көлөмүнө карата төмөнкүдөй пайыздык катышта белгиленсин:

- Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын кредиттик аукциондорунун алкагында коммерциялык банктарга берилүүчү кредиттер үчүн 70 пайыздан ашык эмес;

- Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын кредиттик аукциондорунун алкагында коммерциялык банктарга андан ары банк эмес финансы-кредит уюмдарын кредиттөө үчүн берилүүчү кредиттер үчүн 80 пайыздан ашык эмес.

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен коммерциялык банктарды, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, микрофинансылык компанияларды, микрокредиттик компанияларды жана «Микрофинансылык уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин тааныштырсин.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү токтом кабыл алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Банк эмес уюмдарды көзөмөлдөө башкармалыгын, Банктык көзөмөл башкармалыгын, Бухгалтердик эсепке алуу жана отчеттуулук башкармалыгын, Акча-кредит саясаты башкармалыгын жана Юридика башкармалыгын тааныштырсин.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Акча-кредиттик операциялар башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 23-октябрындагы
№ 2025-П-12/55-3-(НПА)
Токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин:

1) 2003-жылдын 19-февралындагы № 4/2 «Кыргыз Республикасынын аймагында микрофинансылык уюмдарынын ишин жөнгө салуунун эрежелери жөнүндө»;

2) 2009-жылдын 23-декабрындагы № 50/7 «Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

3) 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө»;

4) 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/13 «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

5) 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/14 «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик

тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

6) 2013-жылдын 23-декабрындагы № 52/7 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздарда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

7) 2014-жылдын 30-майындагы № 24/11 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдардын ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү тууралуу»;

8) 2016-жылдын 28-сентябрындагы № 40/5 «Кыргыз Республикасынын аймагында насыялык бюролордун ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү тууралуу»;

9) 2019-жылдын 1-ноябрындагы № 2019-П-33/55-2-(НФКУ) «Турак жай-сактык кредиттик компаниялардын ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү жөнүндө»;

10) 2022-жылдын 18-майындагы № 2022-П-12/31-1-(БС) «Кыргыз Республикасында синдикатталган кредиттөөнү ишке ашыруу тартиби жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

11) 2023-жылдын 18-декабрындагы № 2023-П-17/79-3-(НФКУ) «Кредиттик бюролордун ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу».

12) 2024-жылдын 28-февралындагы № 2024-П-12/8-3-(НПА) «Кепилдик фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү тууралуу».

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом 2025-жылдын 1-ноябрынан тартып күчүнө кирет.

4. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы токтом жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен коммерциялык банктарды, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, «Микрофинансылык уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, микрофинансылык уюмдарды, кредиттик союздарды, гарантиялык фонддорду тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү токтом кабыл алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Банктык көзөмөл башкармалыгын, Банк эмес уюмдарды көзөмөлдөө башкармалыгын, Юридика башкармалыгын, Керектөөчүлөрдүн укугун коргоо бөлүмүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 23-октябрындагы
№ 2025-П-12/55-3-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2003-жылдын 19-февралындагы № 4/2 «Кыргыз Республикасынын аймагында микрофинансылык уюмдарынын ишин жөнгө салуунун эрежелери жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын аймагында микрофинансылык уюмдарынын ишин жөнгө салуунун эрежелеринин:

1) 7.8.2-пунктунун 2-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2) кеминде эки кредиттик бюродон карыз алуучу жөнүндө маалыматты (кредиттик отчетторду) жана МКАнын каалоосу боюнча карыз алуучу менен байланыштуу жактар жөнүндө маалыматты (эгерде алардын Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык макулдугу болсо) талап кылууга;».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 23-декабрындагы № 50/7 «Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кредиттик союздарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдык талаптар жөнүндө» жобо:

1) төмөнкү мазмундагы 1.5-пункт менен толукталсын:

«1.5. Кредиттик бүтүм түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу (мындан ары – өзүнө-өзү тыюу салуу) – жеке адамдын «Насыялык маалымат алмашуу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына ылайык аны менен кредиттик келишим же акча каражаттарын жана (же) башка мүлктү карызга берүү каралган башка

келишим (мындан ары – кредиттик келишим) түзүүгө тыюу салуу жөнүндө өз алдынча эрк билдирүүсү.

Өзүнө-өзү тыюу салууну белгилөө, ошондой эле өзүнө-өзү тыюу салууну алып салуу жеке адам тарабынан Кыргыз Республикасынын Электрондук кызмат көрсөтүүлөр мамлекеттик порталы аркылуу же Улуттук банк тарабынан аныкталуучу башка ыкмада акысыз өз алдынча жүзөгө ашырылат. Белгиленген өзүнө-өзү тыюу салуу, ушул өзүнө-өзү тыюу салуу белгиленгенге чейин насыялык уюмдар менен түзүлгөн кредиттик келишимдерге карата кайтарым күчкө ээ эмес. Кредиттик келишимдерди түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалымат өзүнө-өзү тыюу салууну белгилеген насыялык маалымат субъектинин тандоосу боюнча насыялык бюролорго жөнөтүлөт. Кредиттик союздар кредиттик келишимдерди түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу (тыюу салууну алып салуу) жөнүндө маалыматты алуу максатында учурдагы насыялык бюролор менен системалар аралык интеграцияны камсыздайт.

Өзүнө-өзү тыюу салууну киргизүүнү баштоо, узактыгы жана аяктоо мөөнөттөрүн аныктоо тартиби, ошондой эле өзүнө-өзү тыюу салууну белгилөө формасы жана ага карата талаптар (тыюу салууну алып салуу) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 28-сентябрындагы № 40/5 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын аймагында насыялык бюролордун ишин жөнгө салуу эрежелеринде белгиленген.»;

2) 3.2.2-пунктунун:

- он алтынчы абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- кредиттик маалымат субъектинин жана (же) кредиттик бюронун маалыматтарда аныкталган каталар жана дал келбөөчүлүктөр боюнча талабынын негизинде мурда кредиттик бюрого берилген кредиттик маалыматка өзгөртүүлөрдү киргизүү»;

- он сегизинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Кредиттик союз, бардык карыз алуучулар боюнча маалыматты кошо алганда, кредиттик бюролорго сунуштаган кредиттик маалыматтын бурмаланышы, ошондой эле толугу менен сунушталышы үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына ылайык жоопкерчилик тартат.»;

3) 5.1.3-пунктунун үчүнчү абзацынын жетинчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Мындан тышкары, кеминде эки кредиттик бюродон карыз алуучу жөнүндө жана кредиттик союздун каалоосу боюнча карыз алуучу менен байланыштуу жактар жөнүндө (мыйзам талаптарына ылайык алардын макулдугу болсо) маалыматты (кредиттик отчет) талап кылуу зарыл.»;

4) төмөнкү мазмундагы 5.1.3-1-пункт менен толукталсын:

«5.1.3-1. Кредиттик келишимге кол коюуга чейин кредиттик союз иштеп жаткан кредиттик бюролордон кардардын кредиттик келишимдерди түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуусу бар/жок экендиги же мындай тыюу салуу алынып салынгандыгы жөнүндө маалыматты талап кылууга милдеттүү.

Кардар тарабынан кредиттик келишимди түзүүгө колдонуудагы өзүнө-өзү тыюу салуу белгиленген болсо кредиттик союз кредиттик келишимди түзүүдөн баш тартууга тийиш. Кредиттик келишимди түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу бар экендиги жөнүндө суроо-талап кредиттик бюрого кардардын макулдугусуз жөнөтүлүшү мүмкүн.

Кредиттик союз тарабынан бул талаптарды бузуу менен түзүлгөн кредиттик келишим жараксыз болуп саналат.»;

5) Жобонун 1-тиркемесинин I бөлүгүнүн:

- 2-1-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2-1. Кредиттик бюролордон карыз алуучу боюнча кредиттик отчеттор.»;

- төмөнкү мазмундагы 2-3-пункт менен толукталсын:

«2-3. Өзүнө-өзү тыюу салуу бар/жок экендиги (алып салуу) жөнүндө маалымат.».

3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан коммерциялык банктарда жана башка финансы-кредит уюмдарында

кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобо:

1) төмөнкү мазмундагы 3-5-пункт менен толукталсын:

«3-5. Кредиттик бүтүм түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу (мындан ары – өзүнө-өзү тыюу салуу) – жеке адамдын «Насыялык маалымат алмашуу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына ылайык, финансы-кредит уюму аны менен кредиттик келишим же акча каражаттарын жана (же) башка мүлктү карызга берүү каралган башка келишим (мындан ары – кредиттик келишим) түзүүгө тыюу салуу жөнүндө өз алдынча эрк билдирүүсү.

Өзүнө-өзү тыюу салууну белгилөө, ошондой эле өзүнө-өзү тыюу салууну алып салуу жеке адам тарабынан Кыргыз Республикасынын Электрондук кызмат көрсөтүүлөр мамлекеттик порталы аркылуу же Улуттук банк тарабынан аныкталуучу башка ыкмада акысыз өз алдынча жүзөгө ашырылат. Белгиленген өзүнө-өзү тыюу салуу, ушул өзүнө-өзү тыюу салуу белгиленгенге чейин насыялык уюмдар менен түзүлгөн кредиттик келишимдерге карата кайтарым күчкө ээ эмес. Кредиттик келишимдерди түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалымат өзүнө-өзү тыюу салууну белгилеген насыялык маалымат субъектинин тандоосу боюнча насыялык бюролорго жөнөтүлөт. Банктар кредиттик келишимдерди түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу (тыюу салууну алып салуу) жөнүндө маалыматты алуу максатында учурдагы насыялык бюролор менен системалар аралык интеграцияны камсыздайт.

Өзүнө-өзү тыюу салууну киргизүүнү баштоо, узактыгы жана аяктоо мөөнөттөрүн аныктоо тартиби, өзүнө-өзү тыюу салууну белгилөө формасы жана ага карата талаптар (тыюу салууну алып салуу) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 28-сентябрындагы № 40/5 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын аймагында насыялык бюролордун ишин жөнгө салуу эрежелеринде белгиленген.»;

2) 30-пункттун 2-пунктчасынын алтынчы сүйлөмү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Мындан тышкары, кеминде эки кредиттик бюродон карыз алуучу жөнүндө жана банктын каалоосу боюнча карыз алуучу менен

байланыштуу жактар жөнүндө (мыйзам талаптарына ылайык алардын макулдугу болсо) маалыматты (кредиттик отчет) талап кылуу зарыл.»;

3) 30-1-пунктунун:

- тогузунчу абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- кредиттик маалымат субъектинин жана (же) кредиттик бюронун маалыматтарда аныкталган каталар жана дал келбөөчүлүктөр боюнча талабынын негизинде мурда кредиттик бюрога берилген кредиттик маалыматка өзгөртүүлөрдү киргизүү;»;

- он экинчи абзацтагы «кредиттик бюрога» деген сөздөр «кредиттик бюролорго» деген сөздөргө алмаштырылсын;

4) 34-пункту төмөнкү мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«Кредиттик келишимге кол коюуга чейин банк иштеп жаткан кредиттик бюролордон кардардын кредиттик келишимдерди түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуусу бар/жок экендиги же мындай тыюу салуу алынып салынгандыгы жөнүндө маалыматты талап кылууга милдеттүү.

Кардар тарабынан кредиттик келишимди түзүүгө колдонуудагы өзүнө-өзү тыюу салуу белгиленген болсо банк кредиттик келишимди түзүүдөн баш тартууга тийиш. Кредиттик келишимди түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу бар экендиги жөнүндө суроо-талап кредиттик бюрога кардардын макулдугусуз жөнөтүлүшү мүмкүн.

Банк тарабынан бул талаптарды бузуу менен түзүлгөн кредиттик келишим жараксыз болуп саналат.»;

5) Жобонун 1-тиркемесинин I бөлүгүнүн:

- 2-1-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2-1. Кредиттик бюролордон карыз алуучу боюнча кредиттик отчеттор.»;

- төмөнкү мазмундагы 2-2-пункт менен толукталсын:

«2-2. Өзүнө-өзү тыюу салуу бар/жок экендиги (алып салуу) жөнүндө маалымат.».

4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/13 «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдиктери тескөө боюнча минималдуу талаптар

жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобо:

1) төмөнкү мазмундагы 3-5-пункт менен толукталсын:

«3-5. Кредиттик бүтүм түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу (мындан ары – өзүнө-өзү тыюу салуу) – жеке адамдын «Насыялык маалымат алмашуу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына ылайык, финансы-кредит уюму аны менен акча каражаттарын жана (же) башка мүлктү карызга берүү каралган каржылоо келишимин же башка келишимди (мындан ары – каржылоо келишими) түзүүгө тыюу салуу жөнүндө өз алдынча эрк билдирүүсү.

Өзүнө-өзү тыюу салууну белгилөө, ошондой эле өзүнө-өзү тыюу салууну алып салуу жеке адам тарабынан Кыргыз Республикасынын Электрондук кызмат көрсөтүүлөр мамлекеттик порталы аркылуу же Улуттук банк тарабынан аныкталуучу башка ыкмада акысыз өз алдынча жүзөгө ашырылат. Белгиленген өзүнө-өзү тыюу салуу, ушул өзүнө-өзү тыюу салуу белгиленгенге чейин насыялык уюмдар менен түзүлгөн каржылоо келишимдерине карата кайтарым күчкө ээ эмес. Каржылоо келишимдерин түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалымат өзүнө-өзү тыюу салууну белгилеген насыялык маалымат субъектинин тандоосу боюнча насыялык бюролорго жөнөтүлөт. Банктар каржылоо келишимдерин түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу (тыюу салууну алып салуу) жөнүндө маалыматты алуу максатында учурдагы насыялык бюролор менен системалар аралык интеграцияны камсыздайт.

Өзүнө-өзү тыюу салууну киргизүүнү баштоо, узактыгы жана аяктоо мөөнөттөрүн аныктоо тартиби, өзүнө-өзү тыюу салууну белгилөө формасы жана ага карата талаптар (тыюу салууну алып салуу) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 28-сентябрындагы № 40/5 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын аймагында насыялык бюролордун ишин жөнгө салуу эрежелеринде белгиленген.»;

2) 34-пункттин бешинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Мындан тышкары, кеминде эки кредиттик бюродон кардар/өнөктөш жөнүндө жана банктын каалоосу боюнча кардар/өнөктөш менен байланыштуу жактар жөнүндө (мыйзам талаптарына ылайык алардын макулдугу болсо) маалыматты (кредиттик отчет) талап кылуу зарыл.»;

3) 34-1-пунктунун:

- тогузунчу абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- кредиттик маалымат субъектинин жана (же) кредиттик бюронун маалыматтарда аныкталган каталар жана дал келбөөчүлүктөр боюнча талабынын негизинде мурда кредиттик бюрога берилген кредиттик маалыматка өзгөртүүлөрдү киргизүү.»;

- он экинчи абзацтагы «кредиттик бюрога» деген сөздөр «кредиттик бюролорго» деген сөздөргө алмаштырылсын;

4) 38-пункт төмөнкү мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«Каржылоо келишимине кол коюуга чейин банк иштеп жаткан кредиттик бюролордон кардардын каржылоо келишимдерин түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуусу бар/жок экендиги же мындай тыюу салуу алынып салынгандыгы жөнүндө маалыматты талап кылууга милдеттүү.

Кардар тарабынан каржылоо келишимин түзүүгө колдонуудагы өзүнө-өзү тыюу салуу белгиленген болсо банк каржылоо келишимин түзүүдөн баш тартууга тийиш. Каржылоо келишимин түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу бар экендиги жөнүндө суроо-талап кредиттик бюрога кардардын макулдугусуз жөнөтүлүшү мүмкүн.

Банк тарабынан бул талаптарды бузуу менен түзүлгөн каржылоо келишими жараксыз болуп саналат.»;

5) Жобонун 1-тиркемесинин I бөлүгүнүн:

- 2-1-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2-1. Кредиттик бюролордон карыз алуучу боюнча кредиттик отчеттор.»;

- төмөнкү редакциядагы 2-2-пункт менен толукталсын:

«2-2. Өзүнө-өзү тыюу салуу бар/жок экендиги (алып салуу) жөнүндө маалымат.».

5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/14 «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Аманаттарды (депозиттерди) тартуу менен иш алып барбаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

1) 5-пункту төмөнкү мазмундагы абзацтары менен толукталсын:

«Кредиттик бүтүм түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу (мындан ары – өзүнө-өзү тыюу салуу) – жеке адамдын «Насыялык маалымат алмашуу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына ылайык, финансы-кредит уюму аны менен кредиттик келишим же акча каражаттарын жана (же) башка мүлктү карызга берүү каралган башка келишим (мындан ары – кредиттик келишим) түзүүгө тыюу салуу жөнүндө өз алдынча эрк билдирүүсү.

Өзүнө-өзү тыюу салууну белгилөө, ошондой эле өзүнө-өзү тыюу салууну алып салуу жеке адам тарабынан Кыргыз Республикасынын Электрондук кызмат көрсөтүүлөр мамлекеттик порталы аркылуу же Улуттук банк тарабынан аныкталуучу башка ыкмада акысыз өз алдынча жүзөгө ашырылат. Белгиленген өзүнө-өзү тыюу салуу, ушул өзүнө-өзү тыюу салуу белгиленгенге чейин насыялык уюмдар менен түзүлгөн кредиттик келишимдерге карата кайтарым күчкө ээ эмес. Кредиттик келишимдерди түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалымат өзүнө-өзү тыюу салууну белгилеген насыялык маалымат субъектинин тандоосу боюнча насыялык бюролорго жөнөтүлөт. МФУлар кредиттик келишимдерди түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу (тыюу салууну алып салуу) жөнүндө маалыматты алуу максатында учурдагы насыялык бюролор менен системалар аралык интеграцияны камсыздайт.

Өзүнө-өзү тыюу салууну киргизүүнү баштоо, узактыгы жана аяктоо мөөнөттөрүн аныктоо тартиби, өзүнө-өзү тыюу салууну белгилөө формасы жана ага карата талаптар (тыюу салууну алып салуу) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 28-сентябрындагы № 40/5 токтому менен бекитилген

Кыргыз Республикасынын аймагында насыялык бюролордун ишин жөнгө салуу эрежелеринде белгиленген.»;

2) 13-пункттун 5-пунктчасынын:

- онунчу абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- кредиттик маалымат субъектинин жана (же) кредиттик бюронун маалыматтарда аныкталган каталар жана дал келбөөчүлүктөр боюнча талабынын негизинде мурда кредиттик бюрога берилген кредиттик маалыматка өзгөртүүлөрдү киргизүү;»;

- он экинчи абзацтагы «кредиттик бюрога» деген сөздөр «кредиттик бюролорго» деген сөздөргө алмаштырылсын;

3) 20-пункттун:

- 2-1-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2-1) кеминде эки кредиттик бюродон карыз алуучу жөнүндө маалыматты (кредиттик отчетту) жана МФУнун каалоосу боюнча карыз алуучу менен байланыштуу жактар жөнүндө маалыматты (эгерде алардын Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык макулдугу болсо) талап кылууга;»;

- 7-пунктча төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«7) кредиттик келишимге кол коюуга чейин МФУ учурда иштеп жаткан кредиттик бюролордон кардардын кредиттик келишимдерди түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуусу бар/жок экендиги же мындай тыюу салуу алынып салынгандыгы жөнүндө маалыматты талап кылууга тийиш. Кардар тарабынан кредиттик келишимди түзүүгө колдонуудагы өзүнө-өзү тыюу салуу белгиленген болсо МФУ кредиттик келишимди түзүүдөн баш тартууга тийиш. Кредиттик келишимди түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу бар экендиги жөнүндө суроо-талап кредиттик бюрога кардардын макулдугусуз эле жөнөтүлүшү мүмкүн. МФУ тарабынан бул талаптарды бузуу менен түзүлгөн кредиттик келишим жараксыз болуп саналат;»;

- төмөнкү мазмундагы 8-пунктча менен толукталсын:

«8) кардарга МФУда белгиленген тартипте кредит берүү/кредит берүүдөн баш тартуу жөнүндө маалымдоо, анын МФУ тарабынан белгиленген формасы Журналга катталат.»;

4) жобонун 1-тиркемесинин I бөлүгүнүн:

- 1-пункттун 3- пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«3) кредиттик бюролордон карыз алуучу боюнча кредиттик отчеттор;»;

- 1-пункт төмөнкү мазмундагы 3-1- пунктчасы менен толукталсын:

«3-1) өзүнө-өзү тыюу салуу бар/жок экендиги (алып салуу) жөнүндө маалымат;»;

- 13-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«13. Кредиттик бюролордон кепилдик берүүчү боюнча кредиттик отчеттор.».

6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-декабрындагы № 52/7 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздарда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар» жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздарда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобо:

1) төмөнкү мазмундагы 10-2-пункт менен толукталсын:

«10-2. Кредиттик бүтүм түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу (мындан ары – өзүнө-өзү тыюу салуу) – жеке адамдын «Насыялык маалымат алмашуу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына ылайык, финансы-кредит уюму аны менен акча каражаттарын жана (же) башка мүлктү карызга берүү каралган каржылоо келишимин же башка келишим (мындан ары – каржылоо келишими) түзүүгө тыюу салуу жөнүндө өз алдынча эрк билдирүүсү.

Өзүнө-өзү тыюу салууну белгилөө, ошондой эле өзүнө-өзү тыюу салууну алып салуу жеке адам тарабынан Кыргыз Республикасынын Электрондук кызмат көрсөтүүлөр мамлекеттик порталы аркылуу же Улуттук банк тарабынан аныкталуучу башка ыкмада акысыз өз алдынча жүзөгө ашырылат. Белгиленген өзүнө-өзү тыюу салуу, ушул өзүнө-өзү тыюу салуу белгиленгенге чейин насыялык уюмдар менен түзүлгөн каржылоо келишимине карата кайтарым күчкө ээ эмес. Каржылоо келишимдерин түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалымат өзүнө-өзү тыюу салууну белгилеген насыялык маалымат субъектинин тандоосу боюнча насыялык

бюролорго жөнөтүлөт. Кредиттик союздар кредиттик келишимдерди түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу (тыюу салууну алып салуу) жөнүндө маалыматты алуу максатында учурдагы насыялык бюролор менен системалар аралык интеграцияны камсыздайт.

Өзүнө-өзү тыюу салууну киргизүүнү баштоо, узактыгы жана аяктоо мөөнөттөрүн аныктоо тартиби, өзүнө-өзү тыюу салууну белгилөө формасы жана ага карата талаптар (тыюу салууну алып салуу) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 28-сентябрындагы № 40/5 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын аймагында насыялык бюролордун ишин жөнгө салуу эрежелеринде белгиленген.»;

2) 18-1-пункттун:

- онунчу абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- кредиттик маалымат субъектинин жана (же) кредиттик бюронун маалыматтарда аныкталган каталар жана дал келбөөчүлүктөр боюнча талабынын негизинде мурда кредиттик бюрога берилген кредиттик маалыматка өзгөртүүлөрдү киргизүү.»;

- он экинчи абзацтагы «кредиттик бюрога» деген сөздөр «кредиттик бюролорго» деген сөздөргө алмаштырылсын;

3) 25-пункттун 2-пунктчасынын бешинчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Мындан тышкары, кредиттик союз кардардын макулдугу менен кардар/өнөктөш жөнүндө (кредиттик отчетту) жана кредиттик союздун каалоосу боюнча кеминде эки кредиттик бюродон кардар/өнөктөш менен байланыштуу жактар (мыйзамдарга ылайык алардын макулдугу боюнча) тууралуу маалыматты талап кылууга тийиш.»;

4) төмөнкү мазмундагы 26-1-пункт менен толукталсын:

«26-1. Каржылоо келишимине кол коюуга чейин кредиттик союз иштеп жаткан кредиттик бюролордон кардардын каржылоо келишимдерин түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуусу бар/жок экендиги же мындай тыюу салуу алынып салынгандыгы жөнүндө маалыматты талап кылууга тийиш. Кардар тарабынан каржылоо келишимин түзүүгө колдонуудагы өзүнө-өзү тыюу салуу белгиленген болсо кредиттик союз каржылоо келишимин түзүүдөн баш тартууга тийиш. Каржылоо келишимин түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу бар экендиги жөнүндө суроо-талап кредиттик бюрога кардардын макулдугусуз

жөнөтүлүшү мүмкүн. Кредиттик союз тарабынан бул талаптарды бузуу менен түзүлгөн каржылоо келишими жараксыз болуп саналат.»;

5) Жобонун 1-тиркемесинин I бөлүгүнүн:

- 2-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2. Кредиттик бюролордон кардар боюнча кредиттик отчеттор.»;

- төмөнкү мазмундагы 2-2-пункт менен толукталсын:

«2-2. Өзүнө-өзү тыюу салуу бар/жок экендиги (алып салуу) жөнүндө маалымат.».

7. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 30-майындагы № 24/11 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдардын ишин жөнгө салуу эрежелерин» бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдардын ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

1) 47-1-пунктунун 2-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2) кеминде эки кредиттик бюродон кардар жөнүндө (кредиттик отчет) жана МКАнын каалоосу боюнча кардар менен байланыштуу жактар (Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык алардын макулдугу болгон шартта) жөнүндө маалыматтын болушу;».

8. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 28-сентябрындагы № 40/5 «Кыргыз Республикасынын аймагында насыялык бюролордун ишин жөнгө салуу эрежелерин» бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын аймагында насыялык бюролордун ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

1) 2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2. Эрежелердин талаптары насыялык маалымат менен алмашуу ишин жүзөгө ашыруу лицензиясына жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматка ээ бардык юридикалык жактарга таркатылат жана анда төмөнкү талаптар аныкталган:

- насыялык таржымалдын жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматтын коопсуздугун камсыз кылуу;
- насыялык бюронун ишкердикти жүзөгө ашыруусу;
- маалыматтардын аныктыгын жана сакталышын камсыз кылуу;
- насыялык отчетту жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматты сунуштоо;
- насыялык таржымалга өзгөртүүлөрдү жөнгө салуу;
- насыялык бюронун отчету;
- насыялык бюронун ишине ички аудитти уюштуруу.»;

2) 3-пунктун:

- үчүнчү абзац төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«насыялык маалымат субъекти - карыз алуучу (карызгер), лизинг алуучу, ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык келишим боюнча кардар, кепилдик берүүчү, гарант катары иш алып барган юридикалык жак же жеке адам же болбосо түзүлгөн жарандык-укуктук келишимге ылайык кредитор алдында башка финансылык карызга же милдеттенмеге ээ, кредиттик бүтүм түзүүгө тыюу салган жеке адам»;»;

- алтынчы абзац төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«насыялык бүтүм - насыя, зайым, лизинг, факторинг келишимдери жана акча каражаттарын жана башка мүлктү карызга берүү каралган башка келишимдер, ошондой эле колдонулуп жаткан терминологиянын өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык келишимдер»;»;

- төмөнкү мазмундагы жетинчи абзац менен толукталсын:

«насыялык бүтүм түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу (мындан ары - өзүнө-өзү тыюу салуу) - жеке адамдын «Насыялык маалымат алмашуу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын жана ушул Эрежелердин талаптарына ылайык банк же банк эмес финансы-кредит уюм тарабынан аны менен кредиттик бүтүм түзүүгө тыюу салуу белгилөөгө өз алдынча эрк билдирүүсү»;»;

- тогузунчу абзац төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«насыялык бюро - насыялык маалымат жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалымат алмашуу боюнча кызматтарды сунуштаган, коммерциялык уюм болуп саналган юридикалык жак.»;

3) 4-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы (мындан ары – Улуттук банк) насыялык бюролордун ишин жөнгө салуу максатында насыялык таржымалды түзүү жана андан пайдалануу ишинин уюштурулушуна, өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалымат алмашуу тартибине, насыялык бюролордун маалымат базасын жана бардык насыялык бюролор үчүн милдеттүү болуп саналган насыялык таржымалга тиешелүү башка маалыматтарды жыйноодо, сактоодо, топтоодо, иштеп чыгууда, берүүдө жана жок кылууда (алып салууда) маалымат коопсуздугу боюнча минималдуу талаптарды камсыздоого карата талаптарды белгилейт.»;

4) 14-пунктунун:

- 1-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«1) насыялык таржымалды жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматты жыйноодо, сактоодо, топтоодо, иштеп чыгууда, өткөрүп берүүдө жана жок кылууда анын бүтүндүгүн жана купуялуулугун камсыз кылуу;»;

- 2-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2) авторизацияланган пайдалануучулар үчүн насыялык таржымалдан жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматтан жана ага байланыштуу ресурстардан пайдалануу;»;

- 5-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«5) насыялык маалыматтан жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматтан санкциясыз пайдалануудан жана модификациядан коргоо;»;

5) 14-1-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«14-1. Насыялык маалыматтын жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматтын топтолушун, сакталышын, иштелип чыгышын жана алмашуусун камсыз кылган насыялык бюронун маалыматтык системалары Кыргыз Республикасынын аймагында болууга тийиш.»;

6) 17-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«17. Маалымат алмашуу процессинде насыялык бюро маалымат сунуштоочулар жана насыялык отчетторду жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматты алуучулар менен бирге иш-аракеттердин ырааттуу жүргүзүлүшүн камсыз кылууга жана идентификациялык маалыматтардын, санарип сертификаттардын же бүтүндүгүн жана аутентификациядан өтүшүн камсыз кылуу үчүн колдонулган башка электрондук маалыматтардын аныктыгын текшерүүгө тийиш. Насыялык бюро өз ишинде төмөнкүлөрдү туруктуу ишке ашырууга милдеттүү:

1) бюронун программалык-техникалык комплексинин жабдууларынан пайдалануу мүмкүнчүлүгүн, үзгүлтүксүз ишин камсыз кылууну кошо алганда, насыялык бюро, кредиттик маалымат жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалымат сунуштоочулар жана алуучулар ортосунда электрондук маалымат алмашууда маалымат системасынын сапаттуу жана үзгүлтүксүз ишин, ошондой эле белгиленген коопсуздук деңгээлин камсыз кылуу;

2) сунушталган маалыматтарга ылайык, насыялык маалымат базасын электрондук формада жүргүзүү;

3) берилген маалыматтарга ылайык өзүнө-өзү чектөө киргизүү/ алып салуу, өзүнө-өзү чектөө киргизилген/алып салынган күнү жана убактысы жөнүндө маалымат базасын электрондук түрдө жүргүзүү;

4) Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан белгиленген тартипте жана мөөнөттө кредиттик маалыматты колдонуучулардын жана кредиттик маалымат субъекттеринин суроо-талабы боюнча өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө актуалдуу жана такталган маалыматты берүү;

5) келип түшкөн насыялык маалыматты каттоо жана эсебин жүргүзүү;

6) ар бир кредиттик таржымалдан жана өзүнө-өзү тыюу салуу бар/ жокко чыгарылгандыгы жөнүндө маалыматтан пайдаланууну каттоо жана эсепке алуу;

7) насыялык маалыматты келип түшкөн күндөн кийинки иш күнүнөн кечиктирбестен аны насыялык таржымалдын курамына киргизүү;

8) рейтингдик баа берүүнү жүргүзүү жана насыялык маалыматтан пайдалануучулардын талабы боюнча насыялык маалымат

субъектисине рейтингдик баа берүүнү эсептөө ыкмасын жана ага баа берүүгө таасирин тийгизген факторлор боюнча түшүндүрмө берүү;

9) насыялык маалыматты сунуштоочулардын жана пайдалануучулардын ыйгарым укуктуу адамдарына программалык-техникалык комплексти колдонуу, ошондой эле насыялык бюронун ишине тиешелүү башка маселелер боюнча консультацияларды берүү;

10) насыялык маалымат субъекттерине, сунуштоочуларга жана пайдалануучуларга анык эмес же бурмаланган насыялык маалыматтарды аныктоого жана оңдоого көмөктөшүү;

11) насыялык таржымалдан жана өзүнө-өзү тыюу салуунун бар/жокко чыгарылгандыгы жөнүндө маалыматтан пайдалануу мүмкүнчүлүгүнө ээ бардык пайдалануучуларды каттоо жана эсебин жүргүзүү (тиркемелерден жана маалымат базасынан пайдалануучуларды каттоо жазуулары);

12) маалымат коопсуздугуна тиешелүү жагдайлар тууралуу маалыматтарды жыйноону, жазууну, сактоону камсыз кылуу (аудит журналдары, пайдалануу үчүн лог файлдар) жана атайылап же күтүүсүз жок кылуудан, блокировкалоодон, бурмалоодон жана жоготуудан сактоо;

13) кредиттик маалыматты жана өзүнө-өзү чектөө бар/жок экендиги жөнүндө маалыматты, өзүнө-өзү чектөө белгиленген/жокко чыгарылган датасын жана убактысын коргоону жана сактоону камсыз кылуу;

14) техникалык комплекстин компоненттерин техникалык тейлөө жана маалымат системасындагы кемчиликтерди ыкчам жана өз убагында четтетүү;

15) маалымат системасынын иш натыйжалуулугун өркүндөтүү жана жогорулатуу боюнча чараларды көрүү;

16) өзгөртүүлөр киргизилгенден кийинки бир күн ичинде насыялык маалыматтан пайдалануучуларга маалымат системасынын ишинин техникалык шарттары өзгөргөндүгү тууралуу маалымдоо;

17) маалымат системасынын абалын контролдоо, коопсуздук саясатын бузууга жол берилген учурлар же аракеттер протоколун түзүү, маалымат коопсуздугунда орун алган алгылыксыз жагдайларды иликтөө, ошондой эле алардын кесепеттерине жол бербөө жана минималдаштыруу үчүн зарыл чараларды кабыл алуу.»;

7) 18-пункттун:

- 3-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«3) насыялык маалымат алмашуу келишимдерин түзүүгө жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалымат жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык башка бүтүмдөрдү ишке ашырууга;»;

- 9-пунктча төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«9) башка насыялык бюролордон насыялык маалыматты жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматты талап кылууга.»;

8) 19-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«19. Ушул эрежелердин талаптарын сактоо максатында, маалыматтарды жыйноодо, сактоодо, топтоодо, иштеп чыгууда, өткөрүп берүүдө жана насыялык таржымалдан алынган маалыматты жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматты жок кылууда (алып салууда) насыялык бюро төмөнкүлөр камтылган ченемдерди иштеп чыгууга жана бекитүүгө тийиш:

1) насыялык бюронун, насыялык маалыматтан жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматтан пайдалануучулардын жана субъекттердин укуктары жана милдеттери;

2) электрондук маалыматтарды жөнөтүү жана кабыл алуу, ошондой эле аны андан ары пайдалануу, өзгөртүү жана алып салуу жол-жоболору;

3) бюрого кабыл алынган маалыматтардын форматтарын чагылдыруу;

4) насыялык отчетту жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматты сунуштоо тартиби;

5) насыялык бюронун маалымат ресурстарынан пайдалануу тартиби;

6) насыялык бюронун иши ага ылайык жүзөгө ашырылуучу маалымат коопсуздугун камсыз кылууга карата негизги талаптар;

7) маалымат системасында компрематация орун алган учурда аларды жөнгө салуу жол-жоболору жана аракеттердин алгоритми (маалымат базасын санкциясыз өзгөртүү, натыйжада маалымат жараксыз болуп калат же өзгөрүүлөрдү аныктоо жана

так маалыматтарды калыбына келтирүү үчүн кошумча аракеттер көрүлөт);

8) катышуучуларды маалымат коопсуздугу боюнча ченемдер жана чаралар мазмуну менен тааныштыруу жана катышуучулардын аларды сактоо боюнча милдеттенмелерди жактыруу жана кабыл алуу тартиби;

9) насыялык бюронун, колдонуучулардын жана насыялык маалыматтын жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматтын субъекттеринин маалыматты ачыкка чыгаруу, мыйзамсыз пайдалануу же маалыматтын ачыкка чыгып кетиши үчүн жоопкерчилиги.»;

9) 29-пункттун:

- 1-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«1) насыялык бюронун насыялык таржымалынын маалымат базасын жана өзүнө-өзү тыюу салуу бар/жокко чыгарылгандыгы жөнүндө маалыматын;»

- төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматты тыюу салуу белгиленген бүтүндөй мөөнөт аралыгында, ошондой эле тыюу салуу алынып салынгандан кийин 3 (үч) жыл аралыгында сактоону камсыз кылуу.»;

10) 38-пункттун 3-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«3) кредиттик маалымат субъектинин жарандык-укуктук келишим, анын ичинде негизги карыздын суммасын, берилген күнүн, график боюнча жана иш жүзүндө карызды төлөө күнүн, пайыздык чендин өлчөмүн, эсептелген пайыздардын суммасын, туумдардын, айып пулдардын жана үстөк айыптын суммасын, карызды реструктуризациялоо фактысы жөнүндө маалыматты кошо алганда, ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык колдонулуучу терминологиянын өзгөчөлүгүн эске алуу менен келишим боюнча акчалай сумманы төлөө милдеттенмелери жөнүндө (карызды төлөө графигиндеги, карыздын суммасындагы жана түзүмүндөгү, пайыздык чендин өлчөмүндөгү өзгөрүүлөр);»;

11) 59-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«59. Насыялык бюро Улуттук банктын талабы боюнча өзүнчө субъекттердин насыялык таржымалы жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматты сунуштайт.»;

12) 70-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«70. Улуттук банк Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарын бузгандыгы үчүн Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 23-декабрындагы № 2020-П-33/73-12-(НФКУ) токтому менен бекитилген «Банк эмес финансы-кредит уюмдарга жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан көзөмөлдөнгөн башка юридикалык жактарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жободо каралган негиздерде жана тартипте кредиттик бюролорго карата таасир этүү чараларын колдонууга укуктуу.»;

13) төмөнкү мазмундагы 10-глава менен толукталсын:

«10-глава. Кредиттик келишим түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салууну белгилөө, алып салуу жана анын аракеттеринин тартиби

85. Өзүнө-өзү тыюу салууну белгилөө, ошондой эле өзүнө-өзү тыюу салууну алып салуу жеке адам тарабынан Кыргыз Республикасынын Электрондук кызмат көрсөтүүлөр мамлекеттик порталы аркылуу же Улуттук банк тарабынан аныкталуучу башка ыкмада акысыз өз алдынча жүзөгө ашырылат. Белгиленген өзүнө тыюу салуу, ушул өзүнө-өзү тыюу салуу белгиленгенге чейин кредиттик уюмдар менен түзүлгөн кредиттик бүтүмдөргө карата кайтарым күчкө ээ эмес.

86. Кредиттик бүтүмдөрдү түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалымат өзүнө-өзү тыюу салууну белгилеген жеке адамдын тандоосу боюнча кредиттик бюролорго жөнөтүлөт.

Кредиттик бюро Кыргыз Республикасынын Электрондук кызмат көрсөтүүлөр мамлекеттик порталы жана кредиттик маалыматты пайдалануучулар – кредиттик уюмдар менен кредиттик бүтүмдөрдү түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу (тыюу салууну алып салуу) жөнүндө маалымат алмашуу бөлүгүндө системалар аралык интеграцияны камсыз кылууга тийиш.

Системалар аралык интеграциянын алкагында Кыргыз Республикасынын Электрондук кызмат көрсөтүүлөр мамлекеттик порталы өзүнө-өзү тыюу салууну белгилөө же алып салуу

жөнүндө маалыматты тандалган кредиттик бюросуна токтоосуз жөнөтөт, бирок маалыматты берүүнүн кечиктирилишине техникалык мүчүлүштүктөр же маалыматтык системалардын убактылуу жеткиликсиздиги менен байланышкан себептер боюнча жол берилет.

Кредиттик бюро кредиттик маалыматты пайдалануучулардын жана кредиттик маалымат субъекттеринин суроосу боюнча өзүн-өзү тыюу салуу жөнүндө актуалдуу жана анык маалыматты токтоосуз берүүгө милдеттүү. Техникалык үзгүлтүктөр келип чыккан учурда же маалыматтык системалардан убактылуу пайдалануу мүмкүн эмес болгон учурларда кредиттик бюро, жеке маалыматтарды коргоо жана маалыматтык коопсуздук жөнүндө мыйзамдардын талаптарын сактаган шартта, ички жол-жоболордо каралган башка ыкмаларда өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө актуалдуу жана так маалыматтардын берилишин камсыз кылат. Альтернативдүү ыкмаларды техникалык үзгүлтүктөрдү четтетүүдө же маалыматтык системалардан убактылуу пайдалануу мүмкүн эмес болгон учурларда колдонууга жол берилет. Мындай учурларда кредиттик бюро техникалык мүчүлүштүктөрдү жоюуга жана алар келип чыккандан кийин 10 мүнөт ичинде өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө актуалдуу жана так маалыматтарды берүүнү калыбына келтирүүгө милдеттүү.

Кредиттик бюро өзүнө-өзү тыюу салуу бар/жокко чыгарылгандыгы (алып салуу) жөнүндө маалыматтын өз убагында берилбегендиги, актуалдуу эмес, анык эмес маалымат берилгендиги үчүн Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарына ылайык жоопкерчилик тартат.

87. Өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматта төмөнкү маалыматтар камтылууга тийиш:

- кредиттик маалымат субъектинин аты-жөнү;
- кредиттик маалымат субъектинин идентификациялык маалыматтары;
- өзүнө-өзү тыюу салууну киргизүү/алып салуу (жоктугу) жөнүндө маалыматтар;
- өзүнө-өзү тыюу салууну киргизүү же алып салуу жөнүндө арыз берилген күнү жана убактысы.

Кредиттик маалымат субъекти тарабынан кредит алууга өзүнө-өзү тыюу салууну белгилөө Кыргыз Республикасынын Электрондук

кызмат көрсөтүүлөр мамлекеттик порталындагы жеке кабинет аркылуу тиешелүү опцияны тандоо тастыкталган учурдан тартып күчүнө кирет.

Кредиттик маалымат субъекти тарабынан өзүнө-өзү тыюуну алып салуу Кыргыз Республикасынын Электрондук кызмат көрсөтүүлөр мамлекеттик порталындагы жеке кабинет аркылуу ишке ашырылат жана өзүнө-өзү тыюу салууну алып салуу жөнүндө арыз берилгенден учурдан тартып 12 саат өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Өзүн-өзү тыюу салууну алып салуу күчүнө кирүүсү үчүн каралган мөөнөт ичинде кредиттик маалыматты пайдалануучуларга ошол субъект менен кредиттик келишимдерди түзүүгө тыюу салынат.».

9. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 1-ноябрындагы № 2019-П-33/55-2-(НФКУ) «Турак жай-сактык кредиттик компаниялардын ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Турак жай-сактык кредиттик компаниялардын ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

1) 56-пунктунун төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- кеминде эки кредиттик бюродон катышуучу жөнүндө (кредиттик отчет) жана ТСККнын каалоосу боюнча – катышуучу менен байланыштуу жактар жөнүндө (Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык алардын макулдугу боюнча) маалыматты талап кылууга тийиш.»;

2) төмөнкү мазмундагы 56-1-пункт менен толукталсын:

«56-1. Кредиттик келишимге кол коюуга чейин ТСКК иштеп жаткан кредиттик бюрордон кардардын кредиттик келишимдерди түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуусу бар/жокко чыгарылгандыгы же мындай тыюу салуу алынып салынгандыгы жөнүндө маалыматты талап кылууга тийиш. Кардар тарабынан кредиттик келишимди түзүүгө колдонуудагы өзүнө-өзү тыюу салуу белгиленген болсо, ТСКК кредиттик келишим түзүүдөн баш тартууга тийиш. Кредиттик келишимди түзүүгө өзүнө-өзү тыюу салуу белгиленгендиги жөнүндө суроо-талап кредиттик бюрого кардардын макулдугусуз жөнөтүлүшү мүмкүн. ТСКК тарабынан бул талаптарды бузуу менен түзүлгөн кредиттик келишим жараксыз болуп саналат.»;

3) Жобонун 2-тиркемесинин:

- 3-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«3. Кредиттик бюролордон катышуучу боюнча кредиттик отчет.»;

- төмөнкү мазмундагы 3-1-пункт менен толукталсын:

«3-1. Өзүнө тыюу салуу бар/жокко чыгарылгандыгы (алып салуу) жөнүндө маалымат.»;

10. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 18-майындагы № 2022-П-12/31-1-(БС) «Кыргыз Республикасында синдикатталган кредиттөөнү ишке ашыруу тартиби жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасында синдикатталган кредиттөөнү ишке ашыруу тартиби жөнүндө» жобонун:

1) 14-пунктунун он биринчи абзацындагы «кредиттик бюродон» деген сөздөр «кредиттик бюролордон» деген сөздөргө алмаштырылсын.

11. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2023-жылдын 18-декабрындагы № 2023-П-17/79-3-(НФКУ) «Кредиттик бюролордун ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кредиттик бюролордун ишин лицензиялоо жөнүндө» жобонун:

1) 21-пунктунун 8-пунктчасындагы «кредиттик маалыматты» деген сөздөрдөн кийин «жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматты» деген сөздөр менен толукталсын;

2) 54-пункттун 4-пунктчасындагы «кредиттик маалыматты» деген сөздөрдөн кийин «жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматты» деген сөздөр менен толукталсын;

3) 58-пунктунун 3-пунктчасынын экинчи абзацындагы «кредиттик маалыматты» деген сөздөрдөн кийин «жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматты» деген сөздөр менен толукталсын;

4) 69-пунктунун 4-пунктчасындагы «кредиттик маалыматты» деген сөздөрдөн кийин «жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалыматты» деген сөздөр менен толукталсын;

5) 80-пунктунун үчүнчү сүйлөмүндөгү «кредиттик маалымат» деген сөздөрдөн кийин «жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалымат» деген сөздөр менен толукталсын;

6) 81-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«81. Эгерде кредиттик бюронун укугу өткөн жактын лицензиясы жок болсо, ошондой эле кредиттик бюро жоюлса же лицензиянын аракетин токтотулган учурда, кредиттик маалымат жана өзүнө-өзү тыюу салуу жөнүндө маалымат базасы 3 (үч) жумуш күнү ичинде Улуттук банкка кайтарымсыз өткөрүлүп берилет. Мында өзүнө-өзү тыюу салуу тууралуу маалымат 1 (бир) күндүн ичинде иштеп жаткан кредиттик бюролорго акысыз берилет.».

12. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2024-жылдын 28-февралындагы № 2024-П-12/8-3-(НПА) «Кепилдик фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кепилдик фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелерин:

1) 13-пунктунун бешинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- мурда туура эмес маалымат берилген учурда, анын ичинде маалыматтарда каталар жана дал келбөөчүлүктөр аныкталган учурда, кредиттик маалымат субъектинин жана (же) кредиттик бюронун талабы боюнча кредиттик бюрога берилген кредиттик маалыматка өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө;».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 27 августа 2025 года
№ 2025-П-14/43-1-(ПС)

**О внесении изменений в постановление Правления
Национального банка Кыргызской Республики
«Об утверждении Государственного классификатора
платежного оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4**

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Государственного классификатора платежного оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4 (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу с 10 сентября 2025 года.

4. Управлению бухгалтерского учета и отчетности и управлению банковских расчетов внести необходимые изменения в справочники кодов платежей в Банковской информационной системе «Главная книга», Системе пакетного клиринга и Гроссовой системе расчетов в режиме реального времени Национального банка Кыргызской Республики.

5. Управлению методологии и лицензирования платежных систем в течение 3 (трех) рабочих дней настоящее постановление:

- довести до сведения Министерства финансов Кыргызской Республики и коммерческих банков Кыргызской Республики;
- направить в Центр по стандартизации и метрологии при Министерстве экономики и коммерции Кыргызской Республики для последующей государственной регистрации в установленном порядке.

6. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения управления методологии и лицензирования платежных систем, управления банковских расчетов, управления бухгалтерского учета и отчетности.

7. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии и лицензирования платежных систем.

Исполняющий обязанности председателя

М. Аттокуров

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 27 августа 2025 года
№ 2025-П-14/43-1-(ПС)

**Изменения в постановление Правления Национального
банка Кыргызской Республики «Об утверждении
Государственного классификатора платежного
оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Государственного классификатора платежного оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4 следующие изменения:

в Государственном классификаторе Кыргызской Республики платежного оборота, утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) в разделе «Доходы»:

- в группе 111 статью 11122 дополнить элементами следующего содержания:

«

11122400	Патент на торговую деятельность
11122900	Прочие налоги по специальным режимам

»;

- в подгруппе 1113 статью 11131 дополнить элементами следующего содержания:

«

11131300	Налог на транзакции
11131900	Прочие налоги, нераспределяемые по категориям

»;

- в группе 133 статью 13331 дополнить элементом следующего содержания:

«

13331810	Средства на доставку пенсий, пособий и компенсационных услуг, финансируемых из республиканского бюджета
----------	---

»;

2) в разделе «Расходы»:

- в группе 263 статью 26313 дополнить элементом следующего содержания:

«

26313810	Средства на доставку пенсий, пособий и компенсационных услуг, финансируемых из республиканского бюджета
----------	---

»;

- в группе 272 статью 27211 дополнить элементом следующего содержания:

«

27214500	Социальный контракт
----------	---------------------

»;

3) в Приложении Б (справочное):

- в указании «Группа «Налоги на доходы и прибыль» (111) включает в себя две подгруппы:»:

слово «две» заменить словом «четыре»;

дополнить указаниями следующего содержания:

«1113 Налоги, нераспределяемые по категориям

1114 Единый налоговый платеж»;

- после указания «11122200 Налог на основе патента» дополнить указаниями следующего содержания:

«11122400 Патент на торговую деятельность;

11122900 Прочие налоги по специальным режимам»;

- указание «1113 «Налоги не распределяемые по категориям» изложить в следующей редакции:

«1113 «Налоги, нераспределяемые по категориям»:

11131 Налог на Валовый доход Кумтор;

11131100 Налог на Валовый доход от Кумтор;

11131200 Ежегодная сумма на развитие минерально-сырьевой базы Кыргызской Республики от Кумтор;

В элементах 11131100, 11131200 ведется учет денежных средств от Кумтор, поступающих в соответствии с пунктом 1.4.2. «Налог на Валовый доход» и подпунктом б пункта 1.4.3. «Дополнительные налоги» Соглашения о новых условиях по проекту «Кумтор» от 24 апреля 2009 года;

11131300 Налог на транзакции;

11131900 Прочие налоги, нераспределяемые по категориям.»;

- после указания «13331800 Надбавки к пенсиям» дополнить указанием следующего содержания:

«13331810 Средства на доставку пенсий, пособий и компенсационных услуг, финансируемых из республиканского бюджета»;

- указания элемента 22181400 изложить в следующей редакции:

«22181400 Расходы на оплату котлового довольствия, относятся расходы на оплату за питание личного состава Вооруженных Сил и других воинских формирований, задействованного в мероприятиях на территориях стран союзников в рамках международных соглашений, а также привлекаемого к боевым дежурствам на территории Кыргызской Республики, в случаях, когда приготовление горячей пищи военнослужащим собственными силами и средствами не представляется возможным или нецелесообразно.»;

- после указания «26313800 Надбавки к пенсиям» дополнить указанием следующего содержания:

«26313810 Средства на доставку пенсий, пособий и компенсационных услуг, финансируемых из республиканского бюджета»;

- после указания «27214400 Чек на рабочее место» дополнить указанием следующего содержания:

«27214500 Социальный контракт».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 27 августа 2025 года
№ 2025-П-09/43-4-(БС)

**О внесении изменений в постановление Правления
Национального банка Кыргызской Республики «О временном
разрешении на вывоз ветхих наличных долларов США
коммерческими банками Кыргызской Республики»
от 13 декабря 2024 года № 2024-П-09/67-2-(БС)**

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временном разрешении на вывоз ветхих наличных долларов США коммерческими банками Кыргызской Республики» от 13 декабря 2024 года № 2024-П-09/67-2-(БС)) следующие изменения:

- в пункте 1 слова и цифры «1 сентября 2025 года» заменить словами и цифрами «1 марта 2026 года»;
- в пункте 2 слова и цифры «1 сентября 2025 года» заменить словами и цифрами «1 марта 2026 года»;
- в пункте 5 слова и цифры «1 сентября 2025 года» заменить словами и цифрами «1 марта 2026 года».

2. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению в течение 3 (трех) рабочих дней со дня получения соответствующих документов:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению денежно-кредитных операций и управлению надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями в течение 3 (трех) рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков, микрофинансовых и микрокредитных компаний, имеющих право на покупку и продажу иностранной валюты, обменных бюро Кыргызской Республики, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций» и ОЮЛ «Ассоциация обменных бюро «Альянс», а также Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики, Государственной таможенной службы при Министерстве финансов Кыргызской Республики и Пограничной службы Государственного комитета национальной безопасности Кыргызской Республики.

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления довести его до сведения всех структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего банковский надзор.

Исполняющий обязанности председателя

М. Аттокуров

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 10 сентября 2025 года
№ 2025-П-14/45-2-(ПС)

О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Государственного классификатора платежного оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Государственного классификатора платежного оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4 (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

4. Управлению бухгалтерского учета и отчетности и управлению банковских расчетов внести необходимые изменения в справочники кодов платежей в Банковской информационной системе «Главная книга», Системе пакетного клиринга и Гроссовой системе расчетов в режиме реального времени Национального банка Кыргызской Республики.

5. Управлению методологии и лицензирования платежных систем в течение 3 (трех) рабочих дней настоящее постановление:

- довести до сведения Министерства финансов Кыргызской Республики и коммерческих банков Кыргызской Республики;
- направить в Центр по стандартизации и метрологии при Министерстве экономики и коммерции Кыргызской Республики для последующей государственной регистрации в установленном порядке.

6. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения управления методологии и лицензирования платежных систем, управления банковских расчетов, управления бухгалтерского учета и отчетности.

7. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии и лицензирования платежных систем.

Председатель

М. Тургунбаев

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 10 сентября 2025 года
№ 2025-П-14/45-2-(ПС)

**Изменения в постановление Правления Национального
банка Кыргызской Республики «Об утверждении
Государственного классификатора платежного
оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Государственного классификатора платежного оборота» от 30 ноября 2007 года № 51/4 следующие изменения:

в Государственном классификаторе Кыргызской Республики платежного оборота, утвержденном вышеуказанным постановлением:

- группу 321 «Внутренние финансовые активы» дополнить подгруппой, статьей, подстатьями и элементами следующего содержания:

«

3219	Счет смягчения государственного долга Кыргызской Республики
32191	Средства смягчения государственного долга Кыргызской Республики
321911	Поступление средств от счета смягчения государственного долга Кыргызской Республики
32191110	Поступление средств от счета смягчения государственного долга Кыргызской Республики
321912	Перечисление средств на счет смягчения государственного долга Кыргызской Республики
32191210	Перечисление средств на счет смягчения государственного долга Кыргызской Республики

»;

в Приложении Б (справочное):

- раздел IV «Классификация операций с активами и обязательствами» после абзаца «32181210 Перечисления денежных средств в Стабилизационный фонд Кыргызской Республики» дополнить абзацами следующего содержания:

«- 3219 Счет смягчения государственного долга Кыргызской Республики

Данная статья включает поступления средств от счета смягчения государственного долга Кыргызской Республики и перечисления средств на счет смягчения государственного долга Кыргызской Республики.

- 32191 Средства смягчения государственного долга Кыргызской Республики

- 321911 Поступление средств от счета смягчения государственного долга Кыргызской Республики

Относятся средства, поступающие в бюджет со счета смягчения государственного долга Кыргызской Республики. Средства направляются в бюджет в соответствии с Положением о работе со счетом смягчения государственного долга Кыргызской Республики.

- 32191110 Поступление средств от счета смягчения государственного долга Кыргызской Республики

- 321912 Перечисление средств на счет смягчения государственного долга Кыргызской Республики

Относятся средства, перечисляемые из бюджета на счет смягчения государственного долга Кыргызской Республики. Средства перечисляются в соответствии с Положением о работе со счетом смягчения государственного долга Кыргызской Республики.

- 32191210 Перечисление средств на счет смягчения государственного долга Кыргызской Республики.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 10 сентября 2025 года
№ 2025-П-09/45-3-(БС)

**О внесении изменений в постановление Правления
Национального банка Кыргызской Республики
«О приостановлении действия постановления Правления
Национального банка Кыргызской Республики
«О временном порядке по проведению операций с
казахским тенге коммерческими банками, обменными бюро,
микрофинансовыми и микрокредитными компаниями
Кыргызской Республики»
от 18 марта 2022 года №2022-П-09/16-1-(БС)»
от 18 июня 2025 года №2025-П-09/28-2-(БС)»**

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О приостановлении действия постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временном порядке по проведению операций с казахским тенге коммерческими банками, обменными бюро, микрофинансовыми и микрокредитными компаниями Кыргызской Республики» от 18 марта 2022 года №2022-П-09/16-1-(БС)» от 18 июня 2025 года №2025-П-09/28-2-(БС)» следующие изменения:

- в пункте 1 цифры и слова «15 сентября 2025 года» заменить цифрами и словами «15 марта 2026 года».

2. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению в течение 3 (трех) рабочих дней со дня получения соответствующих документов:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению денежно-кредитных операций и управлению надзора за небанковскими организациями в течение 3 (трех) рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков, микрофинансовых и микрокредитных компаний, имеющих право на покупку и продажу иностранной валюты, обменных бюро Кыргызской Республики, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций» и ОЮЛ «Ассоциация обменных бюро «Альянс», а также Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики.

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления довести его до сведения всех структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего банковский надзор.

Председатель

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 12 сентября 2025 года
№ 2025-П-12/46-1-(НПА)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагается):

1) «Об основных требованиях к Комитету по аудиту» от 20 ноября 2003 года № 32/7;

2) «О Перечне основных документов, образующихся в деятельности коммерческих банков и финансово-кредитных организаций, лицензируемых Национальным банком Кыргызской Республики, с указанием сроков хранения» от 27 августа 2004 года № 22/9;

3) «Об Инструкции «О порядке соблюдения лимитов открытой валютной позиции и открытой позиции в драгоценных металлах банками, осуществляющими операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 14 октября 2009 года № 41/4;

4) «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала банков, осуществляющих

операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 28 декабря 2009 года № 51/4;

5) «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 28 декабря 2009 года № 51/6;

6) «Об утверждении Инструкции «О пределах финансирования, осуществляемого в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 12 октября 2012 года № 40/1;

7) «Об утверждении «Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 сентября 2013 года № 35/13;

8) «Об утверждении Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, не привлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года № 35/14;

9) «Об утверждении «Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 декабря 2013 года № 52/7;

10) «Об утверждении «Правил регулирования деятельности микрофинансовых организаций, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования» от 30 мая 2014 года № 24/11;

11) «Об утверждении Положения «О требованиях к формированию финансовой

отчетности коммерческих банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 31 мая 2017 года № 21/13;

12) «Об утверждении Правил формирования системы внутреннего контроля и внутреннего аудита в банках и небанковских финансово-кредитных организациях, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики» от 15 июня 2017 года № 2017-П-12/25-3-(НПА);

13) «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 18 июля 2018 года № 2018-П-12/30-3-(БС);

14) «Об утверждении Инструкции по распределению прибыли/убытков по банковским счетам, счетам по банковским вкладам (депозитам) в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 ноября 2020 года № 2020-П-12/67-3-(НПА);

15) «Об утверждении Положения «О требованиях к формированию, публикации и предоставлению в Национальный банк Кыргызской Республики финансовой отчетности небанковскими финансово-кредитными организациями, осуществляющими операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 14 февраля 2024 года № 2024-П-12/5-4-(НПА).

2. Со дня вступления в силу настоящего постановления признать утратившими силу:

1) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта» от 30 октября 2006 года № 32/2;

2) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменения в Постановление Правления НБКР №32/2 от 30.10.2006 г. «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта» от 15 ноября 2006 года №36/1;

3) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановления Правления НБКР № 32/2 от 30.10.2006 г. «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта» № 36/1 от 15.11.2006 г. «О внесении изменения в Постановление Правления НБКР от № 32/2 30.10.2006 г. «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта» от 30 ноября 2006 года № 38/1;

4) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 30.10.06 года № 32/2 «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта» от 29 июня 2007 года № 33/1;

5) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 30.10.06 г. № 32/2 «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта», зарегистрированное в Министерстве юстиции Кыргызской Республики 30.11.06 г., регистрационный номер 120-06» от 25 апреля 2008 года № 18/2;

6) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 30 октября 2006 года № 32/2 «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта», зарегистрированное в Министерстве юстиции Кыргызской Республики 30 ноября 2006 года, регистрационный номер 120-06» от 17 декабря 2008 года № 47/3;

7) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 28 августа 2013 года № 32/8:

- абзац второй пункта 1;
- пункт I приложения;

8) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении дополнения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта» от 30 октября 2006 года № 32/2» от 11 июня 2014 года № 25/9;

9) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные

правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 16 июля 2014 года № 32/6:

- абзац третий пункта 1;
- пункт 2 Приложения;

10) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики» от 10 февраля 2016 года № 7/2:

- абзац двадцать пятый пункта 1;
- пункт 24 Приложения;

11) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении дополнений и изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта» от 30 октября 2006 года № 32/2» от 28 сентября 2016 года № 40/4;

12) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики» от 21 декабря 2016 года № 49/8:

- абзац четвертый пункта 1;
- пункт 3 Приложения;

13) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 31 мая 2017 года № 21/10:

- абзац шестой пункта 1;
- пункт 4 Приложения;

14) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта» от 30 октября 2006 года № 32/2» от 27 декабря 2017 года № 2017-П-12/54-12-(БС);

15) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 28 марта 2018 года № 2018-П-12/10-6-(БС):

- абзац второй пункта 1;
- пункт 1 Приложения;

16) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к организации внутреннего контроля в коммерческих банках в целях противодействия финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов», Положения «О порядке проведения обменных операций с наличной иностранной валютой в Кыргызской Республике» и внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики по вопросам противодействия финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов» от 14 августа 2019 года № 2019-П-12/42-1-(НПА):

- абзац четырнадцатый пункта 3;
- пункт 13 Приложения 3;

17) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 23 сентября 2020 года № 2020-П-12/51-1-(НПА):

- абзац второй пункта 1;
- пункт 1 Приложения;

18) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 16 ноября 2022 года № 2022-П-12/70-1-(НПА):

- абзац третий пункта 1;
- абзац двенадцатый пункта 1;
- пункт 2 Приложения;
- пункт 11 Приложения;

19) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О требованиях к формированию финансовой отчетности ЗАО «ЭкоИсламикБанк» по результатам операций, осуществляемых в рамках реализации пилотного проекта по внедрению исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике» от 31 мая 2017 года № 21/14.

3. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трёх) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней со дня официального опубликования.

5. Управлению методологии надзора в течение 3 (трёх) рабочих дней со дня официального опубликования довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, небанковских финансово-кредитных организаций, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», ОЮЛ «Национальная ассоциация кредитных союзов и кооперативов».

6. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения управления банковского надзора, управления надзора за небанковскими организациями, управления лицензирования, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

7. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

М. Тургунбаев

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 12 сентября 2025 года
№ 2025-П-12/46-1-(НПА)

Изменения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об основных требованиях к Комитету по аудиту» от 20 ноября 2003 года № 32/7 следующие изменения:

в Основных требованиях к Комитету по аудиту, утвержденных вышеуказанным постановлением:

- абзац пятый пункта 2.2 изложить в следующей редакции:

«- порядок взаимодействия с Советом директоров, руководством банка, внутренними и внешними аудиторами, для банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования также и с Комитетом по управлению средствами держателей инвестиционных счетов, уполномоченным структурным подразделением по внутреннему шариатскому аудиту (или уполномоченным внутренним аудитором), Шариатским советом;»;

- абзац девятнадцатый пункта 6.1 изложить в следующей редакции:

«- в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования – анализировать и оценивать деятельность банка по соблюдению стандартов Шариата, а также на основе отчетов уполномоченного структурного подразделения по внутреннему шариатскому аудиту (или уполномоченного внутреннего аудитора).»;

- пункт 7.1. изложить в следующей редакции:

«7.1. Порядок взаимодействия Комитета с Советом директоров, руководством банка, внутренним и внешним аудитором, для банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования также и с Комитетом по

управлению средствами держателей инвестиционных счетов, уполномоченным структурным подразделением по внутреннему шариатскому аудиту (или уполномоченным внутренним аудитором), Шариатским советом должен определяться каждым банком самостоятельно и в соответствии с нормативными правовыми актами Национального банка.»;

- абзац третий пункта 7.2 изложить в следующей редакции:

«- взаимодействие Комитета с руководством банка, внутренним и внешним аудитором для банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования также и с Комитетом по управлению средствами держателей инвестиционных счетов, уполномоченным структурным подразделением по внутреннему шариатскому аудиту (или уполномоченным внутренним аудитором), Шариатским советом должно определяться исходя из прав и обязанностей Комитета.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Перечне основных документов, образующихся в деятельности коммерческих банков и финансово-кредитных организаций, лицензируемых Национальным банком Кыргызской Республики, с указанием сроков хранения» от 27 августа 2004 года № 22/9 следующее изменение:

в Перечне основных документов, образующихся в деятельности коммерческих банков и финансово-кредитных организаций, лицензируемых Национальным банком Кыргызской Республики, с указанием сроков хранения, утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в пункте 7 после слов «наблюдательного совета;» дополнить словами «Шариатского совета;».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об Инструкции «О порядке соблюдения лимитов открытой валютной позиции и открытой позиции в драгоценных металлах банками, осуществляющими операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 14 октября 2009 года № 41/4 следующее изменение:

в Инструкции о порядке соблюдения лимитов открытой валютной позиции и открытой позиции в драгоценных металлах банками, осуществляющими операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, утвержденной вышеуказанным постановлением:

- подпункт 3.1.1 изложить в следующей редакции:

«3.1.1. По состоянию на конец операционного дня открытая длинная/короткая валютная позиция банка по каждой иностранной валюте не должна превышать:

а) для валют государств, являющихся членами ОЭСР и/или для валют стран, подписавших статью 8 Статей соглашения с МВФ – 15% от чистого суммарного капитала банка.

Примечание: ОЭСР – Организация экономического сотрудничества и развития.

Перечень государств – членов ОЭСР размещен на официальном сайте www.oecd.org. Перечень стран, подписавших 8 статью «Статей соглашения» с МВФ размещен на официальном сайте www.imf.org;

б) для валют стран, не подписавших статью 8 Статей соглашения с МВФ – 0% от чистого суммарного капитала банка (закрытая позиция).»;

- абзац седьмой пункта 6.2 после слов «внутреннему аудиту» дополнить словами «и внутреннему шариатскому аудиту».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 28 декабря 2009 года № 51/4 следующие изменения:

в Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, утвержденной вышеуказанным постановлением:

в пункте 24:

- абзац третий изложить в следующей редакции:

«а) банкноты и монеты Кыргызской Республики, государств, являющихся членами ЕАЭС и ОЭСР, и государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА).»;

- абзацы седьмой и восьмой изложить в следующей редакции:

«г) требования к центральным (национальным) банкам государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА), или являющихся членами ОЭСР;

д) требования к правительствам государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного

постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА), или являющихся членами ОЭСР (исламские ценные бумаги, выпущенные правительствами);»;

- абзац одиннадцатый изложить в следующей редакции:

«ж) активы (или их часть) с обеспечением, выраженным в валюте государств, являющихся членами ЕАЭС и ОЭСР, а также государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА), а также находящиеся на отдельном депозитном счете;»;

- абзац пятнадцатый изложить в следующей редакции:

«б) активы (или их часть), обеспеченные исламскими ценными бумагами по текущей рыночной цене и выпущенные правительствами государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА), или являющихся членами ОЭСР;»;

- абзац девятнадцатый изложить в следующей редакции:

«в) денежные активы в расчетах с банками и другими финансово-кредитными организациями государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА), или являющихся членами ОЭСР;»;

- абзац двадцать первый изложить в следующей редакции:

«д) требования к банкам и другим финансово-кредитным организациям государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года №2022-П-12/78-7-(НПА), или являющихся членами ОЭСР, которые не являются аффилированными организациями по отношению к отчитываемому банку, а также все активы, основанные на гарантиях данных институтов;»;

- абзацы тридцать второй, тридцать третий, тридцать четвертый и тридцать пятый изложить в следующей редакции:

«б) требования к правительствам и центральным банкам государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг ниже уровня «А», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings,

Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА), или не являющихся членами ОЭСР (ценные бумаги, выпущенные правительствами этих государств и другие требования);

в) денежные активы в расчетах с банками и другими финансово-кредитными организациями государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг ниже уровня «А», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА), или не являющихся членами ОЭСР;

г) требования к банкам и другим финансово-кредитным организациям государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА), или являющихся членами ОЭСР, которые являются аффилированными организациями по отношению к отчитывающемуся банку;

д) требования к банкам и другим финансово-кредитным организациям государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг ниже уровня «А», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА), или не являющихся членами ОЭСР;».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 28 декабря 2009 года № 51/6 следующие изменения:

в Положении «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- абзац второй пункта 27 признать утратившим силу;
- пункт 27-1 признать утратившим силу;
- пункт 27-2 дополнить предложением вторым следующего содержания:

«При снижении наценки/дохода (в годовом, номинальном процентном значении) по действующему активу, несущему в себе кредитный риск (без ухудшения финансового положения клиента), до уровня, не превышающего на день снижения размер предельно допустимой процентной ставки, установленной Законом Кыргызской Республики «Об ограничении ростовщической деятельности в Кыргызской Республике», классификация по данному активу со дня снижения наценки/дохода (в годовом, номинальном процентном значении) должна проводиться в соответствии с требованиями настоящего Положения.»;

- главу 9 дополнить пунктами 36-1, 36-2 и 36-3 следующего содержания:

«36-1. Для целей настоящего Положения инвестиции банка в ценные бумаги и/или капитал компании подразделяются на рыночные и нерыночные.

36-2. Рыночные ценные бумаги не подлежат классификации, если банк сможет представить соответствующую достоверную документацию о том, что рынки, на которых они котируются, и сам рынок этих ценных бумаг являются развитыми, эффективными, транспарентными, что позволяет определить справедливую стоимость этих ценных бумаг.

Не подлежат классификации другие ценные бумаги, включенные в листинги фондовых бирж Кыргызской Республики по наивысшей и следующей за наивысшей категорией листинга при условии соблюдения минимальных требований, установленных Приложением 1 к настоящему Положению.

36-3. Нерыночные инвестиции в ценные бумаги и/или капитал компании классифицируются, как минимум, как сомнительные в случае отсутствия информации об инвестируемой компании, включая финансовую отчетность, анализ будущих потоков денежных средств, положение на рынке, бизнес-план компании и другую информацию, которая позволит оценивать качество этих инвестиций.

Нерыночные инвестиции в ценные бумаги классифицируются, как минимум, как «актив под наблюдением» с созданием РППУ в размере от 5% до 15% в случае наличия информации об инвестируемой компании, ее финансовой отчетности и если проведен анализ будущих потоков денежных средств, положения компании на рынке, бизнес-плана компании, а также другой информации, которая позволит оценить качество этих инвестиций с документальным подтверждением.»;

- абзац второй пункта 40 изложить в следующей редакции:

«Примечание: Эквивалентный рейтинг, который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poors (США), или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Ratings Service (DBRS) и другими рейтинговыми агентствами,

соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА).»;

- пункт 1 Приложения 1 изложить в следующей редакции:

«1. Наличие у эмитента/оригинатора ценных бумаг инвестиционного рейтинга не ниже «BBB» или «Baa2», который присвоен одним из рейтинговых агентств Standard & Poor's, Fitch Ratings, Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА).».

6. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О пределах финансирования, осуществляемого в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 12 октября 2012 года № 40/1 следующие изменения:

в Инструкции «О пределах финансирования, осуществляемого в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденной вышеуказанным постановлением:

в пункте 8:

- подпункт 2 изложить в следующей редакции:

«2) средства, размещенные в коммерческих банках, имеющих долгосрочный кредитный рейтинг не ниже «BBB», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Fitch Ratings, Moody's Investors Service, Japan Credit Rating Agency (JCR), Dominion Bond Rating Service (DBRS) и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики»,

утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА), а также кредиты, гарантированные такими банками. Для того чтобы подпадать под это исключение, исламский банк должен иметь соответствующую документацию, подтверждающую присвоенный рейтинг, в частности название рейтингового агентства, даты первоначального присвоения рейтинга и последнего подтверждения присвоенного рейтинга, приемлемый источник информации о рейтинге, а также последний годовой отчет банка-корреспондента;»;

- подпункт 4 изложить в следующей редакции:

«4) требования к правительствам или центральным банкам, имеющим долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА).»;

- подпункты 5 и 6 пункта 9 изложить в следующей редакции:

«5) требования, гарантированные правительствами или центральными банками, имеющими долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года №2022-П-12/78-7-(НПА), или гарантированные международными финансовыми институтами (ЕБРР, АБР и др.);

6) забалансовые обязательства, принятые исламским банком, по которым бенефициаром являются центральные банки или правительства, имеющие долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», который присвоен рейтинговым агентством Standard & Poor's, или равнозначный рейтинг, который присвоен одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS), Moody's Investors Service и другими рейтинговыми агентствами, соответствующими критериям, установленным пунктом 3 Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года № 2022-П-12/78-7-(НПА);».

7. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 сентября 2013 года № 35/13 следующие изменения:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в абзаце первом пункта 12 после слов «внутреннего аудита» дополнить словами «и внутреннего шариатского аудита»;

- в пункте 16:

- абзац четвертый изложить в следующей редакции:

- «- порядок взаимодействия с Советом директоров, Правлением и комитетами банка;»;

- дополнить абзацами пятым и шестым следующего содержания:

- «- порядок проведения заседаний, которые могут проходить в очном или заочном формате. При этом следует определить, что заседания с физическим участием членов Шариатского совета должны проводиться не реже одного раза в год, а Шариатский совет правомочен рассматривать и принимать решение по

вопросам повестки дня, если на заседании присутствуют 2/3 членов Шариатского совета;

- порядок досрочного прекращения полномочий членов Шариатского совета.»;

- предложение второе пункта 71 изложить в следующей редакции:

«Независимая оценка активов на соответствие стандартам шариата должна проводиться отделом внутреннего шариатского аудита (или уполномоченным внутренним аудитором).».

8. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года № 35/14 следующее изменение:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты)», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- раздел 8 «Особенности управления кредитным риском в МФО, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования» дополнить пунктом 45-1 следующего содержания:

«45-1. Положение о Шариатском совете должно определять:

- организацию работы Шариатского совета (регламент) – состав совета, порядок проведения заседаний;

- полномочия и ответственность Шариатского совета;

- порядок взаимодействия с органами управления и Кредитным комитетом (или уполномоченным должностным лицом);

- порядок проведения заседаний, которые могут проходить в очном или заочном формате. При этом следует определить, что заседания с физическим участием членов Шариатского совета должны проводиться не реже одного раза в год, а Шариатский совет правомочен рассматривать и принимать решение по вопросам повестки дня, если на заседании присутствуют 2/3 членов Шариатского совета;

- порядок досрочного прекращения полномочий членов Шариатского совета.».

9. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 декабря 2013 года № 52/7 следующее изменение:

в Положении о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 8 изложить в следующей редакции:

«8. Положение о Шариатском совете должно определять:

- организацию работы Шариатского совета (регламент) – состав совета, порядок проведения заседаний;

- полномочия и ответственность Шариатского совета;

- порядок взаимодействия с Правлением и Комитетом по финансированию;

- порядок проведения заседаний, которые могут проходить в очном или заочном формате. При этом следует определить, что заседания с физическим участием членов Шариатского совета должны проводиться не реже одного раза в год, а Шариатский совет правомочен рассматривать и принимать решение по вопросам повестки дня, если на заседании присутствуют 2/3 членов Шариатского совета;

- порядок досрочного прекращения полномочий членов Шариатского совета.».

10. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Правил регулирования деятельности микрофинансовых организаций, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования» от 30 мая 2014 года № 24/11 следующее изменение:

в Правилах регулирования деятельности микрофинансовых организаций, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования, утвержденных вышеуказанным постановлением:

- предложение первое пункта 8 изложить в следующей редакции:

«8. МФО осуществляет внутренний аудит с целью проверки достоверности счетов, оценки адекватности и эффективности своей системы внутреннего контроля и соответствия ее нормативным правовым актам Кыргызской Республики, а также стандартам шариата.».

11. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О требованиях к формированию финансовой отчетности коммерческих банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 31 мая 2017 года № 21/13 следующие изменения:

в Положении «О требованиях к формированию финансовой отчетности коммерческих банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в абзаце седьмом пункта 8 слово «заключение» заменить словом «отчет»;

- в наименовании главы 8 «Заключение Шариатского совета» слово «Заключение» заменить словом «Отчет»;

- в пункте 56 слово «Заключение» заменить словом «Отчет»;

- пункт 57 изложить в следующей редакции:

«57. Отчет Шариатского совета должен включать информацию:

- об изданных шариатских решениях (фетв), заключениях;
- об обзоре и мониторинге контрактов, сделок и операций банка;
- о соответствии распределения прибыли и начисления убытков, относящихся к инвестиционным счетам;
- о средствах, направленных на благотворительность;
- подтверждение соблюдения банком стандартов шариата;
- другую информацию.»;

- в абзаце шестом пункта 70 слово «заключение» заменить словом «отчет»;

- Приложение 2 к Положению «О требованиях к формированию финансовой отчетности коммерческих банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» признать утратившим силу.

12. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил формирования системы внутреннего контроля и внутреннего аудита в банках и небанковских финансово-кредитных организациях, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики» от 15 июня 2017 года № 2017-П-12/25-3-(НПА) следующие изменения:

в Правилах формирования системы внутреннего контроля и внутреннего аудита в банках и небанковских финансово-кредитных организациях, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики, утвержденных вышеуказанным постановлением:

пункт 3:

- дополнить абзацами третьим и четвертым следующего содержания:

«Внутренний шариатский аудит – это деятельность (независимая экспертная функция) независимого уполномоченного структурного подразделения по внутреннему шариатскому аудиту (или уполномоченного аудитора) (далее – служба внутреннего шариатского аудита), созданного для проведения внутреннего аудита и содействия органам управления, Шариатскому совету банка в обеспечении эффективного шариатского управления банка на основе объективной оценки и рекомендаций по совершенствованию системы внутреннего контроля банка, по проверке и оценке достаточности (адекватности) и эффективности системы внутреннего контроля банка в части операций и деятельности банка, осуществляемой в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования.

Внутренний контроль по соблюдению стандартов шариата – непрерывный процесс, проводимый банком в целях обеспечения упорядоченного и эффективного осуществления операций и деятельности, осуществляемой в соответствии исламским

принципам банковского дела и финансирования, согласно требованиям законодательства Кыргызской Республики, внутренним документам банка и стандартам шариата.»;

- пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4. Организация системы управления рисками формируется в соответствии с требованиями положений «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках Кыргызской Республики» от 15 июня 2017 года № 2017-П-12/25-8-(НПА) и «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 18 июля 2018 года № 2018-П-12/30-3-(БС).»;

- в пункте 9 слова «внутреннего аудита» заменить словами «внутреннего аудита, внутреннего шариатского аудита»;

в подпункте 3 пункта 10:

- абзац четырнадцатый изложить в следующей редакции:

«- о своевременности, полноте и качестве устранения Правлением банка нарушений и недостатков, выявленных службой комплаенс-контроля, внутренним аудитором, внутренним шариатским аудитором, внешним аудитором, уполномоченным структурным подразделением по контролю соблюдения стандартов шариата и органами банковского надзора.»;

- абзац пятнадцатый изложить в следующей редакции:

«- об исполнении Правлением банка рекомендаций служб комплаенс-контроля, риск-менеджмента, внутреннего аудита, внутреннего шариатского аудита, а также внешнего аудита, уполномоченного структурного подразделения по контролю соблюдения стандартов шариата и органов банковского надзора.»;

- пункт 19 дополнить абзацем третьим следующего содержания:

«- контроль, осуществляемый Шариатским советом, путем получения отчетов служб риск-менеджмента, внутреннего шариатского аудита и уполномоченного структурного подразделения по контролю соблюдения стандартов шариата.»;

- пункт 27 дополнить предложениями следующих содержаний:

«В банке, осуществляющем операции по исламским принципам банковского дела и финансирования, на постоянной основе дополнительно действуют служба внутреннего шариатского аудита и уполномоченное подразделение по контролю соблюдения стандартов шариата (далее – подразделение по контролю соблюдения стандартов шариата). В банке, имеющем «исламское окно», может быть предусмотрено, что шариатский контролер и шариатский аудитор могут входить в состав подразделений при условии наделения этих подразделений функциями контроля соблюдения стандартов шариата и внутреннего шариатского аудита.»;

- абзац одиннадцатый пункта 39 изложить в следующей редакции:

«Работники службы внутреннего аудита должны обладать знаниями Международных стандартов аудита и Международных стандартов финансовой отчетности;»;

- пункт 41 признать утратившим силу;

- раздел 6 признать утратившим силу;

- дополнить разделом 7 следующего содержания:

«7. Организация уполномоченного структурного подразделения по контролю соблюдения стандартов шариата

57. В целях эффективного выполнения банком решений Шариатского совета Совет директоров банка по рекомендации Шариатского совета создает подразделение по контролю соблюдения стандартов шариата (либо назначает сотрудника, ответственного за контроль соблюдения стандартов шариата в банке). Совет директоров банка с учетом рекомендаций Шариатского совета назначает руководителя подразделения по контролю соблюдения стандартов шариата и ее работников, определяет размер оплаты труда, а также определяет количественный и персональный состав данной службы.

58. Во избежание конфликта интересов в функции руководителя подразделения по контролю соблюдения стандартов шариата не должно быть включено управление деятельностью подразделений (бизнес-линиями, бизнес-процессами) и работников банка, генерирующих риски (за исключением операционного, репутационного, стратегического рисков), осуществляющих

управление рисками, ответственных за бухгалтерский учет и финансовую отчетность в банке, включая управление службой внутреннего аудита.

59. Работники подразделений банка должны оказывать подразделению по контролю соблюдения стандартов шариата содействие в осуществлении им своих функций. Правление банка по представлению руководителя подразделения по контролю соблюдения стандартов шариата устанавливает порядок взаимодействия структурных подразделений банка с подразделением по контролю соблюдения стандартов шариата.

60. Правление банка получает от подразделения по контролю соблюдения стандартов шариата информацию о нарушениях и недостатках, выявленных в процессе деятельности по исламским принципам банковского дела и финансирования, с указанием причин их возникновения и рекомендаций по их устранению.

Правление банка по результатам анализа полученной информации обеспечивает принятие корректирующих или дисциплинарных мер, направленных на устранение выявленных недостатков.

По итогам проведенной работы по устранению выявленных недостатков руководитель подразделения по контролю соблюдения стандартов шариата предоставляет отчет Шариатскому совету, а также Совету директоров банка по мере необходимости, но не реже одного раза в квартал.

61. Подразделение по контролю соблюдения стандартов шариата оперативно информирует Шариатский совет и Совет директоров банка о любых существенных нарушениях (событиях, сделках), которые могут привести к возникновению риска несоблюдения шариата.

62. Подразделение по контролю соблюдения стандартов шариата осуществляет, но не ограничивается следующими функциями:

1) выполняет функции секретаря Шариатского совета (подготовка, организация и введение протокола заседаний Шариатского совета, контроль за выполнением решений (фетв) Шариатского совета);

2) консультирует по вопросам шариата на основании решений (фетв) и резолюций Шариатского совета (договоры, политики, внутренние процедуры, запросы и вопросы, связанные со

стандартами шариата, рекламные материалы и публикации, по продуктам банка, и другие вопросы, связанные со стандартами шариата, с которыми сталкивается банк);

3) обращается в Шариатский совет по всем вопросам, которые он рассматривает, и по всем задачам, которые он выполняет, если только по этим вопросам ранее не были приняты решения (фетвы);

4) проводит исследование по соответствующим вопросам и процедурам по запросу Шариатского совета;

5) участвует в разработке продуктов, политик, процедур и договоров банка;

6) содействует Правлению банка и службе риск-менеджмента в управлении риском несоблюдения стандартов шариата;

7) осуществляет контроль за организацией работы банка по рассмотрению жалоб (заявлений) клиентов банка по деятельности в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования;

8) осуществляет контроль за организацией работы банка по ознакомлению всех работников банка с требованиями внутренних документов банка, регламентирующих порядок оказания банковских услуг и проведения банковских операций в соответствии со стандартами шариата;

9) организует обучение органов управления и работников банка по вопросам соблюдения стандартов шариата, исламских принципов банковского дела и финансирования;

10) проводит мониторинг соблюдения банком и его работниками решений (фетв) Шариатского совета;

11) проводит текущий контроль соответствия операций, осуществляемых по исламским принципам банковского дела и финансирования, стандартам шариата, до внутреннего шариатского аудита.

Функция контроля соблюдения банком стандартов шариата не должна передаваться сторонним организациям на аутсорсинг.;

- дополнить разделом 8 следующего содержания:

«8. Организация внутреннего шариатского аудита

63. Для объективной оценки эффективности функционирования систем внутреннего контроля за соблюдением стандартов шариата и управления рисками несоблюдения стандартов шариата в деятельности банка, в целях обеспечения эффективной деятельности банка, осуществляемой в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, и предоставления действенных рекомендаций по ее улучшению, Совет директоров создает внутренний шариатский аудит (либо назначает сотрудника, ответственного за проведение внутреннего шариатского аудита в банке).

64. Деятельность службы внутреннего шариатского аудита должна быть организована аналогично деятельности службы внутреннего аудита в соответствии с главой 5 «Организация внутреннего аудита банка» и с учетом требований настоящей главы.

65. В банке, осуществляющем операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, внутренний шариатский аудитор проверяет операции и деятельность, осуществляемую по исламским принципам банковского дела и финансирования, включая соблюдение стандартов шариата и предоставляет отчеты Совету директоров, Шариатскому совету, Комитету по аудиту и копию - Правлению банка.

66. Деятельность службы внутреннего шариатского аудита должна регулироваться внутренним документом банка, в котором, как минимум, должны определяться:

- цель и сфера деятельности службы внутреннего шариатского аудита;
- принципы (стандарты) и методы деятельности службы внутреннего шариатского аудита;
- задачи, функции, права и обязанности службы внутреннего шариатского аудита, включая его работников и руководителя;
- условия и порядок информирования службой внутреннего шариатского аудита Совета директоров, Шариатского совета, Комитета по аудиту, Правления банка, а также руководителя подразделения банка, в котором проводился внутренний шариатский аудит, о результатах проверок службы внутреннего шариатского аудита;

- ответственность руководителя службы внутреннего шариатского аудита за неисполнение (ненадлежащее исполнение) возложенных на него обязанностей;

- порядок взаимодействия службы внутреннего шариатского аудита с подразделением по контролю соблюдения стандартов шариата для координации и обмена своих выводов и отчетов;

- порядок взаимодействия службы внутреннего шариатского аудита со службой внутреннего аудита для координации и обмена своих выводов и отчетов;

- порядок взаимодействия службы внутреннего шариатского аудита с подразделениями и работниками банка, полномочия службы внутреннего шариатского аудита по доступу в помещения банка, к документам банка, а также по получению от работников банка информации и разъяснений, которые могут потребоваться для осуществления службой внутреннего шариатского аудита своих функций.

67. Служба внутреннего шариатского аудита обязана:

- разработать план работы службы внутреннего шариатского аудита, внести его на утверждение Советом директоров (наблюдательным советом) по согласованию с Шариатским советом (по вопросам соблюдения банком стандартов шариата), а также информировать Совет директоров (наблюдательный совет), Шариатский совет (по вопросам соблюдения банком стандартов шариата) и Комитет по аудиту о его выполнении;

- определять наиболее рискованные операции и направления деятельности (бизнес-линии, бизнес-процессы) для подготовки плана работы службы внутреннего шариатского аудита;

- оценивать эффективность внутреннего шариатского контроля, взаимодействия структурных подразделений для обеспечения соответствия деятельности банка, осуществляемой по исламским принципам банковского дела и финансирования, стандартам шариата и внутренним нормативным требованиям банка;

- контролировать соответствие деятельности банка политикам и процедурам банка, направленным на соблюдение банком стандартов шариата;

- определять проведение регулярных выездных проверок филиалов банка для проверки соблюдения стандартов шариата филиалами банка, его подразделениями;
- проверять соблюдение банковского законодательства и внутренних документов банка при осуществлении деятельности банка по исламским принципам банковского дела и финансирования;
- проверять эффективность принятых мер по исправлению выявленных нарушений и недостатков в деятельности банка по результатам предыдущих проверок, а также проверок со стороны Национального банка и внешних аудиторов, в том числе в организации бизнес-процессов, внутреннего контроля и управления рисками, и выполнение рекомендаций по их совершенствованию;
- информировать Комитет по аудиту, Шариатский совет и Правление банка о результатах проверок, проведенных службой внутреннего шариатского аудита;
- информировать Комитет по аудиту и Правление банка об обеспечении соблюдения стандартов шариата в деятельности банка;
- вносить свои предложения по повышению эффективности деятельности банка, включая внутренний контроль, контроль соблюдения стандартов шариата, управление рисками соблюдения стандартов шариата, организацию бизнес-процессов.

68. Программа проведения внутреннего шариатского аудита должна быть одобрена Комитетом по аудиту и Шариатским советом (в части вопросов, касающихся соблюдения стандартов шариата).

69. Аудиторский отчет должен:

- напрямую направляться Шариатскому совету для принятия решений по вопросам шариата. После рассмотрения отчета с резолюцией Шариатского совета направляется Совету директоров и Комитету по аудиту. После рассмотрения Комитетом по аудиту данный отчет передается Правлению банка.

70. На основании аудиторского отчета Комитет по аудиту утверждает план мероприятий по внедрению корректирующих мер в систему внутреннего контроля банка и предусматривает меры по отслеживанию эффективности и своевременности их внедрения, которые согласованы Шариатским советом и одобрены Советом директоров.

71. Сотрудники службы шариатского аудита должны обладать знаниями Международных стандартов аудита, Международных стандартов финансовой отчетности, Международных стандартов финансовой отчетности и стандартов Организации бухгалтерского учета и аудита для исламских финансовых институтов (AAOIFI).

Функция контроля шариатского аудита не должна передаваться сторонним организациям на аутсорсинг.»;

- дополнить разделом 9 следующего содержания:

«9. Заключительные положения

72. Совет директоров банка обеспечивает доведение до руководящих работников банка и работников банка стратегии, политик и иных внутренних документов банка. Руководители структурных подразделений банка должны нести персональную ответственность за доведение до своих работников важности функции внутреннего контроля и необходимости исполнения внутренних документов банка.

73. Совет директоров проводит оценку соответствия установленным квалификационным требованиям и требованиям к деловой репутации для руководителей служб комплаенс-контроля, внутреннего аудита, внутреннего шариатского аудита, риск-менеджмента с периодичностью, достаточной для обеспечения поддержания их квалификации и деловой репутации на должном уровне.

74. Национальный банк может проводить плановые и внеплановые беседы с руководителями служб комплаенс-контроля, риск-менеджмента, внутреннего аудита и внутреннего шариатского аудита по вопросам, связанным с деятельностью банка.

75. В случае увольнения руководителей служб внутреннего аудита, внутреннего шариатского аудита, комплаенс-контроля, риск-менеджмента банк обязан уведомить Национальный банк в течение трех рабочих дней о факте увольнения с описанием причины увольнения.».

13. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами

банковского дела и финансирования» от 18 июля 2018 года № 2018-П-12/30-3-(БС) следующие изменения:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 28 дополнить подпунктом 8 следующего содержания:

- «8) обеспечить внедрение и соблюдение надежной системы шариатского управления и стандартов шариата.»;

- пункт 33 дополнить абзацем седьмым следующего содержания:

- «Следует обеспечить для каждого члена Шариатского совета профессиональное обучение и развитие, в том числе по вопросам банковской деятельности, банковского законодательства, международных стандартов.»;

- пункт 37 дополнить подпунктом 7 следующего содержания:

- «7) обучение и информирование в отношении соблюдения стандартов шариата, ориентированные на все организационные уровни банка.».

14. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по распределению прибыли/убытков по банковским счетам, счетам по банковским вкладам (депозитам) в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 ноября 2020 года № 2020-П-12/67-3-(НПА) следующие изменения:

в Инструкции по распределению прибыли/убытков по банковским счетам, счетам по банковским вкладам (депозитам) в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, утвержденной вышеуказанным постановлением:

- в пункте 35 слово «Распределение» заменить словами «Порядок распределения»;

- пункт 36 изложить в следующей редакции:

- «36. На полугодовой основе внутреннему шариатскому аудиту банка следует проводить выборочную проверку соблюдения и исполнения требований настоящей Инструкции. В случае выявления несоблюдений/нарушений служба внутреннего шариатского аудита

(или уполномоченный внутренний аудитор) обязана уведомить об этом руководство банка и Шариатский совет банка.».

15. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О требованиях к формированию, публикации и предоставлению в Национальный банк Кыргызской Республики финансовой отчетности небанковскими финансово-кредитными организациями, осуществляющими операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 14 февраля 2024 года № 2024-П-12/5-4-(НПА) следующие изменения:

в Положении «О требованиях к формированию, публикации и предоставлению в Национальный банк Кыргызской Республики финансовой отчетности небанковскими финансово-кредитными организациями, осуществляющими операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- абзац седьмой пункта 12 изложить в следующей редакции:

- «- отчет Шариатского совета;»;

- в пункте 37 слово «заключение» в соответствующих падежах заменить словом «отчет» в соответствующих падежах;

- в наименовании главы 12 «Заключение Шариатского совета» слово «Заключение» заменить словом «Отчет»;

- пункт 93 изложить в следующей редакции:

- «93. Отчет Шариатского совета должен содержать информацию:

- об изданных шариатских решениях (фетв), заключениях;

- об обзоре и мониторинге контрактов, сделок и операций НФКО;

- о средствах, направленных на благотворительность;

- подтверждение соблюдения банком стандартов шариата;

- другую информацию.»;

- в пункте 94 слово «Заключение» заменить словом «Отчет»;

- пункт 95 изложить в следующей редакции:

- «95. Отчет Шариатского совета формируется согласно пункту 94 настоящего Положения и представляется в составе годовой финансовой отчетности.»;

- абзац шестой пункта 98 изложить в следующей редакции:

«- отчет Шариатского совета.»;

- Приложение 4 к Положению «О требованиях к формированию, публикации и предоставлению в Национальный банк Кыргызской Республики финансовой отчетности небанковскими финансово-кредитными организациями, осуществляющими операции по исламским принципам банковского дела и финансирования» признать утратившим силу.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 17 сентября 2025 года
№ 2025-П-19/47-3-(НПА)

**О внесении изменений в постановление Правления
Национального банка Кыргызской Республики
«Об утверждении Инструкции «О порядке проведения платежей
и расчетов в Гроссовой системе расчетов в режиме реального
времени в Кыргызской Республике» от 27 мая 2009 года № 25/11**

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О порядке проведения платежей и расчетов в Гроссовой системе расчетов в режиме реального времени в Кыргызской Республике» от 27 мая 2009 года № 25/11 изменения (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней со дня его официального опубликования.

4. Управлению банковских расчетов довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, Межгосударственного банка, Евразийского банка развития, Центрального казначейства Министерства финансов Кыргызской Республики, Социального фонда Кыргызской Республики при Кабинете Министров Кыргызской Республики, Государственного накопительного пенсионного фонда при Социальном фонде Кыргызской Республики при Кабинете Министров Кыргызской Республики, Агентства по защите депозитов Кыргызской Республики, ЗАО «Центральный депозитарий» и соответствующих структурных подразделений Национального банка Кыргызской Республики.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление банковских расчетов.

Председатель

М. Тургунбаев

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 17 сентября 2025 года
№ 2025-П-19/47-3-(НПА)

**Изменения в постановление Правления Национального
банка Кыргызской Республики «Об утверждении
Инструкции «О порядке проведения платежей и расчетов
в Гроссовой системе расчетов в режиме реального времени
в Кыргызской Республике» от 27 мая 2009 года № 25/11**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О порядке проведения платежей и расчетов в Гроссовой системе расчетов в режиме реального времени в Кыргызской Республике» от 27 мая 2009 года № 25/11 следующие изменения:

В Инструкции о порядке проведения платежей и расчетов в Гроссовой системе расчетов в режиме реального времени в Кыргызской Республике, утвержденной вышеуказанным постановлением:

- пункт 1.7 изложить в следующей редакции:

«1.7. Национальный банк является оператором ГСРРВ и расчетным банком по проведению расчетов в системе по счетам участников, открытым в Национальном банке.»;

- подпункт 3.1.1 пункта 3.1. изложить в следующей редакции:

«3.1.1. Обработка ЭПД производится в соответствии с регламентом работы ГСРРВ, который разделяется на следующие периоды:

Наименование периода	Продолжительность периода
Старт дня	8:30 – 8:40
Открыто для бизнеса	8:40 – 9:00

Окончательный расчет чистых позиций участников по смежным системам, включая системы расчетов платежными картами 1	9:00 – 17:00
Прием и обработка в ГСРРВ ЭПД и сообщений	9:00 – 17:20
Передача участниками ГСРРВ резерва денежных средств на дебетовую чистую позицию в СПК	8:45 -13:30
Формирование резерва на дебетовую чистую позицию и его передача в СПК	13:30 – 13:50
Окончательный расчет чистых позиций участников по итогам клиринговой сессии СПК	13:50 – 14:20
Первоначальное отключение (расчетное окно)	16:30
Окончательное отключение	17:00
Завершение расчетов	17:20

Руководствуясь статьей 55 Трудового кодекса Кыргызской Республики относительно продолжительности рабочего дня, непосредственно предшествующего нерабочему праздничному дню, а также рабочего праздничного дня регламент работы ГСРРВ сокращается на один час и устанавливается следующее время начала периодов регламента ГСРРВ:

Наименование периода	Продолжительность периода
Первоначальное отключение (расчетное окно)	15:30
Окончательное отключение	16:00
Завершение расчетов	16:20.

»;

- подпункт 3.6.1. пункта 3.6. изложить в следующей редакции:

«3.6.1. Резерв денежных средств на дебетовую чистую позицию в смежных системах устанавливается ежедневно участником путем резервирования средств на своем счете, открытом в Национальном банке, части средств, необходимых для проведения окончательного расчета в ГСРРВ, либо операторами смежных систем путем направления в ГСРРВ файла установленного формата для предварительного резервирования достаточного объема денежных средств на корреспондентских счетах участников. Размер резервов

1 Время отправки файлов чистых позиций оговаривается в двусторонних договорах

должен быть достаточным для гарантированного проведения окончательного расчета файлов чистых позиций»;

- в пункте 3.8. слова «систем розничных платежей» заменить словами «смежных систем»;

- подпункт 3.8.1. пункта 3.8. изложить в следующей редакции:

«3.8.1. После получения файла чистых позиций из смежных систем в ГСРРВ проводится проверка подлинности ЭП файла, целостности ЭПД и соответствия ЭПД установленному формату. В случае обнаружения ошибок в полученном файле в ГСРРВ формируется электронный платеж утвержденного формата с указанием обнаруженных ошибок. Данное сообщение подписывается ЭП и отправляется в адрес смежной системы по имеющимся каналам связи с указанием ошибки.»;

- в подпункте 3.8.2. пункта 3.8. аббревиатуру «СПК» заменить словами «смежную систему»;

- подпункт 3.8.3. пункта 3.8. изложить в следующей редакции:

«3.8.3. В случае если дебетовая чистая позиция по результатам расчетов в смежной системе хотя бы у одного участника не может быть оплачена в ГСРРВ из-за недостаточности средств, весь файл чистых позиций отвергается системой ГСРРВ. При этом формируется ответный файл соответствующего формата с указанием ненулевых недостающих сумм (позиций) для одного или нескольких участников и направляется по имеющимся каналам связи в смежную систему для урегулирования чистых позиций либо повторной отправки через определенный промежуток времени после обеспечения участником необходимой ликвидности на корреспондентском счете для обеспечения окончательных расчетов.»;

- подпункт 3.8.5. пункта 3.8. изложить в следующей редакции:

«3.8.5. Окончательный расчет чистых позиций участников по смежным системам, включая системы расчетов платежными картами, проводится на основании подписанных соглашений и договоров, а также в соответствии с внутренними процедурами Национального банка.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 24 сентября 2025 года
№ 2025-П-14/48-4-(ПС)

О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об обеспечении экономической безопасности и поддержании финансовой стабильности» от 4 сентября 2024 года № 2024-П-14/41-3-(ПС)

В целях обеспечения экономической безопасности и поддержания финансовой стабильности, в соответствии со статьями 4, 5, 9, 28, 41 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести следующие изменения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об обеспечении экономической безопасности и поддержании финансовой стабильности» от 4 сентября 2024 года № 2024-П-14/41-3-(ПС):

- в абзаце первом пункта 1 слова «со сроком на один год» исключить;
- пункт 3 дополнить словами « и действует до 1 сентября 2026 года».

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

4. Управлению методологии и лицензирования платежных систем в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования настоящего постановления довести его до сведения поднадзорных Национальному банку Кыргызской Республики организаций.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии и лицензирования платежных систем.

Председатель

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 26 сентября 2025 года
№ 2025-П-09/49-1-(БС)

**О внесении изменений в постановление Правления
Национального банка Кыргызской Республики
«О временном разрешении на вывоз неветхой наличной
иностранной валюты коммерческими банками Кыргызской
Республики» от 14 июля 2025 года № 2025-П-09/34-1-(БС)**

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временном разрешении на вывоз неветхой наличной иностранной валюты коммерческими банками Кыргызской Республики» от 14 июля 2025 года № 2025-П-09/34-1-(БС) следующие изменения:

- в пункте 1 слова и цифры «1 октября 2025 года» заменить словами и цифрами «1 апреля 2026 года»;
- в пункте 4 слова и цифры «1 октября 2025 года» заменить словами и цифрами «1 апреля 2026 года».

2. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению в течение 3 (трех) рабочих дней со дня получения соответствующих документов:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению денежно-кредитных операций и управлению надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями в течение 3 (трех) рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков, микрофинансовых и микрокредитных компаний, имеющих право на покупку и продажу иностранной валюты, обменных бюро Кыргызской Республики, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», ОЮЛ «Ассоциация обменных бюро «Альянс», а также Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики, Государственной таможенной службы при Кабинете Министров Кыргызской Республики и Пограничной службы Государственного комитета национальной безопасности Кыргызской Республики.

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления довести его до сведения всех структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление банковского надзора.

Председатель

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 26 сентября 2025 года
№ 2025-П-09/49-2-(НПА)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

- «Об утверждении Положения «О кредите «овернайт» Национального банка Кыргызской Республики» от 28 марта 2013 года № 10/7;

- «Об утверждении Положения «О 7-дневном кредите Национального банка Кыргызской Республики» от 29 января 2014 года № 2/5.

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для

внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 7 (семи) рабочих дней со дня официального опубликования.

4. Управлению денежно-кредитных операций в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков и ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана».

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения управления методологии надзора, управления банковского надзора, управления бухгалтерского учета и отчетности, управления денежно-кредитной политики и юридического управления Национального банка Кыргызской Республики.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление денежно-кредитных операций.

Председатель

М. Тургунбаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 26 сентября 2025 года
№ 2025-П-09/49-2-(НПА)**

Изменения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О кредите «овернайт» Национального банка Кыргызской Республики» от 28 марта 2013 года № 10/7 следующие изменения:

в Положении «О кредите «овернайт» Национального банка Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) в пункте 2 слова и цифры «статьями 6 и 17» заменить словами и цифрами «статьями 6, 16 и 17»;

2) второе предложение пункта 5 изложить в следующей редакции:

«Предметом залога являются государственные ценные бумаги Кабинета Министров Кыргызской Республики, ноты Национального банка и ценные бумаги международных финансовых организаций, выпущенные и размещенные на территории Кыргызской Республики, при наличии у эмитента долгосрочного суверенного кредитного рейтинга не ниже наивысшего (AAA) и следующего за наивысшим (AA+), который присвоен рейтинговыми агентствами Moody's Investors Service (США), Standard & Poors (США), Fitch Ratings (Великобритания) (далее – ценные бумаги).»;

3) пункт 10 дополнить предложением следующего содержания:

«По ценным бумагам международных финансовых организаций Депозитарием является ЗАО «Центральный депозитарий».»;

4) пункт 17 дополнить предложением следующего содержания:

«В случае если залоговым обеспечением выступают ценные бумаги международных финансовых организаций Банк должен до 12-00 часов подать Заявку на получение кредита «овернайт» через модуль АТС «Межбанковское кредитование.»;

5) дополнить пунктом 29-1 следующего содержания:

«29-1. Условия и порядок взаимодействия по принятию ценных бумаг международных финансовых организаций в качестве залогового обеспечения кредита «овернайт» регламентируются отдельными двусторонними соглашениями между ЗАО «Центральный депозитарий» с Национальным банком Кыргызской Республики и между ЗАО «Центральный депозитарий» с Банком.»;

6) пункт 35 дополнить предложением следующего содержания:

«Высвобождение и перевод ценных бумаг международных финансовых организаций, предоставленных в залог, осуществляется ЗАО «Центральный депозитарий.»;

7) в Приложении 1:

- дополнить пунктом 3.4. следующего содержания:

«3.4. Условия и порядок взаимодействия по принятию ценных бумаг международных финансовых организаций в качестве залогового обеспечения кредита «овернайт» регламентируются отдельными двусторонними соглашениями между ЗАО «Центральный депозитарий» с Национальным банком Кыргызской Республики и между ЗАО «Центральный депозитарий» с Банком.»;

- пункт 4.2. дополнить предложением следующего содержания:

«Высвобождение и перевод ценных бумаг международных финансовых организаций, предоставленных в залог, осуществляется ЗАО «Центральный депозитарий.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О 7-дневном кредите Национального банка Кыргызской Республики» от 29 января 2014 года № 2/5 следующие изменения:

в Положении «О 7-дневном кредите Национального банка Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) в пункте 2 слова и цифры «статьями 6 и 17» заменить словами и цифрами «статьями 6, 16 и 17»;

2) пункт 7 дополнить предложением следующего содержания:

«По ценным бумагам международных финансовых организаций Депозитарием является ЗАО «Центральный депозитарий.»;

3) пункт 29 дополнить предложением следующего содержания:

«В случае принятия в залог ценных бумаг международных финансовых организаций перевод ценных бумаг осуществляется ЗАО «Центральный депозитарий» в соответствии с генеральным соглашением между Национальным банком и ЗАО «Центральный депозитарий.»;

4) пункт 39 дополнить предложением следующего содержания:

«В случае принятия в залог ценных бумаг международных финансовых организаций перевод ценных бумаг осуществляется ЗАО «Центральный депозитарий» в соответствии с генеральным соглашением между Национальным банком и ЗАО «Центральный депозитарий.»;

5) абзац четвертый пункта 45 после слов «Депозитарии» дополнить словами «/ЗАО «Центральный депозитарий»»;

6) дополнить пунктом 47-1 следующего содержания:

«47-1. Условия и порядок взаимодействия по принятию ценных бумаг международных финансовых организаций в качестве залогового обеспечения 7-дневного кредита регламентируются отдельными двусторонними соглашениями между ЗАО «Центральный депозитарий» с Национальным банком Кыргызской Республики и между ЗАО «Центральный депозитарий» с Банком.»;

7) пункт 52 дополнить предложением следующего содержания:

«Высвобождение и перевод ценных бумаг международных финансовых организаций, предоставленных в залог, осуществляется ЗАО «Центральный депозитарий.»;

8) в Приложении 1:

- пункт 2.6. дополнить предложением следующего содержания:

«В случае принятия в залог ценных бумаг международных финансовых организаций перевод ценных бумаг осуществляется ЗАО «Центральный депозитарий» в соответствии с генеральным соглашением между Национальным банком и ЗАО «Центральный депозитарий.»;

- абзац четвертый пункта 3.3. после слова «Депозитарии» дополнить словами «/ЗАО «Центральный депозитарий»»;

- дополнить пунктом 3.4. следующего содержания:

«3.4. Условия и порядок взаимодействия по принятию ценных бумаг международных финансовых организаций в качестве залогового обеспечения 7-дневного кредита регламентируются отдельными двусторонними соглашениями между ЗАО «Центральный депозитарий» с Национальным банком Кыргызской Республики и между ЗАО «Центральный депозитарий» с Банком.».

- пункт 4.3 дополнить предложением следующего содержания:

«Высвобождение и перевод ценных бумаг международных финансовых организаций, предоставленных в залог, осуществляется ЗАО «Центральный депозитарий.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 26 сентября 2025 года
№ 2025-П-12/49-3-(НПА)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

- «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению операционным риском в коммерческих банках Кыргызской Республики» от 15 декабря 2005 года № 37/5;

- «Об утверждении Инструкции по работе с банковскими счетами, счетами по банковским вкладам (депозитам)» от 31 октября 2012 года № 41/12.

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для

включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней со дня официального опубликования, за исключением пятнадцатого, шестнадцатого, семнадцатого и восемнадцатого абзацев пункта 1 Приложения к настоящему постановлению, которые вступают в силу с 1 марта 2026 года.

4. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана».

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения управления банковского надзора, юридического управления, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

М. Тургунбаев

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 26 сентября 2025 года
№ 2025-П-12/49-3-(НПА)

Изменения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению операционным риском в коммерческих банках Кыргызской Республики» от 15 декабря 2005 года № 37/5 следующее изменение:

Положение «О минимальных требованиях по управлению операционным риском в коммерческих банках Кыргызской Республики», утвержденное вышеуказанным постановлением, дополнить главой VI следующего содержания:

«VI. Минимальные требования к системе противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству (антифрод)

6.1. Банк обязан обеспечить наличие и эффективное функционирование системы противодействия внутреннему и внешнему мошенничествам (антифрод) в соответствии с требованиями настоящей главы.

6.2. Требования настоящей главы применяются в качестве основного механизма противодействия внутреннему и внешнему мошенничествам в банковских информационных системах, в том числе в случае несоответствия имеющихся в банковских информационных системах алгоритмов противодействия внутреннему и внешнему мошенничествам требованиям настоящей главы.

6.3. Банк обязан разработать, утвердить советом директоров и внедрить Политику противодействия мошенничеству в системах удаленного/дистанционного банковского обслуживания (далее – Политика). Политика может быть оформлена в виде отдельного документа или являться составной частью политики управления рисками банка.

Политика как минимум должна содержать:

- стремление руководства, подтверждающее приверженность защите клиентов от внутреннего и внешнего мошенничеств в системах удаленного/дистанционного банковского обслуживания;
- принципы раннего выявления, предупреждения и предотвращения мошенничества в системах удаленного/дистанционного банковского обслуживания;
- порядок применения адекватных и своевременных автоматизированных или полуавтоматизированных мер реагирования на выявленные случаи или попытки мошенничества, соразмерных оцененному уровню риска;
- меры ответственностей в соответствии с законодательством Кыргызской Республики, применяемые к сотрудникам банка за бездействие или ненадлежащее действие в сфере противодействия мошенничеству, включая мониторинг угроз, разработку и внедрение мер противодействия, а также реагирование на инциденты.

Политика подлежит пересмотру и актуализации не реже одного раза в год.

Внутренние процедуры и документы банка, регламентирующие противодействие мошенничеству в системах удаленного/дистанционного банковского обслуживания, подлежат пересмотру по мере необходимости, но не реже одного раза в два года, с учетом эффективности применяемых мер, лучшего международного опыта и актуальных угроз.

Банк обязан интегрировать вышеуказанные процедуры и документы в систему управления рисками и обеспечить ознакомление с ними всех необходимых сотрудников банка.

6.4. Банк обязан внедрить системы противодействия мошенничеству в информационных системах удаленного/дистанционного банковского обслуживания для предотвращения как внутреннего, так и внешнего мошенничеств.

Эти системы должны обеспечивать непрерывный мониторинг и оценку риска мошенничества для каждой расходной транзакции, проводимой через системы удаленного/дистанционного банковского обслуживания, независимо от суммы, регулярности и истории

предыдущих транзакций. Реализация данных систем допускается двумя способами:

- в виде отдельного, независимого программного или программно-аппаратного комплекса, взаимодействующего со всеми используемыми банковскими автоматизированными системами удаленного/дистанционного банковского обслуживания;
- путем интеграции специализированного модуля противодействия мошенничеству непосредственно в каждую из используемых банковских автоматизированных систем удаленного/дистанционного банковского обслуживания.

6.5. При использовании программного обеспечения для противодействия внутреннему и внешнему мошенничествам в банковских информационных системах банк должен направить соответствующее уведомление с полным описанием реализованной архитектуры, принципов функционирования, применяемых методов оценки риска согласно требованиям настоящего Положения, в Национальный банк.

6.6. Система противодействия внутреннему и внешнему мошенничествам в информационных системах удаленного/дистанционного обслуживания должна производить оценку риска мошенничества в отношении каждой совершаемой расходной транзакции на основании правил, поведенческих моделей, шаблонов и результатов анализа. В результате оценки риска мошенничества система должна присваивать как минимум один из трёх признаков:

- низкий риск: транзакция безопасна;
- средний риск: транзакция подозрительна и может быть мошеннической;
- высокий риск: транзакция является мошеннической.

6.7. При присвоении транзакции среднего уровня риска на основании существенного отклонения от стандартного поведения клиента или наличия совокупности факторов банк обязан обеспечить ее обязательную проверку. Проверка может быть выполнена автоматически или вручную уполномоченным сотрудником банка. По результатам проверки банк обязан выполнить одно или несколько из следующих действий:

- переоценить уровень риска и присвоить транзакции новый уровень: низкий или высокий;

- внести необходимые изменения в правила и шаблоны системы противодействия мошенничеству в удаленное/дистанционное банковское обслуживание, дополнив их выявленными признаками мошеннических операций, обнаруженных при анализе транзакций с высоким уровнем риска;

- обеспечить хранение полной информации о проведенной проверке, включая результаты, полученные данные, сведения о сотрудниках, принимавших решения, и направленные клиенту уведомления в системе противодействия мошенничеству при дистанционном банковском обслуживании. Указанная информация подлежит хранению не менее 5 лет с момента проведения операции.

6.8. Низкий уровень риска должен присваиваться транзакциям, которые соответствуют типичному поведению пользователя, имеют незначительные отклонения от него либо прошли успешную проверку после первоначального присвоения среднего уровня риска.

6.9. Банк вправе приостановить расходные операции по банковскому счету на срок до 30 дней в следующих случаях:

- при выявлении признаков, соответствующих критериям мошенничества, установленным в пункте 6.12 настоящего Положения;

- при отсутствии от клиента подтверждающей информации, однозначно свидетельствующей о самостоятельном совершении операции;

- по уведомлению клиента о мошеннических действиях по его банковскому счету.

Банк должен в системах дистанционного банковского обслуживания предусмотреть возможность подачи физическими лицами уведомления о мошеннических действиях по его банковскому счету, а также формирование выписки по счету с транзакцией/ транзакциями для последующего обращения в правоохранительные органы.

Такая возможность должна быть реализована в виде отдельной функции, обеспечивающей:

- круглосуточную доступность без необходимости обращения в отделения банка;
- наличие обособленного канала коммуникации, предназначенного исключительно для передачи уведомлений о мошеннических операциях;
- простую, интуитивно понятную форму подачи уведомления, с возможностью указания ключевых параметров транзакции: даты, суммы, реквизитов получателя, описания обстоятельств и наличия доказательств;
- автоматическую фиксацию факта подачи уведомления в информационных системах банка с отметкой времени и идентификатора клиента;
- инициацию процедуры приостановки и анализа транзакции.

Уведомление, поданное через указанную функцию, подлежит незамедлительному рассмотрению, и необходимо принять соответствующие меры по оценке транзакции, с последующим информированием клиента о принятых мерах, в том числе с рекомендацией по обращению в правоохранительные органы.

Банк обязан незамедлительно информировать клиента о приостановлении операции с использованием доступных каналов коммуникации (мобильное приложение, электронная почта, служба коротких сообщений (SMS), телефонный звонок и иное).

6.10. Системы противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству в информационных системах удаленного/ дистанционного банковского обслуживания обязаны формировать и поддерживать реестр запрещенных к обслуживанию идентификаторов и атрибутов, используемых при совершении мошеннических операций, в случае присвоения транзакции высокого уровня риска мошенничества. Данный реестр должен включать как минимум номер телефона, ID QR, сервисное имя (идентификатор) получателя или отправителя платежной/банковской системы, а также иные идентификаторы и атрибуты, связанные с мошеннической деятельностью.

6.11. Оценке риска мошенничества должны подвергаться все транзакции, проводимые через системы дистанционного обслуживания и связанные с:

- выдачей кредитов;
- использованием платежных QR-кодов.
- внутрибанковским и межбанковским переводом средств;
- использованием систем «ГРОСС»/«КЛИРИНГ»;
- международными переводами средств (SWIFT и другие международные системы денежных переводов);
- снятием наличных денежных средств;
- приемом платежей через POS-терминалы;
- переводом средств на кошельки виртуальных активов и счета иностранных операторов торгов виртуальных активов;
- погашением задолженности из источников, не характерных для пользователя;
- использованием предоплаченных карт для приобретения товаров и услуг;
- зачислением денежных средств через депозитные устройства (кэш-ин-устройства);
- транзакцией с использованием виртуальных карт;
- переводом на счета и платформы онлайн-казино, игровых сервисов и сайтов ставок;
- иными операциями, определенными банком в рамках своей политики по предотвращению мошенничества.

Банк должен определить специализированные подразделения, ответственные за мониторинг транзакций в режиме реального времени, а также при необходимости, регулярно дополнять перечень новыми транзакциями, подлежащих оценке риска, с учетом новых схем мошенничества и изменений в цифровой безопасности.

6.12. Для целей оценки риска мошенничества при проведении транзакций банк обязан использовать критерии мошенничества, являющиеся основанием для признания транзакции подозрительной или мошеннической.

Критерии мошенничества представляют собой один или совокупность признаков и моделей поведения, свидетельствующих об отклонении от стандартной активности клиента и потенциальной попытке совершения мошеннической транзакции.

Применяемые критерии мошенничества должны включать, в том числе, но не ограничиваться следующими признаками:

- аномальная частота транзакций: внезапное увеличение количества транзакций как инициированных клиентом, так и полученных им;
- групповая аномальная активность: внезапный рост активности группы клиентов, осуществляющих транзакции, подобные по сумме, получателю или типу;
- аномальный размер (сумма) транзакций: транзакции на суммы, не соответствующие типичному поведению клиента, а также совершение платежей в непривычных для клиента категориях товаров/услуг;
- аномальное географическое положение: необычное географическое положение (IP-адрес), регистрация с нового мобильного устройства, использование VPN или прокси-серверов;
- аномальное время проведения операций: необычное время суток или день недели для совершения транзакций клиентом;
- многократные неудачные попытки входа: повторные неудачные попытки авторизации в системе;
- частая смена контактной информации: частая смена контактных данных, особенно перед крупными транзакциями;
- совпадение с известными схемами мошенничества: соответствие транзакции признакам известных схем мошенничества;
- частые возвраты или отмены транзакций: необычно большое количество возвратов или отмененных транзакций;
- использование подозрительных получателей: переводы средств на счета получателей, идентифицированных как подозрительные;
- распределение средств на множество получателей: дробление транзакций и распределение средств на большое количество получателей;
- аномальные источники пополнения средств: пополнение счета из источников, не характерных для данного клиента;
- частое привязывание и отвязывание платежных инструментов: частая смена привязанных платежных карт или учетных записей;

- аномальные изменения в режиме доступа: изменения в режиме доступа, включение новых способов авторизации или изменение способа входа, несвойственные для данного клиента;
- несоответствие анкетных данных (домохозяйка, безработный и т.д.) частоте и сумме транзакций;
- участие счета клиента в дроблении или укрупнении денежных средств и с быстрым переводом на другие счета клиента в другой банк;
- пополнение карты разными лицами с помощью разных инструментов с дальнейшим выводом с карты;
- иные критерии, определенные банком в рамках своей политики по предотвращению мошенничества.

6.13. Все транзакции в отношении запрещенных к обслуживанию идентификаторов должны отклоняться с соответствующим уведомлением клиента.

Банк должен разрабатывать внутренние процедуры и документы, регламентирующие порядок внесения идентификаторов в реестр запрещенных к обслуживанию, а также порядок исключения записей из него в случае обнаружения ошибок или подтверждения самостоятельного проведения операции клиентом.

В случае выявления фактов осуществления транзакции в отношении идентификаторов, обслуживание которых запрещено банком, а также фактов совершения транзакций неуполномоченным клиентом лицом, за исключением случаев, когда такие транзакции совершены по вине самого клиента, либо выявления фактов нарушения установленных требований, предусмотренных нормативными правовыми актами Национального банка при предоставлении кредитов, банк обязан возместить клиенту причиненный ущерб, возникший в результате таких транзакций.

Возмещение ущерба производится за счет капитала, резервируемого для покрытия операционных рисков и рассчитываемого в соответствии с нормативными правовыми актами Национального банка.

6.14. Реестр запрещённых к обслуживанию идентификаторов может дополняться вручную уполномоченными сотрудниками банка на основании достоверной информации о мошеннической природе

того или иного клиентского идентификатора, полученной по линии государственных органов и Национального банка, в результате анализа публикаций в локальных и зарубежных средствах массовой информации, включая сетевые издания, зарегистрированных в установленном порядке, или при поступлении значительного количества однотипных клиентских обращений по фактам подозрительных операций.

6.15. Реестр запрещённых к обслуживанию идентификаторов должен вестись защищённо, не допуская несанкционированного вмешательства сотрудников банка и третьих лиц, обеспечивая целостность записей.

Доступ к реестру разрешается только уполномоченным сотрудникам банка с использованием многофакторной аутентификации. Любые изменения в системе должны фиксироваться в журнале регистрации событий с указанием ответственного лица, времени внесения изменений и оснований для корректировки. Сведения из журнала регистрации событий должны храниться не менее 5 лет.

6.16. Банк должен разрабатывать и внедрять системы мониторинга эффективности мер противодействия мошенничеству, включая следующие метрики:

- долю заблокированных подозрительных операций, которые впоследствии были подтверждены как мошеннические (Precision);
- долю ложноположительных срабатываний (ошибочно заблокированных транзакций) (False positive rate);
- долю пропущенных мошеннических операций среди всех подтвержденных случаев (Recall);
- среднее время выявления инцидента (Mean time to detect);
- среднее время реагирования на инцидент (Mean time to respond);
- количество выявленных и задокументированных способов мошенничества;
- показатель клиентского опыта и точности работы системы, в том числе скорость обратной связи и процент разрешения конфликтных ситуаций в пользу клиента при ошибочной блокировке;

- показатель качества ведения реестра запрещенных идентификаторов (актуальность, полнота, своевременность обновления).

Результаты оценки эффективности подлежат документированию и предоставлению в Национальный банк не реже 1 (одного) раза в квартал.

6.17. Банк должен регулярно проводить тестирование систем противодействия внутреннему и внешнему мошенничествам для оценки эффективности, точности и устойчивости к новым угрозам.

Тестирование проводится не реже одного раза в год, а также при внесении значительных изменений в систему.

Обязательными являются следующие виды тестирования:

- стресс-тестирование, заключающееся в моделировании повышенной нагрузки и нестандартных сценариев клиентского поведения с целью оценки устойчивости и эффективности системы;
- тестирование безопасности на проникновение;
- тестирование новых алгоритмов на основе актуальных способов мошенничества.

По результатам тестирования банк должен в течение 30 рабочих дней разработать и внедрить соответствующие корректирующие меры для устранения выявленных уязвимостей высокого уровня критичности, для иных случаев – 60 рабочих дней. Сроки могут быть продлены на основании технического заключения банка.

Банк должен документировать результаты тестирования и ежегодно предоставлять их в Национальный банк.

Документация по тестированию подлежит хранению не менее 5 лет.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по работе с банковскими счетами, счетами по банковским вкладам (депозитам)» от 31 октября 2012 года № 41/12 следующее изменение:

Инструкцию по работе с банковскими счетами, счетами по банковским вкладам (депозитам), утвержденную вышеуказанным постановлением, дополнить пунктом 22-5 следующего содержания:

«22-5. В случае выявления признаков, указывающих на возможный мошеннический характер расходной операции, банк вправе приостановить проведение такой операции на срок до 30 (тридцати) дней.

Порядок выявления указанных признаков, алгоритм приостановки и возобновления операций устанавливаются нормативными правовыми документами Национального банка, устанавливающими минимальные требования к функционированию систем противодействия внутреннему и внешнему мошенничествам (антифрод).».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 8 октября 2025 года
№ 2025-П-12/50-3-(НПА)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

- «Об утверждении Положения «Об операциях, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 сентября 2009 года № 38/8;

- «Об утверждении Положения «Об операциях, осуществляемых микрофинансовыми организациями и кредитными союзами в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 26 октября 2011 года № 60/8;

- «Об утверждении Положения «О создании и деятельности микрокредитных компаний и микрокредитных агентств» от 9 декабря 2015 года № 76/9;

- «Об утверждении Положения «О лицензировании кредитных союзов» от 23 декабря 2015 года № 78/25;

- «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности микрофинансовых компаний» от 23 декабря 2015 года № 78/26;

- «Об утверждении Инструкции по работе с банковскими счетами, счетами по банковским вкладам (депозитам), открытыми в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 13 июня 2019 года № 2019-П-12/31-2-(НПА).

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней со дня официального опубликования.

4. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, микрофинансовых организаций, кредитных союзов, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», ОАО «Финансовая компания кредитных союзов» и ОЮЛ «Национальная ассоциация кредитных союзов и кооперативов».

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения управления банковского надзора, управления надзора за небанковскими организациями, управления лицензирования, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

М. Тургунбаев

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 8 октября 2025 года
№ 2025-П-12/50-3-(НПА)

Изменения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об операциях, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования»» от 23 сентября 2009 года № 38/8 следующее изменение:

Положение «Об операциях, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденное вышеуказанным постановлением:

- дополнить главой 2.13 следующего содержания:

«Глава 2.13

Договор вакала биль-истисмар

2.13.1. Договор вакала биль-истисмар – это соглашение, в рамках которого агенту поручается управление средствами принципала с целью получения прибыли на возмездной или безвозмездной основе.

В рамках договора вакала биль-истисмар банк может выступать как агентом, так и принципалом.

2.13.2. Если договор вакала биль-истисмар предусматривает вознаграждение, принципал обязан выплатить его агенту в соответствии с договором относительно срока и способа выплаты вознаграждения.

2.13.3. Вознаграждение по договору вакала биль-истисмар может быть определено в виде:

- фиксированной суммы;
- доли от инвестируемых средств;

- заранее согласованного показателя, для которого устанавливаются максимальные и минимальные пределы.

2.13.4. Договор вакала биль-истисмар может быть заключен как с ограниченными, так и с неограниченными полномочиями агента:

- в рамках ограниченного договора принципал определяет виды активов или проекты, в которые агент уполномочен инвестировать;

- по условиям неограниченного договора агент получает право использовать средства принципала по своему усмотрению, инвестируя их в любые виды деятельности или активы, соответствующие стандартам Шариата.

2.13.5. Вне зависимости от формы внесения денежных средств, будь то единовременное предоставление всей суммы или осуществление траншевых взносов, сумма инвестиций и срок должны быть определены и зафиксированы в договоре.

2.13.6. Вся фактическая прибыль, полученная в рамках договора вакала биль-истисмар, принадлежит принципалу, за исключением случаев, когда в договоре заранее определена ожидаемая доходность.

Если в договоре установлена ожидаемая доходность, то:

- прибыль, не превышающая ожидаемую доходность, полностью принадлежит принципалу;

- прибыль, превышающая ожидаемую доходность, может быть распределена между принципалом и агентом в качестве стимула (бонуса) для агента при условии, что это распределение четко оговорено в договоре и не противоречит стандартам шариата.

Вознаграждение агента за управление денежными средствами определяется отдельно и не зависит от распределения прибыли, превышающей ожидаемую доходность.

Целью данного механизма является стимулирование агента к эффективному управлению денежными средствами и достижению более высокой доходности при сохранении справедливости и прозрачности в отношениях между принципалом и агентом.

2.13.7. В рамках договора вакала биль-истисмар при наличии документально оформленного согласия принципала агенту разрешается формирование резерва, предназначенного

для усреднения прибыли. Формирование указанного резерва осуществляется в целях обеспечения стабильности дохода принципала путем сглаживания колебаний прибыли, получаемой от инвестиционной деятельности.

Процесс формирования, учета и использования резерва должен быть полностью прозрачным для принципала, который имеет право на получение информации о состоянии резерва в любое время. Все операции, связанные с резервом, должны соответствовать стандартам шариата.

По окончании срока действия договора вакала биль-истисмар сформированный резерв подлежит передаче принципалу в полном объеме. Формирование резерва не влечет изменения размера вознаграждения агента, установленного договором. Договором также могут быть предусмотрены поощрительные выплаты агенту за эффективное управление резервом за периоды его формирования.

Все условия, связанные с созданием и использованием резерва, а также порядок расчета поощрительных выплат агенту, должны быть четко зафиксированы в договоре вакала биль-истисмар.

2.13.8. Агент, действуя в рамках договора вакала биль-истисмар, не несет обязательств по гарантированию получения прибыли или возврата инвестированного капитала, за исключением случаев, когда убытки возникли вследствие виновных, неправомерных действий, нарушений или мошенничества, совершенных агентом. В таких обстоятельствах агент обязан возместить причиненный ущерб.

2.13.9. В случае если договор вакала биль-истисмар устанавливает минимальный уровень доходности и агент не нашел способа его достичь, он обязан незамедлительно уведомить принципала. Если инвестиции были осуществлены с доходностью ниже установленного минимального уровня, агент обязан компенсировать разницу между фактической и среднерыночной прибылью по аналогичным инвестициям.

2.13.10. Средства в рамках договора неограниченная вакала биль-истисмар могут быть объединены со средствами, находящимися в управлении агента по договору неограниченного мудараба, для осуществления инвестиционных операций. В случае объединения указанных средств инвестиционные операции осуществляются

в порядке, аналогичном операциям, проводимым с объединенными средствами инвесторов.

Прибыль, полученная от объединенных средств, распределяется пропорционально в соответствии с внесенными инвестициями.

Принципалу, предоставившему средства по договору вакала биль-истисмар, принадлежит вся прибыль, полученная от его средств в рамках фонда мудараба.

Агент не имеет права на получение прибыли от доверительного управления средствами принципала, за исключением случаев, когда это прямо предусмотрено соглашением.

2.13.11. Банк вправе заключать договор вакала биль-истисмар в качестве принципала с банком/финансово-кредитной организацией-партнером, деятельность которого основана на получении процентных выплат, при условии соблюдения следующих требований:

- использование в рамках соглашения договоров, соответствующих стандартам шариата и одобренных Шариатским советом банка;
- соответствие форм финансирования и инвестирования, применяемых банком/ финансово-кредитной организацией-партнером в рамках данного договора, стандартам шариата;
- осуществление шариатского контроля и аудита всех сделок.

Банк вправе выступать в качестве агента по инвестированию денежных средств банка/финансово-кредитной организации-партнера, деятельность которого основана на получении процентных выплат, в свою деятельность при условии получения одобрения Шариатского совета и при условии, что договор вакала биль-истисмар не содержит условий, противоречащих стандартам шариата.

2.13.12. В случае истечения срока договора вакала биль-истисмар до момента полного исполнения сторонами обязательств по договору и при отсутствии соглашения о его пролонгации агент обязан:

- осуществить действия, направленные на получение причитающихся сторонам денежных средств;
- принять меры по взысканию задолженности в случае просрочки исполнения обязательств должниками или лицами, в которые были инвестированы средства в соответствии с договором вакала биль-истисмар.

За исполнение указанных обязанностей агент не вправе требовать дополнительного вознаграждения.

Агент не вправе использовать полученные денежные средства в собственных интересах или осуществлять их реинвестирование.

Агент не обязан осуществлять выплаты принципалу из собственных средств или привлекать заемные средства до момента фактического получения денежных средств, причитающихся принципалу.

2.13.13. В случае прекращения договора вакала биль-истисмар по соглашению сторон или в результате одностороннего расторжения договора, а также при досрочном истребовании принципалом причитающихся ему денежных средств размер вознаграждения агента подлежит пропорциональному уменьшению в соответствии с фактически истекшим периодом инвестирования.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об операциях, осуществляемых микрофинансовыми организациями и кредитными союзами в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 26 октября 2011 года № 60/8 следующее изменение:

Положение «Об операциях, осуществляемых микрофинансовыми организациями и кредитными союзами в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденное вышеуказанным постановлением:

- дополнить главой 9 следующего содержания:

«Глава 9

Договор вакала биль-истисмар

154-47. Договор вакала биль-истисмар – это соглашение, в рамках которого агенту поручается управление денежными средствами принципала с целью получения прибыли на возмездной или безвозмездной основе.

В рамках договора вакала биль-истисмар ФКО может выступать как агентом при наличии соответствующей лицензии Национального банка, так и принципалом.

154-48. Если договор вакала биль-истисмар предусматривает вознаграждение, принципал обязан выплатить его агенту в соответствии с договором относительно срока и способа выплаты вознаграждения.

154-49. Вознаграждение по договору вакала биль-истисмар может быть определено в виде:

- фиксированной суммы;
- доли от инвестируемых средств;
- заранее согласованного показателя, для которого устанавливаются максимальные и минимальные пределы.

154-50. Договор вакала биль-истисмар может быть заключен как с ограниченными, так и с неограниченными полномочиями агента:

- в рамках ограниченного договора принципал определяет виды активов или проекты, в которые агент уполномочен инвестировать;
- по условиям неограниченного договора агент получает право использовать средства принципала по своему усмотрению, инвестируя их в любые виды деятельности или активы, соответствующие принципам шариата.

154-51. Вне зависимости от формы внесения денежных средств, будь то единовременное предоставление всей суммы или осуществление траншевых взносов, сумма инвестиций и срок должны быть определены и зафиксированы в договоре.

154-52. Вся фактическая прибыль, полученная в рамках договора вакала биль-истисмар, принадлежит принципалу, за исключением случаев, когда в договоре заранее определена ожидаемая доходность.

Если в договоре установлена ожидаемая доходность, то:

- прибыль, не превышающая ожидаемую доходность, полностью принадлежит принципалу;
- прибыль, превышающая ожидаемую доходность, может быть распределена между принципалом и агентом в качестве стимула (бонуса) для агента при условии, что это распределение четко оговорено в договоре и не противоречит стандартам шариата.

Вознаграждение агента за управление денежными средствами определяется отдельно и не зависит от распределения прибыли, превышающей ожидаемую доходность.

Целью данного механизма является стимулирование агента к эффективному управлению денежными средствами и достижению более высокой доходности при сохранении справедливости и прозрачности в отношениях между принципалом и агентом.

154-53. В рамках договора вкаала биль-истисмар при наличии документально оформленного согласия принципала агенту разрешается формирование резерва, предназначенного для усреднения прибыли. Формирование указанного резерва осуществляется в целях обеспечения стабильности дохода принципала путем сглаживания колебаний прибыли, получаемой от инвестиционной деятельности.

Процесс формирования, учета и использования резерва должен быть полностью прозрачным для принципала, который имеет право на получение информации о состоянии резерва в любое время. Все операции, связанные с резервом, должны соответствовать стандартам шарията.

По окончании срока действия договора вкаала биль-истисмар сформированный резерв подлежит передаче принципалу в полном объеме. Формирование резерва не влечет изменения размера вознаграждения агента, установленного договором. Договором также могут быть предусмотрены поощрительные выплаты агенту за эффективное управление резервом и за периоды его формирования.

Все условия, связанные с созданием и использованием резерва, а также порядок расчета поощрительных выплат агенту, должны быть четко зафиксированы в договоре вкаала биль-истисмар.

154-54. Агент, действуя в рамках договора вкаала биль-истисмар, не несет обязательств по гарантированию получения прибыли или возврата инвестированного капитала, за исключением случаев, когда убытки возникли вследствие виновных, неправомерных действий, нарушений или мошенничества, совершенных агентом. В таких обстоятельствах агент обязан возместить причиненный ущерб.

154-55. В случае если договор вкаала биль-истисмар устанавливает минимальный уровень доходности, и агент не

нашел способа его достичь, он обязан незамедлительно уведомить принципала. Если инвестиции были осуществлены с доходностью ниже установленного минимального уровня, агент обязан компенсировать разницу между фактической и среднерыночной прибылью по аналогичным инвестициям.

154-56. Средства в рамках договора неограниченная вакала биль-истисмар могут быть объединены со средствами, находящимися в управлении по договору неограниченного мудараба, для осуществления инвестиционных операций. В случае объединения указанных средств инвестиционные операции осуществляются в порядке, аналогичном операциям, проводимым с объединенными средствами инвесторов.

Прибыль, полученная от объединенных средств, распределяется пропорционально в соответствии с внесенными инвестициями.

Принципалу, предоставившему средства по договору вакала биль-истисмар, принадлежит вся прибыль, полученная от его средств в рамках фонда мудараба.

Агент не имеет права на получение прибыли от доверительного управления средствами принципала, за исключением случаев, когда это прямо предусмотрено соглашением.

154-57. ФКО вправе заключать договор вакала биль-истисмар в качестве принципала с ФКО/банком-партнером, деятельность которой(ого) основана на получении процентных выплат, при условии соблюдения следующих требований:

- использование в рамках соглашения договоров, соответствующих стандартам шариата и одобренных Шариатским советом банка;
- соответствие форм финансирования и инвестирования, применяемых ФКО/банком-партнером в рамках данного договора, стандартам шариата;
- осуществление шариатского контроля и аудита всех сделок.

ФКО вправе выступать в качестве агента по инвестированию денежных средств ФКО/банка-партнера, деятельность которой(ого) основана на получении процентных выплат, в свою деятельность при условии получения одобрения Шариатского совета и при условии, что договор вакала биль-истисмар не содержит условий, противоречащих стандартам шариата.

154-58. В случае истечения срока договора вакала биль-истисмар до момента полного исполнения сторонами обязательств по договору и при отсутствии соглашения о его пролонгации агент обязан:

- осуществить действия, направленные на получение причитающихся сторонам денежных средств;
- принять меры по взысканию задолженности в случае просрочки исполнения обязательств должниками или лицами, в которые были инвестированы средства в соответствии с договором вакала биль-истисмар.

За исполнение указанных обязанностей агент не вправе требовать дополнительного вознаграждения.

Агент не вправе использовать полученные денежные средства в собственных интересах или осуществлять их реинвестирование.

Агент не обязан осуществлять выплаты принципалу из собственных средств или привлекать заемные средства до момента фактического получения денежных средств, причитающихся принципалу.

154-59. В случае прекращения договора вакала биль-истисмар по соглашению сторон или в результате одностороннего расторжения договора, а также при досрочном истребовании принципалом причитающихся ему денежных средств размер вознаграждения агента подлежит пропорциональному уменьшению в соответствии с фактически истекшим периодом инвестирования.».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О создании и деятельности микрокредитных компаний и микрокредитных агентств» от 9 декабря 2015 года №76/9 следующее изменение:

в Положении «О создании и деятельности микрокредитных компаний и микрокредитных агентств», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в пункте 7 слова ««Кард» и «Мудараба»» заменить словами ««Кард», «Мудараба» и «Вакала биль-истисмар»».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения

«О лицензировании кредитных союзов» от 23 декабря 2015 года № 78/25 следующие изменения:

в Положении «О лицензировании кредитных союзов», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в абзаце первом пункта 33 слова ««мударaba» и «кард»» заменить словами ««мударaba», «кард» и «вакала биль-истисмар»»;

- в Приложении 8 к Положению слова ««Мударaba» и «Кард»» заменить словами ««Мударaba», «Кард» и «Вакала биль-истисмар»».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности микрофинансовых компаний» от 23 декабря 2015 года № 78/26 следующие изменения:

в Положении «О лицензировании деятельности микрофинансовых компаний», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в подпункте 2 пункта 9 слова «по сделке «мударaba»» заменить словами «по сделкам «мударaba» и «вакала биль-истисмар»»;

- в абзаце втором пункта 60 слова «по сделке «мударaba»» заменить словами «по сделкам «мударaba» и «вакала биль-истисмар»»;

- в пункте 67 слова «по сделке «мударaba»» заменить словами «по сделкам «мударaba» и «вакала биль-истисмар»»;

- в пункте 2 Приложения 8 к Положению слова «по сделке «мударaba»» заменить словами «по сделкам «мударaba» и «вакала биль-истисмар»»;

- в пункте 2 Приложения 10 к Положению слова «по сделке «мударaba»» заменить словами «по сделкам «мударaba» и «вакала биль-истисмар»».

6. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по работе с банковскими счетами, счетами по банковским вкладам (депозитам), открытыми в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 13 июня 2019 года № 2019-П-12/31-2- (НПА) следующие изменения:

в Инструкции по работе с банковскими счетами, счетами по банковским вкладам (депозитам), открытыми в соответствии

с исламскими принципами банковского дела и финансирования, утвержденной вышеуказанным постановлением:

- пункт 9 дополнить абзацем восьмым следующего содержания:

«Вакала биль-истисмар – это договор, в рамках которого агенту поручается управление денежными средствами принципала с целью получения прибыли на возмездной или безвозмездной основе.»;

- абзац четвертый пункта 14 изложить в следующей редакции:

«- счет по вкладу на иных условиях возврата (далее – инвестиционный счет по договору вакала биль-истисмар).»;

- пункт 17 изложить в следующей редакции:

«17. При открытии инвестиционного счета по договору вакала биль-истисмар клиент назначает банк агентом по управлению его средствами.

Договор вакала биль-истисмар – это предоставление клиентом банку денежных средств для получения прибыли на возмездной или безвозмездной основе.

Если договор вакала биль-истисмар является возмездным, то вознаграждение следует определить таким образом, чтобы оно было известным, в виде фиксированной суммы, доли от инвестируемых средств или заранее согласованного показателя, для которого устанавливаются максимальные и минимальные пределы. В договоре должен быть определен минимальный уровень доходности для клиента – физического лица.

Разрешается предусмотреть условие о том, что наряду с вознаграждением банк – инвестиционный агент получит определенную часть или всю сумму превышения фактической прибыли планового показателя в качестве стимулирования хорошего исполнения его функций.

Убытки, полученные в ходе выполнения договора вакала биль-истисмар, покрываются вкладчиком в размере понесенных убытков, но не более предоставленной им банку суммы денежных средств, за исключением случаев злоупотребления/халатности или случаев нарушения условий договора банком. В этом случае ответственность за убытки несет банк, действующий на доверительной основе. Независимо от размера и причин понесенных убытков банк,

действующий на доверительной основе, получает оговоренную сумму вознаграждения, если она была предусмотрена в договоре.

Порядок распределения прибыли, превышающей ожидаемую доходность, по договору вакала биль-истисмар должен быть ясным и не допускать оснований для какой-либо неизвестности или разногласий. Прибыль, получаемая в рамках договора вакала биль-истисмар, распределяется в порядке, предусмотренном договором.

Распределение доли прибыли, превышающей ожидаемую доходность, между вкладчиком и банком устанавливается коэффициентом участия в прибыли (КУП). В банке должны быть утверждены матрица/сетка КУП в зависимости от типа договора, степени риска, размера и срока вклада, а также методические указания, инструкции по их расчетам.

Доля прибыли по инвестиционному счету по договору вакала биль-истисмар начисляется по каждому договору вакала биль-истисмар на сумму вклада со дня, следующего за днем его поступления в банк, до дня, предшествующего его возврату клиенту, либо его списанию со счета клиента по иным основаниям, предусмотренным законодательством Кыргызской Республики.

Договор вакала биль-истисмар может заключаться в следующих видах:

1) договор ограниченная вакала биль-истисмар, по условиям которого инвестор устанавливает виды активов или объектов для инвестирования банком. При этом на каждый актив/объект инвестирования заключается отдельный договор между банком и вкладчиком;

2) договор неограниченная вакала биль-истисмар, по условиям которого банк вправе использовать предоставленные инвестором средства согласно своей инвестиционной политике.

Банк должен предоставить выписки по счетам вкладчика по его запросу не позднее 3 (трех) рабочих дней с момента получения запроса.

Держатель инвестиционного счета по договору вакала биль-истисмар вправе иметь полный доступ ко всей необходимой информации относительно своего инвестиционного счета, что будет способствовать принятию им правильного и информированного

решения о своем выборе инвестиционного счета для размещения своих средств в банке, а также вправе проводить мониторинг результата инвестирования банком его средств, что не является вмешательством в деятельность банка по управлению инвестициями.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 8 октября 2025 года
№ 2025-П-12/50-4-(НПА)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

- «Об утверждении Положения «О Комитете по надзору Национального банка Кыргызской Республики» от 19 марта 2005 года № 6/2;

- «Об утверждении Положения «О ликвидации банков» от 8 июня 2017 года № 2017-П-12/23-5-(НПА);

- «Об утверждении Положения «О Временной администрации» от 8 июня 2017 года № 2017-П-12/23-8-(НПА);

- «Об утверждении Положения «О порядке проведения отдельных банковских операций банками Кыргызской Республики в случае введения режима Временной администрации или начала процедуры ликвидации» от 15 июня 2017 года № 2017-П-12/25-9-(НПА);

- «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку

Кыргызской Республики» от 23 декабря 2020 года № 2020-П-33/73-12-(НФКУ).

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней со дня официального опубликования.

4. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования настоящего постановления довести его до сведения Объединения юридических лиц «Союз банков Кыргызстана», Объединения юридических лиц «Ассоциация микрофинансовых организаций», Объединения юридических лиц «Национальная ассоциация кредитных союзов и кооперативов Кыргызстана», коммерческих банков, микрофинансовых организаций, кредитных союзов, Открытого акционерного общества «Гарантийный фонд», жилищно-сберегательных кредитных компаний, специализированных финансово-кредитных организаций и кредитных бюро.

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия настоящего постановления довести его до сведения структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

М. Тургунбаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 8 октября 2025 года
№ 2025-П-12/50-4-(НПА)**

**Изменения в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О Комитете по надзору Национального банка Кыргызской Республики» от 19 марта 2005 года № 6/2 следующие изменения:

в Положении «О Комитете по надзору Национального банка Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) в пункте 2.1:

- подпункт ж) изложить в следующей редакции:

«ж) введение прямого банковского надзора в соответствии с нормативными правовыми актами Национального банка;»;

- подпункт з) изложить в следующей редакции:

«з) введение временной администрации в НФКО, за исключением МФК, привлекающих депозиты;»;

- подпункт и) изложить в следующей редакции:

«и) приостановление действия/отзыв лицензии НФКО, за исключением МФК, привлекающих депозиты;»;

- подпункты к) и л) признать утратившими силу;

- абзац четырнадцатый изложить в следующей редакции:

«Комитет рассматривает другие вопросы, делегированные Комитету Правлением Национального банка, а также отдельные вопросы при введении и осуществлении Временной администрации и ликвидации банков.»;

- абзацы шестнадцатый и семнадцатый изложить в следующей редакции:

«- о введении временной администрации в НФКО, за исключением МФК, привлекающих депозиты;

- о приостановлении/отзыве лицензии НФКО, за исключением МФК, привлекающих депозиты;»;

- абзац восемнадцатый признать утратившим силу;

2) в пункте 2.1-1 абзац второй признать утратившим силу.

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О ликвидации банков» от 8 июня 2017 года № 2017-П-12/23-5-(НПА) следующее изменение:

в Положении «О ликвидации банков», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 25 дополнить абзацами шестнадцатым и семнадцатым следующего содержания:

«Текущие отчеты ликвидатора о ходе проведения ликвидации заслушиваются комитетом по надзору Национального банка.

Комитет по надзору Национального банка при необходимости может рекомендовать вынести отдельные вопросы на рассмотрение Правлением Национального банка.».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О Временной администрации» от 8 июня 2017 года № 2017-П-12/23-8-(НПА) следующие изменения:

в Положении «О Временной администрации», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) пункт 8 дополнить абзацем четырнадцатым следующего содержания:

«Комитет по надзору вправе принимать решения по изменению режима работы банка, включая порядок осуществления банком расчетов и платежей, а также снятию ограничений деятельности, налагаемых на банк.»;

2) пункт 17 дополнить абзацем вторым следующего содержания:

«Решение по изменению состава Временной администрации в банке принимается Комитетом по надзору.»;

3) пункт 41 изложить в следующей редакции:

«41. Временный администратор ежемесячно, в течение 10 рабочих дней месяца, следующего за отчетным, представляет в Национальный банк (на имя Председателя Комитета по надзору/ Комитета по платежной системе Национального банка) отчет о проделанной работе согласно приложениям 2, 2-1 к настоящему Положению, с пояснительной запиской.»;

4) в абзаце втором пункта 42 исключить слово «Правление/»;

5) в абзаце первом пункта 45 исключить слово «Правления/».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О порядке проведения отдельных банковских операций банками Кыргызской Республики в случае введения режима Временной администрации или начала процедуры ликвидации» от 15 июня 2017 года № 2017-П-12/25-9-(НПА) следующее изменение:

в Положении «О порядке проведения отдельных банковских операций банками Кыргызской Республики в случае введения режима Временной администрации или начала процедуры ликвидации», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в пункте 13 слова «Национального банка» заменить словами «Правления Национального банка по рекомендации комитета по надзору Национального банка».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики» от 23 декабря 2020 года № 2020-П-33/73-12-(НФКУ) следующие изменения:

в Положение «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) пункт 66 изложить в следующей редакции:

«66. Отзыв лицензии МФК осуществляется по основаниям, изложенным в Законе Кыргызской Республики «О микрофинансовых

организациях в Кыргызской Республике». Решение об отзыве лицензии МФК, привлекающей депозиты, принимается Правлением Национального банка, а МФК, не привлекающей депозиты, – Комитетом по надзору Национального банка.»;

2) в пункте 67 слово «Правлением» заменить словами «Комитетом по надзору».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 8 октября 2025 года
№ 2025-П-07/50-7-(ДКП)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 9, 14 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

- «О Положении «Об обязательных резервах» от 13 марта 2019 года № 2019-П-07/10-1-(ДКП);
- «О нормативах обязательных резервных требований для банков» от 13 марта 2019 года № 2019-П-07/10-2-(ДКП).

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу с 3 ноября 2025 года.

4. Управлению денежно-кредитной политики в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков, Объединения юридических лиц «Союз банков Кыргызстана».

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия настоящего постановления довести его до сведения управления денежно-кредитной политики, управления финансовой статистики и обзора, управления банковского надзора и юридического управления Национального банка Кыргызской Республики.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление денежно-кредитной политики.

Председатель

М. Тургунбаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 8 октября 2025 года
№ 2025-П-07/50-7-(ДКП)**

**Изменения в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «Об обязательных резервах» от 13 марта 2019 года № 2019-П-07/10-1-(ДКП) следующие изменения:

в Положении «Об обязательных резервах», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) во втором абзаце пункта 8 слово «Правлением» заменить словами «комитетом денежно-кредитного регулирования»;

2) абзац первый пункта 11 дополнить предложением следующего содержания:

«Банк по запросу Национального банка представляет расчет в электронном виде.»;

3) Приложение 1 изложить в следующей редакции:

«

Расчет обязательных резервов
за период с _____ по _____

(наименование коммерческого банка)

Остаток по 1 разделу регулятивной банковской отчетности	Обязательства				
	Расчетные (текущие) счета	Депозиты до востребования	Срочные депозиты	Расчетная база (1+2+3)	Обязательные резервы*
	1	2	3	4	5
1 день					
2 день					
3 день					
...					
28 день					
Средний за базовый период					

Примечания: * Обязательные резервы рассчитываются согласно пункту 10 настоящего Положения.

Банками, осуществляющими операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, в том числе в рамках «исламского окна», в расчет обязательных резервных требований не включаются денежные средства клиентов, размещенные на счетах банка по сделке ограничения/специальная мудараба.

Закрашенные ячейки не заполняются.

Подпись руководителя коммерческого банка

Печать

».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О нормативах обязательных резервных требований для банков» от 13 марта 2019 года № 2019-П-07/10-2- (ДКП) следующие изменения:

- Приложение к постановлению Правления Национального банка Кыргызской Республики изложить в следующей редакции:

**«Перечень обязательств для расчета
обязательных резервов банков*»**

№	Виды обязательств	Код показателя	Наименование показателя
1	Расчетные счета	211021	Корреспондентские счета банков-нерезидентов (лоро)
		212021	Расчетные счета других финансово-кредитных организаций
		212031	Расчетные счета других финансовых организаций
		212041	Расчетные счета коммерческих организаций
		212051	Расчетные счета некоммерческих организаций
		212061	Расчетные счета индивидуальных предпринимателей
		212071	Счета Казначейства Кыргызской Республики
		212081	Расчетные счета Социального фонда Кыргызской Республики
		212111	Расчетные счета местных органов власти и других правительственных орг-й
		212121	Расчетные счета других финансово-кредитных организаций-нерезидентов
		212131	Расчетные счета других финансовых организаций-нерезидентов
		212141	Расчетные счета коммерческих организаций-нерезидентов
		212151	Расчетные счета некоммерческих организаций-нерезидентов
		212161	Расчетные счета индивидуальных предпринимателей-нерезидентов

2	Депозиты до востребования	213021	Депозиты до востребования других финансово-кредитных организаций
		213031	Депозиты до востребования других финансовых организаций
		213041	Депозиты до востребования коммерческих организаций
		213051	Депозиты до востребования некоммерческих организаций
		213061	Депозиты до востребования индивидуальных предпринимателей
		213071	Депозиты до востребования физических лиц
		213081	Депозиты до востребования Министерства финансов Кыргызской Республики
		213091	Депозиты до востребования банков-нерезидентов
		213101	Депозиты до востребования других ФКО-нерезидентов
		213111	Депозиты до востребования других финансовых организаций-нерезидентов
		213121	Депозиты до востребования коммерческих организаций-нерезидентов
		213131	Депозиты до востребования некоммерческих организаций-нерезидентов
		213141	Депозиты до востребования индивидуальных предпринимателей-нерезидентов
		213151	Депозиты до востребования физических лиц-нерезидентов

3	Срочные депозиты	214021	Срочные депозиты других финансово-кредитных организаций со сроком до погашения до 1 года
		215021	Срочные депозиты других финансово-кредитных организаций со сроком до погашения от 1 до 3 лет
		216021	Срочные депозиты других финансово-кредитных организаций со сроком до погашения свыше 3 лет
		214031	Срочные депозиты других финансовых организаций со сроком до погашения до 1 года
		215031	Срочные депозиты других финансовых организаций со сроком до погашения от 1 до 3 лет
		216031	Срочные депозиты других финансовых организаций со сроком до погашения свыше 3 лет
		214041	Срочные депозиты коммерческих организаций со сроком до погашения до 1 года
		215041	Срочные депозиты коммерческих организаций со сроком до погашения от 1 до 3 лет
		216041	Срочные депозиты коммерческих организаций со сроком до погашения свыше 3 лет
		214051	Срочные депозиты некоммерческих организаций со сроком до погашения до 1 года
		215051	Срочные депозиты некоммерческих организаций со сроком до погашения от 1 до 3 лет
		216051	Срочные депозиты некоммерческих организаций со сроком до погашения свыше 3 лет
		214061	Срочные депозиты индивидуальных предпринимателей со сроком до погашения до 1 года
		215061	Срочные депозиты индивидуальных предпринимателей со сроком до погашения от 1 до 3 лет
		216061	Срочные депозиты индивидуальных предпринимателей со сроком до погашения свыше 3 лет
		214071	Срочные депозиты физических лиц со сроком до погашения до 1 года
		215071	Срочные депозиты физических лиц со сроком до погашения от 1 до 3 лет
		216071	Срочные депозиты физических лиц со сроком до погашения свыше 3 лет

	214091	Срочные депозиты Социального фонда Кыргызской Республики со сроком до погашения до 1 года
	215081	Срочные депозиты Социального фонда Кыргызской Республики со сроком до погашения от 1 до 3 лет
	216091	Срочные депозиты Социального фонда Кыргызской Республики со сроком до погашения свыше 3 лет
	214101	Срочные депозиты Министерства финансов Кыргызской Республики со сроком до погашения до 1 года
	215091	Срочные депозиты Министерства финансов Кыргызской Республики со сроком до погашения от 1 до 3 лет
	216101	Срочные депозиты Министерства финансов Кыргызской Республики со сроком до погашения свыше 3 лет
	214121	Срочные депозиты местных органов власти и других правительственных организаций со сроком до погашения до 1 года
	215111	Срочные депозиты местных органов власти и других правительственных организаций со сроком до погашения от 1 до 3 лет
	216121	Срочные депозиты местных органов власти и других правительственных организаций со сроком до погашения свыше 3 лет
	214131	Срочные депозиты банков-нерезидентов со сроком до погашения до 1 года
	215131	Срочные депозиты банков-нерезидентов со сроком до погашения от 1 до 3 лет
	216131	Срочные депозиты банков-нерезидентов со сроком до погашения свыше 3 лет
	214141	Срочные депозиты других финансово-кредитных организаций-нерезидентов со сроком до погашения до 1 года
	215141	Срочные депозиты других финансово-кредитных организаций-нерезидентов со сроком до погашения от 1 до 3 лет
	216141	Срочные депозиты других финансово-кредитных организаций-нерезидентов со сроком до погашения свыше 3 лет

	214151	Срочные депозиты других финансовых организаций-нерезидентов со сроком до погашения до 1 года
	215151	Срочные депозиты других финансовых организаций-нерезидентов со сроком до погашения от 1 до 3 лет
	216151	Срочные депозиты других финансовых организаций-нерезидентов со сроком до погашения свыше 3 лет
	214161	Срочные депозиты коммерческих организаций-нерезидентов со сроком до погашения до 1 года
	215161	Срочные депозиты коммерческих организаций-нерезидентов со сроком до погашения от 1 до 3 лет
	216161	Срочные депозиты коммерческих организаций-нерезидентов со сроком до погашения свыше 3 лет
	214171	Срочные депозиты некоммерческих организаций-нерезидентов со сроком до погашения до 1 года
	215171	Срочные депозиты некоммерческих организаций-нерезидентов со сроком до погашения от 1 до 3 лет
	216171	Срочные депозиты некоммерческих организаций-нерезидентов со сроком до погашения свыше 3 лет
	214181	Срочные депозиты индивидуальных предпринимателей-нерезидентов со сроком до погашения до 1 года
	215181	Срочные депозиты индивидуальных предпринимателей-нерезидентов со сроком до погашения от 1 до 3 лет
	216181	Срочные депозиты индивидуальных предпринимателей-нерезидентов со сроком до погашения свыше 3 лет
	214191	Срочные депозиты физических лиц-нерезидентов со сроком до погашения до 1 года
	215191	Срочные депозиты физических лиц-нерезидентов со сроком до погашения от 1 до 3 лет
	216191	Срочные депозиты физических лиц-нерезидентов со сроком до погашения свыше 3 лет

4	Металлические счета	217021	Металлические счета других финансово-кредитных организаций
		217031	Металлические счета других финансовых организаций
		217041	Металлические счета коммерческих организаций
		217051	Металлические счета некоммерческих организаций
		217061	Металлические счета индивидуальных предпринимателей
		217071	Металлические счета физических лиц
		217081	Металлические счета банков-нерезидентов
		217091	Металлические счета других финансово-кредитных организаций-нерезидентов
		217101	Металлические счета других финансовых организаций-нерезидентов
		217111	Металлические счета коммерческих организаций-нерезидентов
		217121	Металлические счета некоммерческих организаций-нерезидентов
		217131	Металлические счета индивидуальных предпринимателей-нерезидентов
		217141	Металлические счета физических лиц-нерезидентов

».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 15 октября 2025 года
№ 2025-П-12/52-3-(НПА)

Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к системе противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству в микрофинансовых организациях Кыргызской Республики»

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить Положение «О минимальных требованиях к системе противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству в микрофинансовых организациях Кыргызской Республики» (прилагается).

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней со дня официального опубликования, за

исключением пунктов 6-9 Положения «О минимальных требованиях к системе противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству в микрофинансовых организациях Кыргызской Республики» (Приложение к настоящему постановлению), которые вступают в силу с 1 марта 2026 года.

4. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения микрофинансовых организаций, ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций».

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения управления надзора за небанковскими организациями, юридического управления, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Исполняющий обязанности председателя

М. Аттокуров

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 15 октября 2025 года
№ 2025-П-12/52-3-(НПА)

ПОЛОЖЕНИЕ

«О минимальных требованиях к системе противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству в микрофинансовых организациях Кыргызской Республики»

Глава 1. Общие положения

1. Настоящее Положение «О минимальных требованиях к системе противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству в микрофинансовых организациях» применяется в качестве основного механизма противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству в информационных системах микрофинансовых организаций, в том числе в случае несоответствия имеющихся в информационных системах микрофинансовых организаций алгоритмов противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству требованиям настоящего Положения.

2. Требования настоящего Положения являются обязательными для всех микрофинансовых организаций, предоставляющих услуги через удаленные/дистанционные каналы обслуживания, а также микрофинансовые компании, привлекающих срочные вклады (депозиты) (далее – МФО) на основании лицензии (свидетельства) Национального банка Кыргызской Республики.

3. МФО обязаны обеспечить наличие и эффективное функционирование системы противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству (антифрод-системы), соответствующей масштабам, характеру и видам их деятельности.

4. Система противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству должна быть направлена на защиту интересов клиентов и самой МФО от мошеннических действий, включая

действия со стороны сотрудников, клиентов, третьих лиц, а также аффилированных лиц.

Глава 2. Политика и организационные меры

5. МФО обязаны разработать и утвердить Политику противодействия мошенничеству в системах удаленного/дистанционного обслуживания.

Политика может быть оформлена в виде отдельного документа или являться составной частью политики управления рисками МФО.

Политика как минимум должна содержать:

- стремление руководства, подтверждающее приверженность защите клиентов от внутреннего и внешнего мошенничества в системах удаленного/дистанционного обслуживания;
- принципы раннего выявления, предупреждения и предотвращения мошенничества в системах удаленного/дистанционного обслуживания;
- порядок применения адекватных и своевременных автоматизированных или полуавтоматизированных мер реагирования на выявленные случаи или попытки мошенничества, соразмерных оцененному уровню риска;
- меры ответственности в соответствии с законодательством Кыргызской Республики, применяемые к сотрудникам МФО за бездействие или ненадлежащие действия в сфере противодействия мошенничеству, включая мониторинг угроз, разработку и внедрение мер противодействия, а также реагирование на инциденты.

Политика подлежит пересмотру и актуализации не реже одного раза в год.

Внутренние процедуры и документы МФО, регламентирующие противодействие мошенничеству в системах удаленного/дистанционного обслуживания, подлежат пересмотру по мере необходимости, но не реже одного раза в два года, с учетом эффективности применяемых мер, лучшего международного опыта и актуальных угроз.

МФО обязаны интегрировать вышеуказанные процедуры и документы в систему управления рисками и обеспечить ознакомление с ними всех необходимых сотрудников МФО.

Глава 3. Техническая реализация антифрод-контроля

6. МФО обязаны внедрить системы противодействия мошенничеству в информационных системах удаленного/дистанционного обслуживания для предотвращения как внутреннего, так и внешнего мошенничества. Эти системы должны осуществлять мониторинг и оценку риска мошенничества для каждой транзакции, проводимой через системы удаленного/дистанционного обслуживания. Реализация данных систем допускается двумя способами:

- в виде отдельного, независимого программного или программно-аппаратного комплекса, взаимодействующего со всеми используемыми автоматизированными системами удаленного/дистанционного обслуживания.

- путем интеграции специализированного модуля противодействия мошенничеству непосредственно в каждую из используемых автоматизированных систем удаленного/дистанционного обслуживания.

7. Система противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству в информационных системах удаленного/дистанционного обслуживания должна производить оценку риска мошенничества в отношении каждой совершаемой транзакции на основании правил, шаблонов и результатов анализа.

Система противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству должна обеспечивать как минимум:

- базовую проверку транзакций;
- сравнение с типичными поведенческими шаблонами клиента (при наличии соответствующих данных);
- блокировку или приостановку подозрительных транзакций по заранее определённым критериям.

8. При использовании программного обеспечения для противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству в информационных системах, МФО должны направить в Национальный банк соответствующее уведомление с полным описанием реализованной архитектуры, принципов функционирования, применяемых методов оценки риска согласно требованиям настоящего Положения.

9. При невозможности реализации полной автоматизации допускается ручной анализ ответственными сотрудниками.

Глава 4. Категоризация рисков и действия по инцидентам

10. В результате оценки риска мошенничества система должна присваивать как минимум один из трех признаков:

- низкий риск: транзакция безопасна;
- средний риск: транзакция подозрительна и может быть мошеннической;
- высокий риск: транзакция является мошеннической.

11. При присвоении транзакции среднего уровня риска на основании существенного отклонения от стандартного поведения клиента или наличия совокупности факторов, МФО обязаны обеспечить ее обязательную проверку. Проверка может быть выполнена автоматически или вручную уполномоченным сотрудником МФО. По результатам проверки МФО обязаны выполнить одно или несколько из следующих действий:

- незамедлительно информировать клиента о потенциально мошеннической транзакции с использованием доступных каналов коммуникации (мобильное приложение, телефон, иное);
- прекратить исполнение транзакции до получения от клиента подтверждающих данных, однозначно свидетельствующих об отсутствии мошеннических намерений и осознанном совершении операции;
- переоценить уровень риска и присвоить транзакции новый уровень: низкий или высокий;

- внести необходимые изменения в правила и шаблоны системы противодействия мошенничеству, дополнив их выявленными признаками мошеннических операций, обнаруженных при анализе транзакций с высоким уровнем риска;

- обеспечить хранение полной информации о проведенной проверке, включая результаты, полученные данные, сведения о сотрудниках, принимавших решения, и предоставленные клиенту уведомления в системе противодействия мошенничеству не менее 3 (трех) лет.

12. Низкий уровень риска должен присваиваться транзакциям, которые соответствуют типичному поведению пользователя, имеют незначительные отклонения от него либо прошли успешную проверку после первоначального присвоения среднего уровня риска.

13. МФО обязаны формировать и поддерживать внутренний реестр идентификаторов и атрибутов, связанных с подозрительной или мошеннической деятельностью, при присвоении высокого уровня риска.

В реестр должны включать как минимум:

- номера телефонов;
- ID учетных записей клиентов, совершивших подозрительные действия;
- устройства, с которых производились входы, нехарактерные для данного клиента;
- иные атрибуты, идентифицированные в ходе анализа.

Данный реестр должен использоваться при последующей оценке риска по новым заявкам или операциям, с возможностью блокировки или дополнительной проверки.

14. Оценке риска мошенничества должны подвергаться все операции, связанные с:

- выдачей микрокредитов;
- изменением ключевой информации о клиенте (контакты, реквизиты и т.д.);
- повторной подачей заявки на кредит в течение короткого времени;

- переводом заемных средств на счета, ранее замеченные в подозрительной активности (в том числе полученные из реестра);
- погашением задолженности из источников, ранее не связанных с клиентом;
- иным операциям, определенными МФО в рамках внутренней политики.

Глава 5. Базовые признаки мошеннических операций

15. Оценка операций и заявок должна основываться на наборе правил и шаблонов, выявляющих отклонения в поведенческом профиле клиента или подозрительные признаки, включая, но не ограничиваясь:

- аномальным увеличением количества поданных заявок на кредит от одного клиента или группы клиентов;
- сходством заявок (IP-адреса, устройства, суммы и т.д.) от разных клиентов;
- несоответствием суммы кредита или сроков типичному профилю заемщика;
- аномальным временем подачи заявки, не характерным для клиента;
- использованием нового мобильного устройства;
- многократными неудачными попытками авторизации в системе;
- частой сменой контактной информации;
- соответствием операции признакам известных схем мошенничества;
- несоответствием анкетных данных (домохозяйка, без работный и т.д.) частоте и сумме транзакций;
- изменением в режиме доступа, включением новых способов авторизации или изменением способа входа, несвойственным для данного клиента;
- иными критериями, определенными МФО в рамках своей политики по предотвращению мошенничества.

Глава 6. Обязанность по приостановке операций и взаимодействию с клиентами

16. МФО обязаны блокировать или приостановить операции на срок до 30 дней в следующих случаях:

- при выявлении признаков, которые соответствуют признакам мошеннических операций, установленных в пункте 15 настоящего Положения;
- при отсутствии от клиента подтверждающей информации, однозначно свидетельствующей о самостоятельном совершении операции;
- по уведомлению клиента о мошеннических действиях.

17. МФО должны в системах дистанционного обслуживания предусмотреть возможность подачи физическими лицами уведомления о мошеннических действиях и формирование соответствующих документов для последующего обращения в правоохранительные органы.

Такая возможность должна быть реализована в виде отдельной функции, обеспечивающей:

- круглосуточную доступность без необходимости обращения в отделения МФО;
- наличие обособленного канала коммуникации, предназначенного исключительно для передачи уведомлений о мошеннических операциях;
- простую, интуитивно понятную форму подачи уведомления, с возможностью указания ключевых параметров транзакции: даты, суммы, реквизитов получателя, описания обстоятельств и наличия доказательств;
- автоматическую фиксацию факта подачи уведомления в информационных системах МФО с отметкой времени и идентификатора клиента;
- инициацию процедуры приостановки и анализа транзакции.

Уведомление, поданное через указанную функцию, подлежит незамедлительному рассмотрению и принятию соответствующих мер, по оценке транзакции, с последующим информированием

клиента о принятых мерах, в том числе рекомендацию по обращению в правоохранительные органы.

18. МФО обязаны незамедлительно информировать клиента о приостановлении операции с использованием доступных каналов коммуникации (мобильное приложение, электронная почта, служба коротких сообщений (SMS), телефонный звонок и иные каналы коммуникации).

Глава 7. Ведение списка идентификаторов и мониторинг повторов

19. Все транзакции в отношении запрещённых к обслуживанию идентификаторов должны отклоняться с соответствующим уведомлением клиента.

МФО должны разрабатывать внутренние процедуры и документы, регламентирующие порядок внесения идентификаторов в реестр запрещённых к обслуживанию, а также порядок исключения записей из него в случае обнаружения ошибок или подтверждения самостоятельного проведения операции клиентом.

В случае выявления фактов осуществления транзакции в отношении идентификаторов, обслуживание которых запрещено, а также в случае выявления фактов нарушения установленных требований в соответствии с нормативными правовыми актами Национального банка при предоставлении кредитов, МФО обязаны возместить клиенту причиненный ущерб в результате такой транзакции.

20. Реестр запрещённых к обслуживанию идентификаторов может дополняться вручную уполномоченными сотрудниками МФО на основании достоверной информации о мошеннической природе того или иного клиентского идентификатора, полученной по линии государственных органов и Национального банка.

21. Реестр запрещённых к обслуживанию идентификаторов должен вестись защищённо, не допуская несанкционированного вмешательства сотрудников МФО и третьих лиц, обеспечивая целостность и безопасное хранение записей.

Доступ к реестру разрешается только уполномоченным сотрудникам МФО с использованием многофакторной аутентификации.

22. Любые изменения в системе должны фиксироваться в журнале регистрации событий с указанием ответственного лица, времени внесения изменений и оснований для корректировки. Сведения из журнала регистрации событий должны храниться не менее 5 лет.

Глава 8. Оценка эффективности антифрод-системы

23. МФО должны разрабатывать и внедрять системы мониторинга эффективности мер противодействия мошенничеству, включая следующие метрики:

- количество предотвращенных случаев мошенничества;
- доля ложноположительных срабатываний (ошибочно заблокированных транзакций);
- среднее время реагирования на инцидент;
- количество выявленных и задокументированных способов мошенничества.

24. Результаты оценки эффективности подлежат документированию и предоставлению в Национальный банк не реже 1 (одного) раза в квартал.

Глава 9. Обязанности по тестированию и актуализации системы

25. МФО должны регулярно проводить тестирование систем противодействия внутреннему и внешнему мошенничеству для оценки эффективности, точности и устойчивости к новым угрозам.

Тестирование проводится не реже одного раза в год, а также при внесении значительных изменений в систему.

Обязательными являются следующие виды тестирования:

- стресс-тестирование, заключающееся в моделировании массовых мошеннических атак для проверки устойчивости системы;
- тестирование безопасности на проникновение;

- тестирование новых алгоритмов на основе актуальных способов и видов мошенничества.

По результатам тестирования МФО должны в течение 30 (тридцати) рабочих дней разработать и внедрить соответствующие корректирующие меры для устранения выявленных уязвимостей высокого уровня критичности, для иных случаев – 60 (шестидесяти) рабочих дней. Сроки могут быть продлены на основании технического заключения МФО.

26. МФО должны документировать результаты тестирования и ежегодно предоставлять их в Национальный банк до 1 февраля.

Документация по тестированию подлежит хранению не менее 5 лет.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 23 октября 2025 года
№ 2025-П-09/55-2-(НПА)

Об определении максимального объема залогового обеспечения в виде прав требования по кредитам

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить максимальные объемы залогового обеспечения в виде прав требования по кредитам, указанным в пункте 41-1 Положения «О порядке проведения Национальным банком Кыргызской Республики кредитных аукционов для целей рефинансирования и поддержания ликвидности», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 27 ноября 2013 года № 45/13, в следующем процентном отношении к общему объему залогового обеспечения:

- не более 70 процентов для кредитов, выдаваемых коммерческим банкам в рамках кредитных аукционов Национального банка Кыргызской Республики;

- не более 80 процентов для кредитов, выдаваемых коммерческим банкам в рамках кредитных аукционов Национального банка Кыргызской Республики для последующего кредитования небанковских финансово-кредитных организаций.

2. Юридическому управлению:

- в течение 3 (трех) рабочих дней со дня получения соответствующих документов опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

4. Управлению денежно-кредитных операций в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», микрофинансовых компаний, микрокредитных компаний и ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций».

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия настоящего постановления довести настоящее постановление до сведения управления надзора за небанковскими организациями, управления банковского надзора, управления бухгалтерского учета и отчетности, управления денежно-кредитной политики и юридического управления Национального банка Кыргызской Республики.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление денежно-кредитных операций.

Председатель

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 23 октября 2025 года
№ 2025-П-12/55-3-(НПА)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

1) «О Правилах регулирования деятельности микрофинансовых организаций на территории Кыргызской Республики» от 19 февраля 2003 года № 4/2;

2) «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах» от 23 декабря 2009 года № 50/7;

3) «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 30 июня 2010 года № 52/4;

4) «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 сентября 2013 года № 35/13;

5) «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях,

не привлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года № 35/14;

6) «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 декабря 2013 года № 52/7;

7) «Об утверждении Правил регулирования деятельности микрофинансовых организаций, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования» от 30 мая 2014 года № 24/11;

8) «Об утверждении Правил регулирования деятельности кредитных бюро на территории Кыргызской Республики» от 28 сентября 2016 года № 40/5;

9) «Об утверждении Правил регулирования деятельности жилищно-сберегательных кредитных компаний» от 1 ноября 2019 года № 2019-П-33/55-2-(НФКУ);

10) «Об утверждении Положения «О порядке осуществления синдицированного кредитования в Кыргызской Республике» от 18 мая 2022 года № 2022-П-12/31-1-(БС);

11) «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности кредитных бюро» от 18 декабря 2023 года № 2023-П-17/79-3-(НФКУ);

12) «Об утверждении Правил регулирования деятельности гарантийных фондов» от 28 февраля 2024 года № 2024-П-12/8-3-(НПА).

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу с 1 ноября 2025 года.

4. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней со дня опубликования настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», микрофинансовых организаций, кредитных союзов, гарантийных фондов.

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия настоящего постановления довести его до сведения управления банковского надзора, управления надзора за небанковскими организациями, юридического управления, отдела по защите прав потребителей, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

М. Тургунбаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 23 октября 2025 года
№ 2025-П-12/55-3-(НПА)**

Изменения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Правилах регулирования деятельности микрофинансовых организаций на территории Кыргызской Республики» от 19 февраля 2003 года № 4/2 следующее изменение:

в Правилах регулирования деятельности микрофинансовых организаций на территории Кыргызской Республики, утвержденных вышеуказанным постановлением:

1) подпункт 2 пункта 7.8.2 изложить в следующей редакции:

«2) запросить информацию о заемщике (кредитные отчеты) и по усмотрению МКА о связанных с заемщиком лицах (при наличии их согласия в соответствии с законодательством Кыргызской Республики) не менее чем у двух кредитных бюро.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах» от 23 декабря 2009 года № 50/7 следующее изменение:

В Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) дополнить пунктом 1.5 следующего содержания:

«1.5. Самозапрет на заключение кредитной сделки (далее – самозапрет) – самостоятельное волеизъявление физического лица на установление запрета на заключение с ним кредитного договора или иного договора, предусматривающего предоставление в долг денежных средств и (или) иного имущества (далее – кредитный

договор) в соответствии с требованиями Закона Кыргызской Республики «Об обмене кредитной информацией».

Установление самозапрета, а также снятие самозапрета осуществляется физическим лицом безвозмездно, самостоятельно посредством государственного портала электронных услуг Кыргызской Республики или иным способом, определяемым Национальным банком. Установленный самозапрет не имеет обратной силы в отношении кредитных договоров, заключенных с кредитными союзами до установления данного самозапрета. Информация о самозапрете на заключение кредитных договоров направляется в кредитные бюро по выбору физического лица, установившего самозапрет. Кредитные союзы обеспечивают межсистемную интеграцию с существующими кредитными бюро в целях получения информации о самозапрете (снятии запрета) на заключение кредитных договоров.

Порядок определения сроков начала установления, действия и окончания действия самозапрета, а также форма установления и требования к самозапрету (снятию запрета) регламентируются Правилами регулирования деятельности кредитных бюро на территории Кыргызской Республики, утвержденными постановлением Правления Национального банка от 28 сентября 2016 года № 40/5.»;

2) в пункте 3.2.2:

- абзац шестнадцатый изложить в следующей редакции:

«- по требованию субъекта кредитной информации и (или) кредитного бюро в части выявленных ошибок и несоответствий в данных вносить изменения в кредитную информацию, ранее переданную кредитному бюро»;

- абзац восемнадцатый изложить в следующей редакции:

«Кредитный союз несет ответственность за искажение кредитной информации, передаваемой в кредитные бюро, а также за полноту передаваемой информации, в том числе относительно всех заемщиков в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и нормативными правовыми актами Национального банка.»;

3) седьмое предложение абзаца третьего пункта 5.1.3 изложить в следующей редакции:

«Кроме того, необходимо запросить информацию (кредитный отчет) о заемщике и по усмотрению кредитного союза о связанных с заемщиком лицах (при наличии их согласия в соответствии с законодательством) не менее чем у двух кредитных бюро.»;

4) дополнить пунктом 5.1.3-1 следующего содержания:

«5.1.3-1. До подписания кредитного договора кредитный союз обязан запросить в существующих кредитных бюро информацию о наличии/отсутствии у клиента самозапрета на заключение кредитных договоров либо о снятии такого запрета.

Кредитный союз должен отказать в заключении кредитного договора при наличии действующего самозапрета на заключение кредитного договора, установленного клиентом. Запрос о наличии самозапрета на заключение кредитного договора может быть направлен в кредитное бюро без согласия клиента.

Кредитный договор, заключенный кредитным союзом с нарушением данных требований, является ничтожным.».

5) в разделе I Приложения 1 к Положению:

- пункт 2-1 изложить в следующей редакции:

«2-1. Кредитные отчеты на заемщика из кредитных бюро.»;

- дополнить пунктом 2-3 следующего содержания:

«2-3. Информация о наличии/отсутствии (снятии) самозапрета.».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 30 июня 2010 года № 52/4 следующие изменения:

В Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в коммерческих банках и других финансово-кредитных организациях, лицензируемых Национальным банком Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) дополнить пунктом 3-5 следующего содержания:

«3-5. Самозапрет на заключение кредитной сделки (далее – самозапрет) – самостоятельное волеизъявление физического лица на установление запрета на заключение с ним кредитного договора или иного договора, предусматривающего предоставление в долг

денежных средств и (или) иного имущества (далее – кредитный договор) финансово-кредитной организацией в соответствии с требованиями Закона Кыргызской Республики «Об обмене кредитной информацией».

Установление самозапрета, а также снятие самозапрета осуществляется физическим лицом безвозмездно, самостоятельно посредством государственного портала электронных услуг Кыргызской Республики или иным способом, определяемым Национальным банком. Установленный самозапрет не имеет обратной силы в отношении кредитных договоров, заключенных с кредитными организациями до установления данного самозапрета. Информация о самозапрете на заключение кредитных договоров направляется в кредитные бюро по выбору физического лица, установившего самозапрет. Банки обеспечивают межсистемную интеграцию с существующими кредитными бюро в целях получения информации о самозапрете (снятии запрета) на заключение кредитных договоров.

Порядок определения сроков начала установления, действия и окончания действия самозапрета, форма установления и требования к самозапрету (снятию запрета) регламентируются Правилами регулирования деятельности кредитных бюро на территории Кыргызской Республики, утвержденными постановлением Правления Национального банка от 28 сентября 2016 года № 40/5.»;

2) шестое предложение подпункта 2 пункта 30 изложить в следующей редакции:

«Кроме того, необходимо запросить информацию (кредитный отчет) о заемщике и по усмотрению Банка о связанных с заемщиком лицах (при наличии их согласия в соответствии с законодательством) не менее чем у двух кредитных бюро»;

3) в пункте 30-1:

- абзац девятый изложить в следующей редакции:

«- по требованию субъекта кредитной информации и (или) кредитного бюро в части выявленных ошибок и несоответствий в данных вносить изменения в кредитную информацию, ранее переданную кредитному бюро»;

- в абзаце двенадцатом слова «кредитное бюро» заменить словами «кредитные бюро»;

4) пункт 34 дополнить абзацами следующего содержания:

«До подписания кредитного договора банк обязан запросить в существующих кредитных бюро информацию о наличии/отсутствии у клиента самозапрета на заключение кредитных договоров либо о снятии такого запрета.

Банк должен отказать в заключении кредитного договора при наличии действующего самозапрета на заключение кредитного договора, установленного клиентом. Запрос о наличии самозапрета на заключение кредитного договора может быть направлен в кредитное бюро без согласия клиента.

Кредитный договор, заключенный банком с нарушением данных требований, является ничтожным.»;

5) в разделе I Приложения 1 к Положению:

- пункт 2-1 изложить в следующей редакции:

«2-1. Кредитные отчеты на заемщика из кредитных бюро.»;

- дополнить пунктом 2-2 следующего содержания:

«2-2. Информация о наличии/отсутствии (снятии) самозапрета.».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 сентября 2013 года № 35/13 следующие изменения:

В Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) дополнить пунктом 3-5 следующего содержания:

«3-5. Самозапрет на заключение кредитной сделки (далее – самозапрет) – самостоятельное волеизъявление физического лица на установление запрета на заключение с ним договора финансирования или иного договора, предусматривающего предоставление в долг денежных средств и (или) иного имущества

(далее – договор финансирования) финансово-кредитной организацией в соответствии с требованиями Закона Кыргызской Республики «Об обмене кредитной информацией».

Установление самозапрета, а также снятие самозапрета осуществляется физическим лицом безвозмездно, самостоятельно посредством государственного портала электронных услуг Кыргызской Республики или иным способом, определяемым Национальным банком. Установленный самозапрет не имеет обратной силы в отношении договоров финансирования, заключенных с кредитными организациями до установления данного самозапрета. Информация о самозапрете на заключение договоров финансирования направляется в кредитные бюро по выбору физического лица, установившего самозапрет. Банки обеспечивают межсистемную интеграцию с существующими кредитными бюро в целях получения информации о самозапрете (снятии запрета) на заключение договоров финансирования.

Порядок определения сроков начала установления, действия и окончания действия самозапрета, форма установления и требования к самозапрету (снятию запрета) регламентируются Правилами регулирования деятельности кредитных бюро на территории Кыргызской Республики, утвержденными постановлением Правления Национального банка от 28 сентября 2016 года № 40/5.»;

2) абзац пятый пункта 34 изложить в следующей редакции:

«Кроме того, необходимо запросить информацию (кредитный отчет) о клиенте/партнере и по усмотрению банка о связанных с клиентом/партнером лицах (при наличии их согласия в соответствии с законодательством) не менее чем у двух кредитных бюро.»;

3) в пункте 34-1:

- абзац девятый изложить в следующей редакции:

«- по требованию субъекта кредитной информации информации и (или) кредитного бюро в части выявленных ошибок и несоответствий в данных вносить изменения в кредитную информацию, ранее переданную кредитному бюро;»;

- в абзаце двенадцатом слова «кредитное бюро» заменить словами «кредитные бюро»;

4) пункт 38 дополнить абзацами следующего содержания:

«До подписания договора финансирования банк обязан запросить в существующих кредитных бюро информацию о наличии/отсутствии у клиента самозапрета на заключение договоров финансирования либо о снятии такого запрета.

Банк должен отказать в заключении договора финансирования при наличии действующего самозапрета на заключение договора финансирования, установленного клиентом. Запрос о наличии самозапрета на заключение договора финансирования может быть направлен в кредитное бюро без согласия клиента.

Договор финансирования, заключенный банком с нарушением данных требований, является ничтожным.»;

5) в разделе I Приложения 1 к Положению:

- пункт 2-1 изложить в следующей редакции:

«2-1. Кредитные отчеты на заемщика из кредитных бюро.»;

- дополнить пунктом 2-2 в следующей редакции:

«2-2. Информация о наличии/отсутствии (снятии) самозапрета.».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, не привлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года № 35/14 следующие изменения:

В Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, не привлекающих вклады (депозиты)», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) пункт 5 дополнить абзацами следующего содержания:

Самозапрет на заключение кредитной сделки (далее – самозапрет) – самостоятельное волеизъявление физического лица на установление запрета на заключение с ним кредитного договора или иного договора, предусматривающего предоставление в долг денежных средств и (или) иного имущества (далее – кредитный договор) финансово-кредитной организацией в соответствии с требованиями Закона Кыргызской Республики «Об обмене кредитной информацией».

Установление самозапрета, а также снятие самозапрета осуществляется физическим лицом безвозмездно, самостоятельно посредством государственного портала электронных услуг Кыргызской Республики или иным способом, определяемым Национальным банком. Установленный самозапрет не имеет обратной силы в отношении кредитных договоров, заключенных с кредитными организациями до установления данного самозапрета. Информация о самозапрете на заключение кредитных договоров направляется в кредитные бюро по выбору физического лица, установившего самозапрет. МФО обеспечивают межсистемную интеграцию с существующими кредитными бюро в целях получения информации о самозапрете (снятии запрета) на заключение кредитных договоров.

Порядок определения сроков начала установления, действия и окончания действия самозапрета, форма установления и требования к самозапрету (снятию запрета) регламентируются Правилами регулирования деятельности кредитных бюро на территории Кыргызской Республики, утвержденными постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 28 сентября 2016 года № 40/5.»;

2) в подпункте 5 пункта 13:

- абзац десятый изложить в следующей редакции:

«- по требованию субъекта кредитной информации и (или) кредитного бюро в части выявленных ошибок и несоответствий в данных вносить изменения в кредитную информацию, ранее переданную кредитному бюро;»;

- в абзаце двенадцатом слова «кредитное бюро» заменить словами «кредитные бюро»;

3) в пункте 20:

- подпункт 2-1 изложить в следующей редакции:

«2-1) запросить информацию о заемщике (кредитный отчет) и по усмотрению МФО о связанных с заемщиком лицах (при наличии их согласия в соответствии с законодательством Кыргызской Республики) не менее чем у двух кредитных бюро;»;

- подпункт 7 изложить в следующей редакции:

«7) до подписания кредитного договора МФО обязана запросить в существующих кредитных бюро информацию о наличии/отсутствии у клиента самозапрета на заключение кредитных договоров либо о снятии такого запрета. МФО должна отказать в заключении кредитного договора при наличии действующего самозапрета на заключение кредитного договора, установленного клиентом. Запрос о наличии самозапрета на заключение кредитного договора может быть направлен в кредитное бюро без согласия клиента. Кредитный договор, заключенный МФО с нарушением данных требований, является ничтожным;»;

- дополнить подпунктом 8 следующего содержания:

«8) уведомление клиента о выдаче/отказе в предоставлении ему кредита в порядке, установленном в МФО, с регистрацией в Журнале, форма которого установлена МФО.»;

4) в разделе I Приложения 1 к Положению:

- в пункте 1 подпункт 3 изложить в следующей редакции:

«3) кредитные отчеты на заемщика из кредитных бюро;»;

- в пункте 1 дополнить подпунктом 3-1 следующего содержания:

«3-1) информация о наличии/отсутствии (снятии) самозапрета.»;

- пункт 13 изложить в следующей редакции:

«13. Кредитные отчеты на поручителя из кредитных бюро.».

6. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 декабря 2013 года № 52/7 следующие изменения:

В Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) дополнить пунктом 10-2 следующего содержания:

«10-2. Самозапрет на заключение кредитной сделки (далее – самозапрет) – самостоятельное волеизъявление физического лица на установление запрета на заключение с ним договора

финансирования или иного договора, предусматривающего предоставление в долг денежных средств и (или) иного имущества (далее – договор финансирования) финансово-кредитной организацией в соответствии с требованиями Закона Кыргызской Республики «Об обмене кредитной информацией».

Установление самозапрета, а также снятие самозапрета осуществляется физическим лицом безвозмездно, самостоятельно посредством государственного портала электронных услуг Кыргызской Республики или иным способом, определяемым Национальным банком. Установленный самозапрет не имеет обратной силы в отношении договоров финансирования, заключенных с кредитными организациями до установления данного самозапрета. Информация о самозапрете на заключение договоров финансирования направляется в кредитные бюро по выбору физического лица, установившего самозапрет. Кредитные союзы обеспечивают межсистемную интеграцию с существующими кредитными бюро в целях получения информации о самозапрете (снятии запрета) на заключение кредитных договоров.

Порядок определения сроков начала установления, действия и окончания действия самозапрета, форма установления и требования к самозапрету (снятию запрета) регламентируются в Правилах регулирования деятельности кредитных бюро на территории Кыргызской Республики, утвержденными постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 28 сентября 2016 года № 40/5.»;

2) в пункте 18-1:

- абзац десятый изложить в следующей редакции:

«- внесение изменений по требованию субъекта кредитной информации и (или) кредитного бюро в части выявленных ошибок и несоответствий в данных в кредитную информацию, ранее переданную кредитному бюро»;

- в абзаце двенадцатом слова «кредитное бюро» заменить словами «кредитные бюро»;

3) пятое предложение подпункта 2 пункта 25 изложить следующей редакцией:

«Кроме того, с согласия клиента, кредитный союз должен запросить информацию (кредитный отчет) о клиенте/партнере и по усмотрению кредитного союза - о связанных с клиентом/партнером лицах (при наличии их согласия в соответствии с законодательством) не менее чем у двух кредитных бюро.»;

4) дополнить пунктом 26-1 следующего содержания:

«26-1. До подписания договора финансирования кредитный союз обязан запросить в существующих кредитных бюро информацию о наличии/отсутствии у клиента самозапрета на заключение договора финансирования либо о снятии такого запрета. Кредитный союз должен отказать в заключении договора финансирования при наличии действующего самозапрета на заключение договора финансирования, установленного клиентом. Запрос о наличии самозапрета на заключение договора финансирования может быть направлен в кредитное бюро без согласия клиента. Договор финансирования, заключенный кредитным союзом с нарушением данных требований, является ничтожным.»;

5) в разделе I Приложения 1 к Положению:

- пункт 2 изложить в следующей редакции:

«2. Кредитные отчеты на клиента из кредитных бюро.»;

- дополнить пунктом 2-2 следующего содержания:

«2-2. Информация о наличии/отсутствии (снятии) самозапрета.».

7. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности микрофинансовых организаций, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования» от 30 мая 2014 года № 24/11 следующее изменение:

в Правилах регулирования деятельности микрофинансовых организаций, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования, утвержденных вышеуказанным постановлением:

1) подпункт 2 пункта 47-1 изложить в следующей редакции:

«2) наличие информации о клиенте (кредитный отчет) и по усмотрению МКА о связанных с клиентом лицах (при их согласии

в соответствии с законодательством Кыргызской Республики) не менее чем у двух кредитных бюро;».

8. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности кредитных бюро на территории Кыргызской Республики» от 28 сентября 2016 года № 40/5 следующие изменения:

в Правилах регулирования деятельности кредитных бюро на территории Кыргызской Республики, утвержденных вышеуказанным постановлением:

1) пункт 2 изложить в следующей редакции:

«2. Действие настоящих Правил распространяется на деятельность всех юридических лиц, обладающих лицензией на осуществление деятельности по обмену кредитной информацией и информацией о самозапрете и определяет требования к деятельности кредитного бюро по:

- обеспечению безопасности кредитных историй и информации о самозапрете;
- функционированию кредитного бюро;
- обеспечению достоверности и сохранности данных;
- предоставлению кредитного отчета и информации о самозапрете;
- управлению изменениями в кредитной истории;
- отчету кредитного бюро;
- организации внутреннего аудита деятельности кредитного бюро.»;

2) в пункте 3:

- абзац третий изложить в следующей редакции:

«субъект кредитной информации – юридическое или физическое лицо, выступающее, соответственно, в качестве заемщика (должника), лизингополучателя, клиента по договору в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, поручителя, гаранта, либо имеющее другую финансовую задолженность и обязательство перед кредитором согласно заключенному гражданско-правовому договору, физическое лицо, установившее запрет на заключение кредитной сделки;»;

- абзац шестой изложить в следующей редакции:

«кредитная сделка – договор кредита, займа, лизинга, факторинга и другие договоры, предусматривающие предоставление в долг денежных средств и иного имущества, а также договоры в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования с учетом специфики применяемой терминологии;»;

- дополнить абзацем седьмым следующего содержания:

«самозапрет на заключение кредитной сделки (далее – самозапрет) – самостоятельное волеизъявление физического лица на установление запрета на заключение с ним кредитной сделки банком или небанковской финансово-кредитной организацией в соответствии с требованиями Закона Кыргызской Республики «Об обмене кредитной информацией» и настоящих Правил;»;

- абзац девятый изложить в следующей редакции:

«кредитное бюро – юридическое лицо, являющееся коммерческой организацией, оказывающее услуги по осуществлению обмена кредитной информацией и информацией о самозапрете.»;

3) пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4. Национальный банк Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) в целях регулирования деятельности кредитного бюро устанавливает требования к организации деятельности по формированию и использованию кредитных историй, по порядку обмена информацией о самозапрете, обеспечению минимальных требований по информационной безопасности (далее – ИБ) при сборе, хранении, накоплении, обработке, передаче и уничтожении (исключении) базы данных кредитного бюро и другой информации из кредитных историй, которые являются обязательными для всех кредитных бюро.»;

4) в пункте 14:

- подпункт 1 изложить в следующей редакции:

«1) обеспечение целостности и конфиденциальности кредитной информации и информации о самозапрете при сборе, хранении, накоплении, обработке, передаче и уничтожении;»;

- подпункт 2 изложить в следующей редакции:

«2) доступность кредитной информации и информации о самозапрете и связанных с ней ресурсов для авторизованных пользователей;»;

- подпункт 5 изложить в следующей редакции:

«5) защита кредитной информации и информации о самозапрете от несанкционированного доступа и модификации;»;

5) пункт 14-1 изложить в следующей редакции:

«14-1. Информационные системы кредитного бюро, обеспечивающие сбор, хранение, обработку и обмен кредитной информацией и информацией о самозапрете, должны находиться на территории Кыргызской Республики.»;

6) пункт 17 изложить в следующей редакции:

«17. В процессе информационного взаимодействия кредитное бюро с поставщиками и получателями кредитных отчетов и информации о самозапрете должны соблюдать предписанную последовательность действий и проверять подлинность идентификационных данных, цифровых сертификатов или других электронных данных используемых для обеспечения целостности и аутентичности. В своей деятельности кредитное бюро обязано постоянно:

1) обеспечивать качественное и бесперебойное функционирование ИС и установленный уровень безопасности при осуществлении электронного обмена данными между кредитным бюро, поставщиками и получателями кредитной информации и информации о самозапрете, включая обеспечение доступности, организацию безотказной работы оборудования программно-технического комплекса бюро;

2) вести базу данных кредитной информации в электронной форме, в соответствии с предоставленными данными;

3) вести в электронной форме базу данных о наличии/снятии самозапрета, дате и времени установления/снятия самозапрета в соответствии с предоставленными данными;

4) предоставлять актуальную и достоверную информацию о самозапрете по запросу пользователей кредитной информации и субъектов кредитной информации в порядке и сроки, установленные Национальным банком Кыргызской Республики;

- 5) вести регистрацию и учет поступившей кредитной информации;
- 6) вести регистрацию и учет каждого доступа к кредитной истории, а также информации о наличии/снятии самозапрета.
- 7) вносить кредитную информацию в состав кредитной истории не позднее следующего рабочего дня со дня ее поступления;
- 8) вести рейтинговую оценку и по требованию пользователей кредитной информации разъяснять методики расчета рейтинговой оценки субъекта кредитной информации и факторов, которые повлияли на рейтинговую оценку субъекта кредитной информации;
- 9) консультировать уполномоченных лиц поставщиков и пользователей кредитной информации по вопросам использования программно-технического комплекса, а также по другим вопросам, относящимся к работе с кредитным бюро;
- 10) содействовать субъектам, поставщикам и пользователям кредитной информации в обнаружении и исправлении недостоверных или искаженных в кредитной информации сведений;
- 11) регистрировать и вести учет всех пользователей ИС (учетные записи пользователей приложения, БД), имеющих доступ к кредитной истории и информации о наличии/снятии самозапрета;
- 12) обеспечивать сбор, запись, хранение и защиту информации о событиях ИБ (журналы аудита, лог файлы доступа) от угроз преднамеренного или непреднамеренного уничтожения, блокирования, искажения и утраты;
- 13) обеспечивать защиту и хранение кредитной информации и информации о наличии/снятии самозапрета, дате и времени установления/снятия самозапрета;
- 14) осуществлять техническое обслуживание компонентов технического комплекса, оперативно и своевременно устранять неполадки в работе ИС;
- 15) принимать меры по совершенствованию и повышению эффективности работы ИС;
- 16) информировать пользователей кредитной информации об изменении технических условий функционирования ИС в течение одного дня, после установки изменений;

17) осуществлять контроль за состоянием ИБ, протоколировать случаи и попытки нарушения политики безопасности, проводить расследования инцидентов ИБ, а также принимать меры, необходимые для предотвращения и минимизации их последствий.»;

7) в пункте 18:

- подпункт 3 изложить в следующей редакции:

«3) заключать договоры об обмене кредитной информацией и информацией о самозапрете, а также совершать иные сделки в соответствии с законодательством Кыргызской Республики;»;

- подпункт 9 изложить в следующей редакции:

«9) запрашивать кредитную информацию и информацию о самозапрете от других кредитных бюро.»;

8) пункт 19 изложить в следующей редакции:

«19. В целях соблюдения требований настоящих Правил при сборе, хранении, накоплении, обработке, передаче и уничтожении (исключении) информации из кредитных историй и информации о самозапрете кредитное бюро должно разработать и утвердить нормы о функционировании кредитного бюро, содержащие:

1) права и обязанности кредитного бюро, пользователей и субъектов кредитной информации и информации о самозапрете;

2) процедуру отправления и принятия электронных данных, а также ее дальнейшего использования, изменения и исключения;

3) описание принятых в бюро форматов данных;

4) порядок представления кредитного отчета и информации о самозапрете;

5) порядок осуществления доступа к информационным ресурсам кредитного бюро;

6) основные требования по обеспечению ИБ, в соответствии с которыми будет осуществляться деятельность кредитного бюро;

7) процедуры управления и алгоритм действий в случае компрометации ИС (несанкционированное изменение базы данных, в результате чего информация либо приходит в негодность, либо предпринимаются дополнительные усилия для выявления изменений и восстановления истинных сведений);

8) порядок доведения до участников содержания упомянутых норм и мер по ИБ, одобрения и принятия участниками обязательств по их соблюдению;

9) ответственность кредитного бюро, пользователей и субъектов кредитной информации и информации о самозапрете за разглашение, неправомерное использование или утечку информации.»;

9) в пункте 29:

- подпункт 1 изложить в следующей редакции:

«1) база данных кредитных историй кредитного бюро и информации о наличии/снятии самозапрета;»;

- дополнить абзацем следующего содержания:

«Обеспечивать хранение информации о самозапрете в течение всего срока действия установленного самозапрета, а также в течение 3 (трех) лет после снятия запрета.»;

10) подпункт 3 пункта 38 изложить в следующей редакции:

«3) об обязательствах субъекта кредитной информации уплатить денежную сумму по гражданско-правовому договору (в том числе по договору в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования с учетом специфики применяемой терминологии), включая сумму основного долга, дату выдачи, дату погашения долга по графику и фактическую, размер процентной ставки, сумму начисленных процентов, сумму пени, штрафов и неустойки, информацию о факте реструктуризации долга (изменения в графике погашения долга, сумме и структуре долга, размере процентной ставки);»;

11) пункт 59 изложить в следующей редакции:

«59. По запросу Национального банка, кредитное бюро предоставляет информацию о кредитных историях и информацию о наличии/снятии самозапрета отдельных субъектов.»;

12) пункт 70 изложить в следующей редакции:

«70. Национальный банк имеет право применять меры воздействия к кредитным бюро за нарушение требований законодательства Кыргызской Республики на основаниях и в порядке, предусмотренными Положением «О мерах воздействия, применяемых к небанковским финансово-кредитным организациям

и другим юридическим лицам, поднадзорным Национальному банку Кыргызской Республики», утвержденным постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 23 декабря 2020 года № 2020-П-33/73-12-(НФКУ).»;

13) дополнить главой 10 следующего содержания:

«Глава 10. Порядок установления, снятия и действия самозапрета на заключение кредитного договора

85. Установление самозапрета, а также снятие самозапрета осуществляется физическим лицом безвозмездно самостоятельно посредством государственного портала электронных услуг Кыргызской Республики или иным способом, установленным настоящими Правилами. Установленный самозапрет не имеет обратную силу в отношении кредитных сделок, заключенных с кредитными организациями до установления данного самозапрета.

86. Информация о самозапрете на заключение кредитных сделок направляется в кредитные бюро по выбору физического лица, установившего самозапрет.

Кредитное бюро должно обеспечить межсистемную интеграцию с Государственным порталом электронных услуг Кыргызской Республики и пользователями кредитной информации – кредитными организациями в части обмена информацией о самозапрете (снятии запрета) на заключение кредитных сделок.

В рамках межсистемной интеграции государственный портал электронных услуг Кыргызской Республики направляет сведения об установлении или снятии самозапрета в выбранное кредитное бюро незамедлительно, при этом, допускается задержка передачи информации по причинам, связанным с техническими сбоями или временной недоступностью информационных систем.

Кредитное бюро обязано предоставлять актуальную и достоверную информацию о самозапрете по запросу пользователей кредитной информации и субъектов кредитной информации незамедлительно. В случае возникновения технических сбоев или временной недоступности информационных систем кредитное бюро обеспечивает передачу актуальной и достоверной информации о самозапрете иными способами, предусмотренными внутренними процедурами, при условии соблюдения требований законодательства

о защите персональных данных и информационной безопасности. Использование альтернативных способов допускается на период устранения технических сбоев или при временной недоступности информационных систем. При этом кредитное бюро обязано устранить технические сбои и восстановить передачу актуальной и достоверной информации о самозапрете в течение 10 минут с момента их возникновения.

Кредитное бюро несет ответственность за предоставление несвоевременной, неактуальной, недостоверной информации о наличии/отсутствии (снятии) самозапрета в соответствии с банковским законодательством Кыргызской Республики.

87. Информация о самозапрете должна содержать следующую информацию:

- ФИО субъекта кредитной информации;
- персональные идентификационные данные субъекта кредитной информации;
- сведения об установлении/снятии (отсутствии) самозапрета;
- дату и время подачи установления или снятия самозапрета.

Установление самозапрета субъектом кредитной информации осуществляется через личный кабинет на государственном портале электронных услуг Кыргызской Республики и вступает в силу с момента подтверждения выбора соответствующей опции.

Снятие самозапрета субъектом кредитной информации осуществляется через личный кабинет на Государственном портале электронных услуг Кыргызской Республики и вступает в силу не ранее чем через 12 часов с момента подачи заявления о снятии самозапрета.

В течение периода, предусмотренного для вступления в силу снятия самозапрета, пользователям кредитной информации запрещается заключение кредитных договоров с данным субъектом.»

9. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности жилищно-сберегательных кредитных компаний» от 1 ноября 2019 года № 2019-П-33/55-2-(НФКУ) следующие изменения:

в Правилах регулирования деятельности жилищно-сберегательных кредитных компаний, утвержденных вышеуказанным постановлением:

1) абзац четвертый пункта 56 изложить в следующей редакции:

«- запроса информации об участнике (кредитный отчет) и по усмотрению ЖСКК – о связанных с участником лицах (при наличии их согласия в соответствии с законодательством Кыргызской Республики) не менее чем у двух кредитных бюро.»;

2) дополнить пунктом 56-1 следующего содержания:

«56-1. До подписания кредитного договора ЖСКК обязана запросить в существующих кредитных бюро информацию о наличии/отсутствии у клиента самозапрета на заключение кредитных договоров либо о снятии такого запрета. ЖСКК должна отказать в заключении кредитного договора при наличии действующего самозапрета на заключение кредитного договора, установленного клиентом. Запрос о наличии самозапрета на заключение кредитного договора может быть направлен в кредитное бюро без согласия клиента. Кредитный договор, заключенный ЖСКК с нарушением данных требований, является ничтожным.»;

3) в Приложении 2 к Положению:

- пункт 3 изложить в следующей редакции:

«3. Кредитный отчет на участника из кредитных бюро.»;

- дополнить пунктом 3-1 следующего содержания:

«3-1. Информация о наличии/отсутствии (снятии) самозапрета.».

10. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О порядке осуществления синдицированного кредитования в Кыргызской Республике» от 18 мая 2022 года № 2022-П-12/31-1-(БС) следующее изменение:

в Положении «О порядке осуществления синдицированного кредитования в Кыргызской Республике», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) в абзаце одиннадцатом пункта 14 слово «кредитного(ых)» заменить словом «кредитных»;

11. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности кредитных бюро» от 18 декабря 2023 года № 2023-П-17/79-3-(НФКУ) следующее изменение:

в Положении «О лицензировании деятельности кредитных бюро», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) подпункт 8 пункта 21 после слов «кредитной информации» дополнить словами «и информации о самозапрете»;

2) подпункт 4 пункта 54 после слов «кредитной информации» дополнить словами «и информации о самозапрете»;

3) абзац третий подпункта 3 пункта 58 после слов «кредитной информации» дополнить словами «и информации о самозапрете»;

4) подпункт 4 пункта 69 после слов «кредитной информации» дополнить словами «и информации о самозапрете»;

5) третье предложение пункта 80 после слов «кредитной информации» дополнить словами «и информации о самозапрете»;

6) пункт 81 изложить в следующей редакции:

«81. Если правопреемник кредитного бюро не имеет лицензии, а также в случаях ликвидации кредитного бюро либо прекращения действия лицензии база данных кредитной информации и информации о самозапрете в течение 3 (трех) рабочих дней безвозмездно передается в Национальный банк. При этом информация о самозапрете безвозмездно передается в действующие кредитные бюро в течение 1 (одного) дня.».

12. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности гарантийных фондов» от 28 февраля 2024 года № 2024-П-12/8-3-(НПА) следующие изменения:

в Правилах регулирования деятельности гарантийных фондов, утвержденных вышеуказанным постановлением:

1) абзац пятый пункта 13 изложить в следующей редакции:

«- о внесении изменения в кредитную информацию, ранее переданную кредитному бюро, в случае предоставления некорректной информации, в том числе по требованию субъекта

кредитной информации и (или) кредитного бюро, в части выявленных ошибок и несоответствий в данных;».